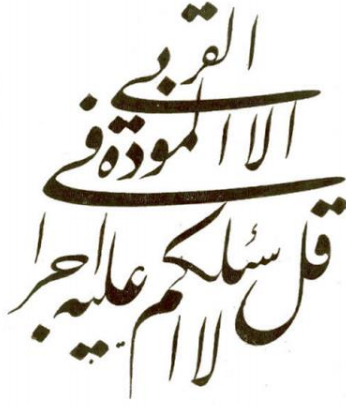

ŞEHİDLER SULTANI İMAM HÜSEYN

(aleyhisselâm)

Hazırlayan
Hacı Mustafa Hikmet
GÜLERMAN

YAYLACIK MATBAASI
1971-İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

Şehidlerin Sultanı Hazret-İ İmam Hüsey'nin Kişiliği – İslâm Âlemindeki Yeri :	9
(Ehl-İ Beyt) Mânası, Değerleri İle Her Müslüman İçin Bilinmesi Lâzım Gelen Hususlar:	18
Velayet — Veliyyullahlık	21
Hazret-İ İmamın Çocukluğuna Aid İbret Verici Olaylar: 22	
Diğer Bir Olay:	24
Diğer Bir Olay:	26
Bir Diğer Olay:	28
Hz. İmamın Gençliği Ve İştirak Ettiği Muharebelerle Bunlardan Alınacak Dersler	36
İmam Hüsey'n'e Olan Düşmanlığın İç Ve Dış Sebepleriyle, Hasen (Aleyhisselâm) Hz. Lerinin Bir Ahidname İle Hilâfetten Ayrılıp Muaviye'ye Bırakması Hadisesi	47
İmam Hüsey'n (Aleyhisselâm) Efendimize Olan Düşmanlığın Dış Sebebi:	54
Kerbelâ Olayı, Sebepleri, Kısaltılmış Olarak Cereyan Tarzı Ve Alınacak Dersler.....	66
İmam Hüsey'n (Aleyhisselâm) Hazretlerinin Kûfe'ye Gitmeleri.....	75

4 Hacı Mustafa Hikmet GÜLERMAN

Abdullah Bin Ziyadın Bir Hilesi Ve Müslim (Radiyallâhü Anh)ın Şehid Edilişi:	79
İmam Hüseyin (Aleyhisselâm) Efendimizin Kerbelâ Sahrasına Girişleri:	86
Kerbelâ Olayından Sonra:	128
İmam Mehdi Hazretleri:	132
İmam Hüseyin Şâhı Şühedâyı Kerbelâ Aleyhi Ekmelüttehayı Efendimizin Aile Ciheti:	136
Kerbelâ Vak'asından Sonra İmamet Ve Velâyet:	139
Cenâb-ı Ârif-î Kâinat İmam Hüseyin Efendimizin Seçkin Sözlerinden Birkaçı :	141
Haklarında Söylenmiş Hadis-i Şeriflerden Birkaçı :	143
Kerbelâ Şehidleri İçin Yazılan Mersiyeler	144
Mersiye-î İmam Hüseyin Aleyhisselâm	149

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد
وعلى آله وصحبه وسلم اجمعين

ÖN SÖZ

Sayın okuyucularım:

Ruhen safalanmaya isteği ve Rahmanın feyzine rağbeti olanlar için mânevi bir hizmet yapmaya sevk ve ilham olundum. Tarihî olduğu kadar efsaneden uzak, fikir ve akla uygun köklere dayanan, ruha hitap eden bir kitap yazmayı düşündüm. Bir gün Hak dostluğunun sırlarına kavuşmuş, din büyüklerimizden (Sünbül-Sinan) kuddise sirrehül Mennan Hazretlerinin türbe-i şerifleriyle renk ve kıymet verdikleri Kocamustafapaşa) camiinin avlusundaydım. Ziyaretten sonra camiye girdim. O vakte kadar dikkatimi üzerine çekmeyen bir levha, beni kendisine doğru çekti. Okuduğum yazı:

Nûru Muhammed-est çün îcad-ı kâinat

Hûn Hüseyin, mûcib-i îdam-ı âlem-est.¹

¹ Muhammed'in nuru, kâinatın icat edilme sebebidir
Hüseyin'in kanı, âlemin yokolma/ayakta durma sebebidir.

Bu beyti okur okumaz, yazacağım kitabın ismini gönlümde (İmam Hüseyin) olarak belirmiş buldum.

Birkaç gün önce de bana, mâna âleminde elime bir kitap vermişlerdi. Onun da adı, İmam Hüseyin idi. Hayırlı bir işe delil olarak yormuş, üzerinde durmayıp, zuhurata muntazırdım. Ne zamanki, camide bu beyti okudum ,o vakit böyle bir kitap yazmak arzusu uyandı. Bunun için kitab, başından sonuna kadar bu beytin nev'emâ bir îzahı olacaktır.

***Zulme boyun eğmemenin tarihe mal olmuş en parlak misâlini, Hak ve hakikat yönünden âyetler ve hadîs-i şeriflerle dinî kaidelere dayanarak mânalandırmak olacaktır.** Gayem, din kardeşlerimin bundan faidelenmeleridir. Okuyanların İslâmî yönden faidelenmiş olmalarını işitmem ve görmem ise, benim için bahası olmayan bir haz olacaktır. Kitabın içerisinde, yalnız (İmam Hüseyin) Efendimizi yakînen veya hâdiseler dolay isiyle ilgilendiren kimselerden yeteri kadar baha edilecektir. Bu mevzuda kitap yazmanın kolay bir şey olmadığını biliyorum. Ama, yazmaktaki cesaret ve kuvveti, evvelâ Hakkın hidâyet ve tevfikından, sonra da Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem)in yüksek mânevi yardım ve himmet-i Risâlet-penâhîlerinden alarak yazdım. Böyle olmakla beraber, noksan kalacak ve*

[idam] kelimesinin manasını **yok etme, öldürme** veya **İslah etmek, muvafık kılmak, uygun yapmak** yorumlanabilir. Tecelliyat ve zuhurat ikinci mana üzerinden zuhur etmiştir.

İhramcızâde İsmail Hakkı

tatmin etmeyecek tarafları bulunabilir. Bu cihetleri, şimdiden fakirin kifayetsizliğine bağışlanmasını dilerim. Zira: Hz. Hüseyin ve onun kişiliği ile karşılaştığı haller, yüz yıllar boyunca müslümanlar arasında, ayrılıklara ve birçok farkların doğmasına sebep olmuştur. Ben kendimi bu farkların, ayrılıkların içinde olmaksızın yazacağım. Hak ve hakikat, biraz evvel de arzettiğim gibi, kitapta hâkim fikir ve görüş olacaktır. Öyle umuyorum ki: Bu kitap, birçoğumuzun İslâmlık bakımından boş kalan tarafını doldurmaya vesile olacaktır. İktidarım nisbetinde bildirmeye çalışacağım. Bu hususta, Hakkın, fakirin kalbine ilka eylediği kadarını yazacağım bedihîdir. Okuyacak olan vefâ ehli din kardeşlerimden, bu nâçizi, hayır dua ile yâd eylemelerini, görülecek noksanların, tarafsızlığıma ve iyi niyetime bağışlamalarını tekrar rica ederim. Kitap hakkındaki konuşmama son verirken, Cenâb-ı Rabbül-âlemînden (Celle celâlühu) dünyada (Âl-i Abâ) muhabbetini ve âhirette de şefaathlerini niyaz ederim.

Ve: Bismillah ve sallâllahu alâ seyyidînâ Muhammedin ve Aliyyün ve Fâtımete vel Hasenü, vel Hüseynü ve Evlâdihim ve Sellim teslimen ecmaln. Vel hamdü lillâhi rabbil âlemin, âmîn.

**1 Temmuz 1968 Pazartesi.
Hacı Mustafa Hikmet Gülerman**

ŞEHİDLERİN SULTANI HAZRET-İ İMAM HÜSEYN'İN KİŞİLİĞİ - İSLÂM ÂLEMİNDEKİ YERİ :

Hız. İmam, Peygamber Efendimizin torunlarından, olan oniki imamların üç üncüsüdür. Künyeleri:

Âl-Şehid, Âl-Sıbt. Lâkablari: Ebû Abdullah, Al Tâbiu-limardâtillâh, Âl Zeki, ve Âli Mübarektir.

Hız. İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Nübüvvet hanedanının bahçesinde masumluğun kemâli içerisinde büyümüşlerdir. Kendileri Medine-i Münevverede hicri yılın dördünde Şâban ayının beşinci salı günü —buna Perşembe günü diyenler de vardır— şerefli bir saatte dünyamızı teşrif etmişlerdir. Doğuşları ile, cümle kâinatı, mü'min olan erkek ve kadınların kalblerini nura gark eyledi. Ağabeysi Hız. İmam Hasen'den on ay yirmi gün sonra dünyayı şerefleştirmişlerdir. Hız. Hüseyin gibi bir hakikat güneşinin doğmasıyla yüce cedleri olan Cenâb-ı Seyyidül - Kevneyn (sallâllahu aleyhi ve sellem) efendimize müjde haberi gitmişti. Efendimiz sevinçli oldukları halde hemen Cenâb-ı Zehra'nın saadetli evlerini teşrif buyurdular. Muhterem kızları Hız. Fâtıma'yı ve Hız. Hayder'i ve bütün ev halkını kutluladıktan, tebrik ettikten sonra, ebesi, doğan bu mukaddes yavruyu, Peygamber Efendimizin rahmet dolu feyizli kucağına teslim etti. Hız. Fahr-i âlem, son derece sevinçli ve muhabbetli bakışlarıyla o mücessem nuru mübarek sinesine basarak koklayıp sevdikten sonra, bu ciğerpâremize ne isim koymak istersiniz, buyurdular.

Hız. Mürtezâ kerremallâhü veche, cevaben:

Yâ Rasûlâllah bu husust zât-ı akdes-i risalet-penâhîlerinin önüne geçemen İsimlendirilmek, Efendimize bırakılmıştır, dediler. Bu mevzuda iken (Cibril) aleyhisselâm şeref-nâzil olarak (Harun) (aleyhisselâm)ın küçük oğlunun ismini koymasını bildirmişti.²

Bu İlâhî emir üzerine, Hız. Risaletmeab Efendimiz muhterem babası, Cenâb-ı Şâh-ı Velâyet (Ali), çok şefkatli ve kadınların en muteberi, annesi hayrûnnisâ Hız

² Daha önce, Hız. (Cibril) aleyhisselâm gelmiş, kendilerine: (Ali) sana, Hârûn'un Hız. Mûsa (aleyhisselâm) ya olduğu gibidir. Harun (aleyhisselâm) nın büyük oğlunun adını koyacaksın, demişti. Onun adı, (Tebber) idi. İbranice olup, Arapçada (Hasen) demektir. Veyahut Süryanicede (Süpper) idi. Bunun da yine Arapçada karşılığı (Hasen) idi. Böylece İmam (Hasen) Efendimize, Hasen isminin verildiği gibi, Hız. İmam Hüseyin e de, doğunca aynı şekilde taraf-ı İlâhîden bu torununa da, Hârûnun küçük oğlunun adını koy, diye emredilmiştir. Onun da İbranicede adı, (Tübbet) idi. Süryanicede karşılığı (Süpper), Arapçada ise, (Hüseyin) demektir. Bu mevzuda, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin, (Saad-bin-Ebî Vakkas) radiyallâhü anh'dan rivayet edilen bir hadîs-i şeriflerinde: (Hız. Ali Kerremallahü vechehu) ya hitaben: «Ya Ali, ente minnî bimezîleti Hârûne min Mûsa». Yâni: . «Ya Ali, sen bana Hârûn'un Mûsa'ya olduğu gibisin» diye buyurmuşlardır. Bundan murad: Onun gibi bana yardımcı, vekil ve nâibsin, demek istemişlerdir. Çünkü Hârûn (aleyhisselâm) öyleydiler.

(Fâtîme-tezzehrâ aleyhisselâm) huzurlarıyla, ve Allah'ın (Celle Celâlühü) emirleriyle (Hüseyin) olarak isimlendirildiler. **Arab kabileleri arasında Peygamber Efendimizin torunlarından evvel (Hasen ve Hüseyin) isimlerinin kimseye verilmediğinde, tarih yazarlarını birleşmiş görmekteyiz.** Yalnız: bâzı tarih yazarlarına bakılırsa, onlara göre, Cenâb-ı Hüseyin'in ana karnında altı ay kaldığı rivayeti vardır.

Hız. İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Hayrülbeşerin nübüvvet bahçesinin eşsiz bir gülü, Cenâb-ı Hayder'in vârisi Kevser havuzunun sakisidir. Kendileri göbeklerine kadar babası Hız. Ali (Kerremallahü veche) ye, göbeklerinden aşağı, dedeleri Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve âlihi ve sellem)e benzerlerdi.

Allahü Zülcelâl Hazretlerinin indinde mü'minden daha üstün kıymette bir kul yoktur. Zira, beni bilir ve tevhid eder, buyurulmuştur. Bu bilgi ve tevhidin bütünü ve kemali de şüphesiz evvelâ Rasûlullah ve sonra da (Ehl-i Beyt-i Rasûlullah) tadır. Başta Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), mahz-ı rahmet ve feyz-i hikmettir. Çünkü: Hak Teâlâ Hazretlerinin evvelâ sıfatlarıyla, sonra da zâtiyle tecelli eylediği (Âyet-i Kübrâ) kendileridir. Bu itibarla (Sırr-ı Ekber), (Seyyid-i Kevn-ü Mekân), (Ferd-i Câmî'), (Mazhar-ı zât ve sıfat), (Gaybül Hakaik) olmuş bir Nebiyy-i Zîşan ve bir menba-ı feyzü irfandır. Şüphesiz ki bu irfan feyzinden fışkıran ve bu pınarın feyzini, kemalini yürütecek, yüklenecek nice yüz yıllara devr edecek olanları, buna kıyas ederek kıy-

metlendirmek pek tabiidir. Nitekim, Hak Teâlâ Hazretleri tarafından: **«Yâ Cebrâil, tahkika ben seni severim ve sana ikram ederim, çünkü: Habibim ve Rasûlüm Muhammedi ve onun torunlarını sevdiğin için)** buyurulmuştur.

Hazret-i İmamın kişiliği, çocukluğundan itibaren gün günden, yavaş yavaş velilik âsümanında yükselmiş, kendisini bir ayın yeni doğan hâli gibi, dedesinin Risâlet güneşinden nurunu alan bir hilâl gibi yükseldiği görülür. Feyzini bu güneşten almakla, az zamanda bedir hâlini aldığını görmekteyiz. Öyle ki: Surî ve mânevi her fazilette kudret ve her mânada üstünlük aldığı göze çarpmaktadır. Bu üstünlüklerden birisi şudur ki: Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin evlâdı olup da imam ismini alanların hepsinin Hz. İmamın neslinden gelmiş olmalarıdır. Ve bilcümle siyadet silsilesi Hz. Hüseyin'in mübarek neslinden gelmekte ve ona bağlı olmasıdır. Sonra şahsiyle ilgili ikinci ve mühim üstünlük, Hz. Hüseyin'den evvel veya sonra hiçbir dünya adamı yoktur ki, her yıl dünya üzerinde ta'ziesinin yenilenmesiyle kıyamete kadar hak ve bâtılın veya hakikat ve adaletin) temyiz edilmesine hizmet etmiş olsun.!

Diğer üçüncü ve en önemli üstünlüğüne gelince: Şahsiyetinin kalem ve söze kolay kolay getirilip te, kendisini târif ve tavsif imkânlarındaki mânevi güçlüğü! duyulmasıdır. Şöyle ki: Mesâbih hadîslerinden olarak! Hazret-i Fâtıma (R. Anha) hakkında **«Fâtımetü bîd'atün minnî»** hadîs-i şerifinin olduğu söylenir. Mânası: **«Fâtıma**

benden bir parçadır» demektir. Ki; ta'zimde benim hükmümdedir, mânasını da ihtiva eder. Kıymeti böylece belirtilen **Fâtîmetüzzehra** gibi muteber ve mutena bir sedeften dünyaya gelmesi.

Ve yine bir hadîs-i şerifleriyle: **«Yâ Ali, lâhmüke! lâhmî, demmüke demmî, cismüke cismî, ruhuke ruhî»** Yâni: **«Yâ Ali, etin etimden, kanın kanımdan, canın! canımdan, cismîn cismindendir»** mânasında olup böylece takdim edilen Ali gibi her şeyini Cenâb-ı Peygamberden alan bir babanın şefkatinden kopup gelmiş olması.

Ayrıca Rabbil-âlemîn olan Zülcelâl Hazretlerinin ilk nur olarak yarattıkları Habîb-i Ekremlerinin iltifat ve feyzi ile yetişmiş nadir bir yaradılış olmaları da, Hz. İmam hakkında konuşmayı çok zorlaştırdığı bir hakikattir. Hazret-i imama üstünlük veren bir dördüncüsü var ki: Onu evliyadan daha mümtaz bir makama yükseltmektedir. Bu da, belâ ve mihnet alanında gösterdiği temkin ve teslimiyettir ve teslimiyetteki kemal mertebesidir.

Sıralamağa çalıştığım bu dört üstünlüğü, Hazret-i İmamın fazileti hakkında okuyucularıma özet olarak olsun bir fikir vereceğini sanırım. İslâm âlemindeki yerlerini belirtmek için tarih yapraklarındaki devamına geçelim:

Hazret-i İmam Hüseyin (aleyhisselâm) efendimiz, dünyayı teşriflerinden önceydi, bir gün Peygamber Efendimizin amucaları Hazret-i Hamza (radiyallâhü

anh)ın eşi Ümmül – Fadıl-binti Hâris, huzuru Risâletpenâhîye gelerek gördüğü rû'yâyı heyecanlı bir edâ ile ve acı duyduğunu belirten üzüntülü bir sima ile anlatmaya başladı: «Rû'yasmda Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem)in mübarek bedenlerinden bir parça kesip, kendisinin yanına koyduklarını söyledi, peygamber Efendimiz:

«Ey Ümmü Fadıl, Fâtîme hâmileler, bir sâlih halef yakında zuhur edecektir, o, benim ciğer köşemdir. Yakında doğacak ve dadısı sen olacaksın» buyurdular. Nitekim sonra öyle olmuştur.

Çocukluk çağlarında bir gün, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Cenâb-ı Hüseyin'i yanlarına oturtarak, mübarek yüzlerini yüzüne sürüp, sevdikleri sırada, kaçırdıkları bir damla idrar sızıntısı, Habib-i Ekrem'in çok temiz olan üzerlerine geçer, dadısı Ümmül Fadl, bundan sıkılarak, çocuğu dedesinin faziletli olan yanından hid-detle almak hareketini gösterince, Hz. Hüseyin, gitmek için ağlamaya başlar, bu manzara karşısında Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz (ciğer köşemi niçin ağlattın, ondan üzerime geçen idrar, su ile silinebilir, ama bu mâsumun ağlamasından bana gelen hüznü, deryalar silemez) buyururlar. Çok düşünmeye değer bir haldir ki: Tam bu esnada, Cebrail (aleyhisselâm) inip kendilerine:

«Yâ Rasûlâllah, siz Hüseyin'in bir katre göz yaşı dökmesinden bu derece müteessir oluyorsunuz, ya Kerbelâda bedeninden yüz çeşme açılıp, her birinden

kanları aktığını görseydiniz ne olacaktınız, o zaman» deyince Fahr-ı Kâinat (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz, bu haber karşısında da çok elem duymuş, ağlamaya başlamışlardı. Şu var ki: Bu ağlayışlarında Cenâb-ı Hüseyin'in payı olmakla beraber, peygamberlik şefkati icabı, pek muhtemeldir ki, mutasavvıf şâirin dediği ve kitabın başında yer alan beyitte geçen kanlar bu kanlar olmakla bu kanlar için söylenen: **«Hûn-Hüseyin mucib-i idam-ı âlem-est»**. Evet Hz. Hüseyin'in kanı, âlemlerin idamını mucib olmuştur. Peygamber Efendimizin ağlamalarında bunun da payı olsa gerektir. O ağlamada bu mâna da vardı denebilir. Ağlamanın muhtevasını genişletmek yerinde bir görüş olur bence. Çünkü: Hz. Hüseyin'in mübarek kanının haksız yere akması, nihayet âlemlerin de idam edilmesine müncer olmuştur. Bunu bilip de (Rasûlürrahme) ve (Müşeffi) olan Peygamber Efendimizin müteessir olmamasına imkân düşünülemez. **Netice: teessürleri, hem torunlarına, hem de bütün âlemleri şâmildir.** Nasıl ki; âlemlerin yaratılmasında, **«îlm-i ezelîde ben nebî iken, Âdem (aleyhisselâm) henüz su ile çamur arasında hilkatî teşekkül etmemişti mânasına gelen (Küntü nebiyyen ve Âdeme beynel mâi vettıyn) hadîs-i şerifleriyle, kendi nurlarının âmil olduğunu beyan buyurdıkları gibi ve bunun için de kendi nurlarının kâinatın yaratılmasında âmil olduğunu beyan sadedinde «Nûr-u Muhammed est çün îcad-ı kâinat»** denildiği gibi, Hazret-i Hüseyin'in de kanının haksız yere dökülmesi hali, kıyametin zuhura gelmesindeki sebeplerden biri ve en mühimi de olabilir.

Bu, her gelişin bir gidişi var, ve her oluşun bir bitişi olduğu kaidesine dayanan bir hakikattır. Binaenaleyh, Nûr-u Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem) âlemler için bir azimet ve zuhur, hûn-u Hüseyin, bu kâinat için bir hezimet ve ubur [zorlamak] olur.

Nûr-u Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem) başlangıç, hayatiyet ve zuhur-u cemâl, Hz. Hüseyin (aleyhisselâm)ın akan kanları ise nihayet, harabiyet ve kahr ile zuhur-u celâl olmuştur. Bu iki kutbun arasını çizelim, işte mihver-i âlem. Mânada bu olur. Kâinat, bu mihverin etrafında dönendir. Tasavvufun gayet çok olan târiflerinden birisi de, (bilmekten ziyade bitmektir) olduğuna göre, bu da İmam Hüseyin'de kemâlini bulmuştur. Bana da bu kitabı yazdıran sâik, beytin bende hâsıl ettiği bu mânalar oldu. ³

³ Not: [İdam] kelimesinin manasını burada yorumlayan yazar **yok etme, öldürme** üzerinden yorumlamıştır. Bu kelimeyi **İslah etmek. Muvafık kılmak, uygun yapmak** manası ile yorumlanır.

Tecelliyat ve zuhurat ikinci mana üzerinden zuhur etmiştir.

Yani Hasneyn aleyhimesseleâm Efendilerimiz dünyanın çirkeflüğünü ve pis yüzünün açığa çıkmasını sağlayarak Ümmet-i Muhammedi ve İslâm dinini Süfyânilerin elinden emniyete almaya sebep olmuştur.

Ayrıca Allah Teâlâ

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا . innemâ yurîdullâhu li yuzhibe ankumur ricse ehlel beyti ve yutahhirekum tathîrâ(tathîran).

Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden, haramı, günahı, çirkin amelleri, basitliği uzaklaştırmak ve sizi tertemiz yapmak istiyor. (Ahzab, 33)

Buyurarak geçici olan dünya hayatının hilesinden Ehl-i Beyti muhafaza buyurmuştur. Eğer tecelliyât yokolma üzerine zuhur

etseydi bütün yeryüzündeki sular kan, toprak Kerbelâ toprağı gibi kızarır, yeşillik namına bir şey kalmazdı. Ancak süfyâniler iktidarları ve emelleri için mazlumların döktükleri kan, hayat olarak geri döner, süfyânileri yokettikleri gibi dünya hayatının idâmesini sağlarlar. Bu meselede kader ve takdir çizgisi ile beraber, Allah Teâlâ'nın emri ve muradı arasındaki incelik aşikâr olmaktadır. Bu meseleyi anlamak ve anlatmak er kişilerin katında malumdur.

İhramcızâde İsmail Hakkı

(EHL-İ BEYT) MÂNASI, DEĞERLERİ İLE HER MÜSLÜMAN İÇİN BİLİNMESİ LÂZİM GELEN HUSUSLAR:

Cenâb-ı Rabbil âlemin, insanı: «*Ve aileme âdemel esmâe küllehâ*» ile şerefli, ve kadrini, kemâlini yüksek kılmış ve yine «*Ve lekad kerremnâ benî âdeme*» tekrîmi ile de mükerrem olarak yaratmıştır. Aynı zamanda insanı (Âl-i Abâ)ya muhabbetle, zevâhir kilidine, anahtar ve maarif kandilleri içinde ışık kılmıştır. Ve Ehl-i Beyt-i Mustafaya muhabbeti, bizlere 42. sûrenin 23. âyetiyle farz eylemiştir:

(Kul lâ es'elüküm aleyhi ecren illel meveddete fil kurbâ)

Mânâsı : «**Habîb-i Zîşânım söyle, size açıkladığım, bildirdiğim İslâmın ve dînin nurlarından dolayı, sizlerden bir ecir veya bir şey istemem, illâ benim yakınlarıma muhabbet etmenizi isterim de.**» buyurulmuştur. İbni Abbas (radiyallâhü anh) dan menkuldür ki: Bu âyet-i kerimenin beyan ve tebliği sırasında huzurda bulunan Eshab Rasûl-i Ekreme soruyorlar, «Yâ Rasûlâllah, bizler için yakınlarınıza muhabbet buyurulmuş, sizin bunda kasedilen yakınlarınız kimlerdir ki, biz onlara muhabbet edelim?».

Dürr-ü tâc-ı Enbiyâ olan Efendimiz (sallâllahu aleyhi ve âlihi ve sellem) cevaben: «Ali – Fâtıme, Hasen – Hüseyin» buyurmuşlardır.

(Âl-i Abâ) demek: Hazret-i Fahr-i âlem ve Nebiyyi muhterem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz mi'racı şeriflerinden sonra Cenâb-ı Aliyyil Mürteza, Hazret-i

Haticetil Kübra aleyhisselâm Fâtîmetüzzehra ve kurretül-a'yüni ehl-i sünnet Hazret-i İmam Hasen ve Hüseyin (Rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecmaîn) Efendilerimizi mübarek saadetli hırkaları altına alıp, orada mânevi telkinde bulunup, kendilerine emanet ettikleri İlâhî sırlardan vermişlerdir. Ve «Yâ Rabbi, işte bunlar benim âlimdir, (bunları sevenleri sev, sevmeyenleri sevme)» niyazında bulunmuşlardır. Bit abâ ehli olmakla hepsini kasden, tümüne Âl-i Abâ denilmiştir. Bir abâ ehli mânasında kullanılan dinî bit tâbirdir.

Ehl-i Beyt terkbine gelince:

Her ne kadar (Ev halkı) mânasına gelirse de ıstılah yâni hususî mâna ve kullanılışa göre: Dünyada evleri ve kendileri Allah'ın nazar ve iltifatına ve yüzünü kendilerine döndürdüğü, teveccühüne nâil eylediği, hal ve mevkiinde olanlara söylenilen dinî bir tâbirdir. Böyle bir hal ve mevkide olanların, daha doğrusu bu rütbeye kavuşmuş olanların, oturdukları yerler, Allah'ın dünyadaki saltanat evi ve sarayı gibidir. Bu bir mertebe, Hakkın bir tevcihi, ihsan ettiği bir mansap, hususi bir ameliye olup, her kişiye verilmeyen çok büyük bir makamdır. Bu makama erişip Ehl-i Beyt ünvanını alanlar: Hz. İbrahim ve İsmail (aleyhimesselâm) larla, Peygamberimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem) ve onun sevgilileridir. Nitekim Rasûl-i Ekrem şu hadîs-i şerifleriyle de (Ali ve Fâtîme vel hasenü ve hüseyin ü ehlullahi ve ehli) buyurmakla, Ehl-i Beyt olmanın, Allah'ın saltanat evi ve ehli gibi olduğunu, şüpheye yer

vermeyecek şekilde beyan eder, Bu Ehl-i Beyt rütbesini alanlar arasında, Peygamber Efendimizle birlikte bütün Âl-i Abâ rıdvanullahi teâlâ hazeratı oldukları gibi Hz. Selmân-ı Fârisî ile üstün derecede pâk ve her hususta çok temiz olan Peygamberimizin zevcelerinden Büyük Hatice (aleyhisselâm) annemiz de dahil. Bu ikisinin de Ehl-i Beytten olduklarını kuvvetle beyan eden hadîs-i şerifler vardır: Bir hadîs-i şeriflerinde, **(Yâ Hatice Allah senin rütbeni, İsanın annesi Meryem'den ve Musayı kurtaran Âsiyeden üstün etmiştir)** buyurmuşlardır. Selmân-ı Fârisî hazretleri için de: (Selmân-ı hayr) yâni, «hayırlı Selman» adını vererek ve (Es Selmanü minnâ ehlel beyti) yâni: «Selman bizim evimizin halkındandır» buyurmakla, Ehl-i Beyt'e dahil olduklarına açık bir delildir. Peygamber Efendinizin mübarek nesilleri: Hazret-i Ali ve Fâtımeden, dolayısıyla Hz. Hasen ve Hüseyin'den devam ede gelmektedir.

VELAYET — VELİYYULLAHLIK

Hak dostluğu demektir, Cismaniyet, Hz. Âdem'e, risâlet ve nübüvvet nur ve sırları Peygamber Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem) e. Velâyet sırrı ve nuru da Hazret-i Ali'ye verilmiştir. Velâyet, yâni velilik sırrının Hazret-i Ali radiyallâhü anh) da olduğunu şu hadîs-i şerif kesinlikle beyan etmektedir: *(Men âmene bî ve saddaknî felyetevelle Ali bni ebî Tâlib fe in velayete hu velayeti ve velâyeti ve- âyetullah.)* yâni: **«Her kim îman edip beni tasdik eder se, Ali ibni Ebî Tâlibi dost edinir ve tahkik onun velâyeti, benim velâyetimdir ve benim velâyetim de velâletullahtır.)** demektir.

Ve yine diğerk bir hadîs-i şeriflerinde *(İnne Aliyyen minnl ve Ene minhu ve hüve veliyyün küllü mü'minün.)* yâni: **«Ali benden ve ben de ondanım ve O her mü'minin velisidir»** buyurulmuş. Böylece bu ve bu hadîs-i şeriflere yakın, sırf Hz. Ali (kerremallâhü veche)yi beyan eden 28 hadis-i şerif okudum. Kur'an-ı Azîmüşşanın da başka başka ve birçok âyetlerinde Hz. Alinin güzel huylarını örnek gösteren âyetler görürüz. Meselâ: Bakara sûresinde, Dehir (Hel-etâ) gibi surelerde hâssaten (velâyetin sultanı) ola Hazret-i Alinin güzel huylarından bahseden âyetler vardır. Fakirane benim bunları burada konuşmakta maksadım, işte böyle bir Ali'nin sulbiyle Peygamber Efendimizin mübarek nesillerinin devam etmekte olduğunu ve âhirete kadar da devam edeceğini tebarüz ettirmektir. Biz yine Hz. İmam Hüseyin Efendimizin şanındaki tarihî olaylara devam edelim:

HAZRET-İ İMAMIN ÇOCUKLUĞUNA AİD İBRET VERİCİ OLAYLAR:

Bir bayram günü, Hazret-i Hasen ve Hüseyin (aleyhimesseleâm) her ikisi de Peygamber Efendimizin hizmet ve ziyaretinde bulunurlarken, dedelerine: «Ey Seyyid-i kâinat Kureyşin ileri gelenlerinin çocukları renk renk elbiseler giyinip, karşımıza geçip övünmekteler. Halbuki, bizler velilik bağçesinin ağaçlarıyız, senin bize bahar getirecek iltifatından yeni birer kat elbise isteyebilirmiyiz» derler Hz. Rasûl, Hakkın dergâhına dönük mübarek gönülleriyle baş başa düşünceli bulundukları bu sırada ,Cibril-i Emin, biri Hazret-i Hasen'e ve biri de Hazret-i Hüseyin'e olmak üzere, yapılmış olduğu halde iki beyaz elbiseyi cennetten alıp getirmişti. Şehzadeler bu mübarek —kâfur'dan yapılmış— elbiseleri, renksiz, düz beyaz olmasını beğenmeyip, ille biz renkli olmasını isteriz diye direndiler, yalvarmaya başladılar. Hazret-i Cibril Yâ Rasûlâllah bu kolaydır, emret, bir miktar su getirsinler, ben elbiselerin üzerine dökeyim, siz de mübarek ellerinizle sıkınız. Bu sırada sevgili torunlarınızdan istedikleri rengi sorunuz söylesinler, böylece istedikleri renkler olsun der.

İmam Hasen, benimkisi: Sarı zeberced olsun, İmam Hüseyin: Benimkisi de kırmızı yâkut olsun derler. Böylece arzu ettikleri renkteki elbiselere nâil olurlar. ⁴Giyinip

⁴ Kâfur: Arapça ve Farsçada müşterek kullanılan bir terim olup,

süslenir, sevinç içerisinde Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin saadetli huzurlarında oynamaya başlarlar. Bir kıvanç havası eser. Bu sevinç havası devam ederken Cibril-i Emin hazretleri ağlamaya başlarlar.

Rasûl-i Ekrem:

Yâ Cibril, böyle sevinçli bir manzara karşısında rikkatine dokunan, seni ağlatan şey nedir? Seni mahzun eden hikmet nedir? Buyururlar.

Hazret-i Cibril:

Ey Kâinatın seyyidi, Mi'rac gecesi cennette gördüğünüz köşkleri (kasırları) unuttunuz mu?.. İmam ⁵ Hasen'in

bir çeşid darının ismidir. Aynı zamanda Hindistan'da yetişen bir ağacın zamlıdır. Dinimizdeki anlamı: Cennette bir ırmağın adıdır.

Zeberced: Zümrüd sınıfından bir cevherin adıdır.

Yâkut: Cevahir cinsinden kıymetli bir taştır. Kırmızısı olduğu gibi, sarısı ve gök rengine olanı da vardır. Çoğunlukla kırmızı rengi anlatmakta kullanılır.

⁵ İmam: Bu bir tâbirdir. Kur'an-ı Kerîmde yedi yerde müfred, beş yerde cemi' olarak geçer. (Rehber – önde giden – nümune – örnek) mânalarında kullanılır. Ayrıca özel olarak (istilah olarak) üç mânada kullanılmaktadır:

- 1 — Cemaata namaz kıldırana denir.
- 2 — İslâmın en ileride gelen bilginleri hakkında (İmam Ebû Hanife, İmam Şafiî ve saire...)
- 3 — İslâm âleminin en ileride ve önde gelenlerinden olmaları itibarıyla, İmam Ali ve ondan gelen 11 zâta ki cem'an 12 kişiye (İmam) denilmiştir. Bu tâbir üzerinde daha geniş bilgi

kasrı, sarı zeberced, İmam Hüseyin'in kasrının da kırmızı yâkuttan olduklarını görmüştünüz. Şimdi de beğendikleri renkler, bu kasırların renklerini beyan etmekte, binaenaleyh bu köşklere girmek için, dünyevî mânasıyla da bu renklere girmeleri gerekmektedir. Bu gerekçeye atfen: **İmam Hasen'in zehirlenmek suretiyle, vefatında böyle sarı zeberced rengine bürüneceği ve İmam Hüseyin'in ise, kan ile kırmızı yâkut rengini alacağına bunlar birer işarettir**, cevabını verirler.

O anda Hazret-i Rasûl de melûl ve mahzun Cibril (aleyhisselâm) ile karşılıklı beraberce ağlamışlardır.

Diğer bir olay:

Kibar sahabeden (Dahye/Dıhye) radiyallâhü anh hazretleri çok vakitlerini, dış memleketlere gidip, ticaretle geçiren bir kimseydi. Her gelişinde Hazret-i Rasûlün saadetli huzurlarına varıp, hediye takdim ederlerdi. Hiçbir zaman Rasûl-i Ekrem'e ve onun yakınlarına (Ehl-i Beytine) asla boş elle gitmezlerdi. Bu sebepten ne vakit Cenâb-ı Dahye (radiyallâhü anh) huzur-u Risâlet-penâhîde bulunsa, Şehzadeler, onun ceplerini yoklardı. Bir gün Cibril (aleyhisselâm) Dahye hazretlerinin suretinde olarak, Habib-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) ile sohbette bulunurlarken, şehzadeler Cebrail aleyhisselâmı, Dahye zannıyla, teklifsiz kucağına

edinmek isteyen için: (İslâm Ansiklopedisi, cild: 5, sayfa 980 de okunabilir.

çıkararak, ceplerini koynunu karıştırmaya başlarlar. Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem mâsumları bu hareketlerinden alıkoymak, yaptırmamak isterler, Cenâb-ı Cibril, yâ Rasûlallah, masumların bu davranışlarını edebe aykırı bilmeyin, zira: «Ben bunların hizmetlerinde olmakla vazifeliyim. Çok kereler Fâtimetüzzehra gece namazını kıldıktan sonra bu teheccüd namazıdır— uykuya varırdı, o sırada bu yavrucuklar ağlamaya başlardı. Fâtîme uyanmasın dinlensin diye, ben gelir, beşiklerini sallardım ve ninni olarak da şunu söylerdim:

İnne fil cenneti nehrün min lebeni

Tûlehu mâ beyne San'a ve Adeni...

Arzuhu mâ beyne Mekke ve Yemeni

Ve Aliyyin ve Hüseynin ve Hasenin. »⁶

Bunların, kucağıma çıkmalarından, koynumu ve ceplerimi karıştırmalarından, koynuma ellerini sokmalarından, pek memnun ve mahzuz oluyorum. Fakat: anlayamadığım, şehzadelerin bu araştırmalarındaki maksatları nedir, buna hayretteyim, demiştir.

⁶ Cibril-i Emîn'in söyledikleri ninninin mânası:

«Cennette sütün bir nehir akar ki, uzunluğu (San'a) ile (Aden) arasındaki mesafe kadar. Genişliği de Mekke-i Mükerre ile (Yemen) arası kadar. İşte bu nehir, İmam Ali ile İmam Hasen ve Hüseyin içindir.» demektir.

Hazret-i Nebiyy-i Zîşân (sallallâhü aleyhi ve sellem): «Seni (Dahye) sandılar, çünkü, Dahye ne zaman huzurumuza gelse, boş gelmez, muhakkak yanında bir hediyesi bulunur. Çocukların arandıkları odur.» buyurdular. O anda Cebrail (aleyhisselâm) cennetten bir salkım üzüm ve bir nar getirip, şehzadelere verdi. İmameyn Hazeratı (aleyhimesselâm) cennet meyvelerini yerlerken, bir dilenci kapıdan seslenir:

«Ey şehzadeler yediğiniz o üzüm ve nardan bana da biraz veriniz.» Rasûl-i Ekrem, kereminin kemâli eseri olarak, dilenciye de verdirmek isterler, fakat Hazret-i Cebrail (aleyhisselâm): **«Yâ Rasûlâllah, bu dilenci İblis'tir. Cennet meyvesi İblis'e haramdır. Hile ile ondan yemek istiyor»** dediler. Şeytan da nail olamadan gitmiştir.

Diğer bir olay:

Yine bir gün, Cebrail (aleyhisselâm): «Yâ Rasûlâllah, demişler ve İmam Hüseyin'i göstererek, bu ciğer pâreni çok seviyor musun?..»

Cenâb-ı Nebiyy-i muhterem (sallallâhü aleyhi ve sellem): «Evet, evlâdına, ikbâdına.» buyurdular. Tam bu sırada, Hazret-i Hüseyin'in mübarek boynunda, boynunu çepeçevre kaplayan kırmızı bir çizgi izi peyda oldu. Hazret-i Cibril (aleyhisselâm) ibrişim izindeki kırmızılığa bakarak, düşünceli ve mahzun bir konuşmamazlık hâli gösterince, Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz:

«Ey Cibril, Hüseyin'in boynundaki iplik izinden

kederlenmiş olmandaki hikmet nedir?..»

Cenâb-ı Cibril: «Yâ Rasûlâllah, (Kerbelâ) çölünde bu mâsumun mübarek başını bedeninden o ibrişim izi gibi görünen kırmızı çizgiden ayıracaklar. Bu mazluma ve ehl-i beyti olanlara çok çok cefalar edip, çok acı vereceklerdir» der.

Sultânül Enbiyâ, Burhânül Esfiyâ Efendimiz: «**Acaba bu zulüm kimlerden zuhura gelecek?..»** Cebrail (aleyhisselâm): «**Vefasız ümmetlerinden.**»

O anda Kerbelâ toprağından bir avuç toprak alarak Nebiyy-i zîşâna sundu ve ilâve etti: «**Bu toprak, (Meşhed-i Hüseyin) den alınmıştır. Cenâb-ı Hüseyin şehid edilir edilmez, sunduğum toprak nerede olursa olsun, derhal rengini değiştirip kırmızı olacaktır. Öyle ki: Hüseyin'in kanını temsilen gül rengine kırmızı olacaktır**» buyurdular.

Yine bir gün, Hazret-i Fahr-i âlem (sallallâhü aleyhi ve sellem) sahâbileri ile birlikte sokakta giderlerken, Cenâb-ı Nebi, oynayan çocuklardan biricini kucaklarına alıp sevdi ve okşadılar. Eshâb-ı güzînleri, bu imtiyaz ve iltifata hayretle: «Ya Rasûlâllah bu çocuk ne münasebetle merhamet ve muhabbetinize mazhar oldu.» dediler. Rasûl i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem): «**Bu çocuğu bir gün gözümün bebeği Hüseynimle oynarken, onun ayaklarını öpüyordu, sonra da gözlerine sürerken görmüştüm. O günden beri ben bu çocuğu severim, ve bu çocuğun yüzünden; anasına, babasına da şefa**

ederim» buyurmuşlardır.

Hazret-i Hüsey'nin yine çocukluk sıralarında iken bir gün, huzur-u saadette ağabeyiyle güreş tutuyorlardı. Hazret-i Nebi (sallallâhü aleyhi ve sellem): Ya Hasen tut Hüseyni...

Muhterem anneleri, Fâtımetüzzehra (aleyhisselâm):

«Yâ Rasûlâllah; Hasen, Hüsey'nin ağabeysidir, şefkat iktizası küçüğe yardımda bulunmak icabettiği halde, ne hayret ki: Büyüğe yardım ve himmet ediyorsunuz» deyince Hazret-i Nebî: **«Ey Fâtıme, Cibril-i Emin, Hüsey'n'e yardım ediyor, ben de Hasen'e»** buyurdular.

Bir diğer olay:

Ehl-i Beyti sevenlerden birisi, Habib-i Rahman (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimize bir (âhu) yavrusu hediye getirdi. Nebî aleyhissalâtü vesselâm da o yavruyu Hazret-i Hasen'e verdiler. Hazret-i Hüsey'n hemen dedesinin huzurlarına çıkıp: **«Ya ceddî, ağabeyim Hasene bir geyik yavrusu vermişsin, ben de onun gibi bir âhu yavrusu isterim»** der ve ağlamaya başlar.

Sevenler ve orada bulunanlar, yâran ve ashap cümlesi Cenâb-ı Hüsey'n'e ne yaptılar ve ne verdilerse, gözlerinin yaşını ve ağlamasını dindiremediler. Hikmet-i İlâhî, Hüsey'n (aleyhisselâm) hiçbiri ile teselli bulmadı. Cenâb-ı eşfak-ı âlem (sallallâhü aleyhi ve sellem), Hazret-i Hüsey'n'in bu derece sürekli ağlamasından müteessir ve mütehayyir sahraya bakıp durdukları sırada, uzaktan

gördüler ki: Sahradan bir ceylân, yavrusunu önüne katarak hızla gelini Huzurda bulunanlardan herkes, bu hâli hayran hayran seyretmekteydiler. Ceylân, önünde yavrusu olduğu halde doğruca gelip, Peygamber Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem)in saadetli huzurlarında açık bir lisanla: «Ya Rasûlullâh, Cenâb-ı Hak Teâlâ Hazretleri, bana iki yavru ihsan buyurmuştu. Birisini avcı tuttu, biri de benimle kalmıştı. Bu benimle kalan yavruma meme verirken hatiften kulağıma: Ey Ceylân, tutulan yavru avcı eliyle Hazret-i Peygamberin torunu Hasen'e hediye verildi Hüseyin masum onu gördü ağlıyor, cediti Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem'in aynı onun gibi bir ahu istiyor, durmayıp ağlar, gözyaşı döker, hiç durmadan bu yavrunu da götür hem ona, Hüseyin'i masuma hediye et. Hüzün ve kederi onu kalbinden kaldır. Zira, o mâsum-u Kibriyanın şiddetli ağlamasından Arş-ı A'lâ titremektedir. Ve o sevgilinin, hüznü hâlinde melekler müteessir olmakta ve ağlamaktadırlar» denildi. Kulağıma heybetli bir sesle buralar söylenince, durmadan şu yavrumu da saadetli huzuruza getirip takdim etmeye mecbur oldum» dedi. Hazret-i Rasûl, bu ilâhî zuhura sevinerek, Ceylân yavrusunu hemen Hüseyin (aleyhisselâm) efendimize verip hatırını hoş eylediler.

Buraya kadar arz ettiğim bu tarihi olaylardan anlaşılacağı gibi, Cenâb-ı Kadir-i mutlak, kudreti kemali neticesi, Habib-i Zîşânın soyunu, mensuplarını ve bilhassa Hz. Hüseyin'in kıymet ve hürmetini, hayvanlara varıncaya kadar bildiriyor. Onları da haber ediyor. Hayvan,

hayvanken bu derece davranışa fedakârlığa yönelmesini görmüş veya işitmiş oluyor yalnız hayret etmeliğimiz değil, ibret almaklığımız gerekir.

Bir de, kalbleri yakan Kerbelâ faciasında, namaz kılan, fakat dünyaya tapan insanız diyenlerin, misli görülmemiş cefalarına bakıp ta, acınmamak, eseflenmemek ve nefret etmemek elden gelmez. Bir kere düşünmeli ve insaf etmeli ki: Sema katlarındaki melekler ve cümle hayvanat o şehzadenin gözlerinden bir damla yaş akmasını reva görmediler. Vahşî hayvanlar bile yavrularını takdim ettiler. Acaba o sultanın mübarek bedenlerini haksız yere kanlara bulayanlar, yarınki o büyük mahkemede, Hazret-i Allah'a ve Cenâb-ı Rasûlullah'a nasıl, ve ne cevap vereceklerdir. Bakınız, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem), kurretül ayni, Hazret-i Hüseyini bir dizine, nur-u ayni oğlu Hz. İbrahimi de öteki dizine alarak severlerdi. Gâh İbrahim'in yüzüne bakar, gâh Hüseyin'in cemaline bakmaya koyulur, her ikisini de sever okşarlardı. Bu halde iken Cibril (aleyhisselâm) nazil oldular. Hazret-i Cibril: «Yâ Rasûlallah, Hak Sübhânehû ve Teâlânın size selâmı var, buyurdular ki: Bir ipliğe dizilmiş bu iki cevher bir yerde cem olmaz, birleşemeyeceklerdir, suçsuz olarak birisinin kaldırılmış olmasına rıza göstermek gerekmektedir» der. Hazret-i Habib-i A'zam (sallallâhü aleyhi ve sellem) bu hüznün verici haberden mahzun kalarak şöyle mülâhaza buyururlar: «Eğer İbrahim vefat ederse, ekseriyetle eleme bana ait olur, şayet Hüseyin irtihal edecek olursa, hüznün ve eleme hem bana, benimle

beraber aynı zamanda Ali ve Fâtîme'ye de olacaktır. Şu halde (mihnet-i hası), (mihnet-i âm) üzerine — (yâni kendi nefsim'e yüklenecek bir kederi, umuma ait olacak bir keder üzerine) — tercih etmem lâzım geleceği düşüncesiyle, çâr nâçâr oğlum İbrahim'in ölmesini kabul ettim» der ve istenilen rızayı beyan ederler.

Üç gün sonra Cenâb-ı İbrahim, irtihal eylediler. Bu elem verici vak'adan sonra her ne zaman Hazret-i Nebî, Cenâb-ı Hüseyin'i dizlerine alarak sevseler, **«Merhaba, ey uğruna aziz oğlumu fedâ ettiğim ciğer kûşem Hüseyim»** buyurlardı. Ve arkasından da ilâve ederlerdi: **«Nasıl şakiler ki, böyle bir (Mahbub-u Habib-i Hudâya) hainliklerini reva görecekler?..»** derlerdi.

Yine, çocukluk çağlarındaki günlerden birinde. Hüseyin (aleyhisselâm) cedd-i pâki Hazret-i Sultân ül Enbiyanın mutlu önlerinde saatlerce oturdular. Oturdıkları müddetçe, Peygamber Efendimizin büyük iltifatlarına nail oldular. Türlü yakınlık ve sıcaklıkla, sevgiyle okşandılar, sonra saadethanelerine gitmeyi istediler. Saadethane-i Nebevinin kapısından çıkacakları sırada yağmur başlamıştı. Şiddetle devam etmekteydi. Hazret-i Nebiyyürrahme, Cenâb-ı şehzadeyi neş'esiz gördüler. **«Ey gözümün nûru, canını sıkın şey nedir?..»** buyurdular. Hz. Hüseyin: **Yâ Rasûlâllah, bana yağmur müsaade etmiyor ki, eve gideyim.** Hemen Hz. Habib-i Hudâ, niyaz etmesiyle o anda yağmur durdu. Dikkati çeken taraf şu ki: Yağmur damlalarının en ufak cefasına bile katlanmasına rıza göstermeyen, gönlü razı olmayan o

mahbub-u Rahmanın İmam Hüseyin'in mukaddes bedenine Kerbelâda reva görülen eziyet ve cefalar karşısında duyacağı ızdırabın derecesini düşünmeli. Bununla beraber her emir bir vakte bağlı, ve her vakit de bir emre ilgilidir. Mazhariyet iktizası her birinin meydana gelişi oluşu ve haberleri zaman zaman ve başka başka olmuştur. Allah (Celle Celâlühu), Benî Ümeyyenin surî saltanatlarının müddetlerini Hazret-i Habib-i Ekreme bildirmiş idi. Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz, bir gün mânalarında: (Benî Ümeyye» eşrarından biri biri ardınca minbere çıktıklarını müşahade buyurdular. Bu hal, Nebiyy-i zîşânî endişeye ve kedere sevketmişti. Mübarek kalblerini teselli maksadıyla sübhâne ve Teâlâ Hazretleri: (Kadir) ve (Kevser) sûrelerini inzâl buyurdu.⁷ Kadir sûre-i şerifesindeki (Elfi şehir) işareti, Benî Ümeyyenin hükümet sürecekleri zamanı da beyan etmektedir. Ki, bu da (bin) aydır. Nitekim Emevî mülûki de o kadar müddet hükümet sürmüşlerdir. Kevser sûre-i cemilesi de sayısız lâhî ni'metlerin verildiğini haber verir. Yoksa, yalnız cennetteki (kevser) ırmağının değil. Doğrusunu Allah

⁷ (İnzal)in mânası: Def'aten indirmek veya indirilmektir. (Tenzil) ise: Tedricen, yavaş yavaş, kısım kısım indirmek veya indirilmek yerinde kullanılır. Meselâ: Kur'an-ı Kerîmin indirilmesinde, (inzâl) kullanılmaz, (Tenzil-i Kır'an) demelidir. (Ebter)in mânası: Arab âdetine göre, oğlu olmayana, dolayısıyla nesli yürümeyene söylenen bir tâbirdir. Dinsizlerden (Âs bin Vâil)in Peygamberimiz hakkında sarf ettiği yersiz bir sözdür.

bilir ama, murâd-ı İlâhî: Bu fena mülküne bedel, (Ehl-i Beyt) ten olan seçilmiş, muhterem kişilere (kevser) ırmağı ihsan olunmuştur. Ehl-i Beyt düşmanlarının da akıbet (ebter) olacaklarını beyandır.

Yine Hz. İmamın mâsum çocukluk günlerinin birinde: İmam Hüseyin, mahallenin çocuklarıyla oyun oynarlarken, Rasûlullah Efendimiz, muhabbetlerinin galeyaniyle Hz. Hüseyin'i tutup sevmek isterler. Şehzade kaçır, sağa sola koşup kendisini tutturmaz. Kaçtıkça da Cenâb-ı Nebî onu tutmak için kovalar. Sonunda tutamayınca: **«Ey gözümün nuru, bu derece kaçmak nedir ki, beni peşinden bu kadar koşturuyorsun»** buyurdular. Hazret-i Hüseyin cevabında: **«Yâ Rasûlâllah, bu kaçışım sizi yormak ve sizden nefretten değil, belki arzunuzu arttırmak ve muhabbetinizi daha ziyade teşvik etmek isteğinden ileri geliyor»** dedi. Sonra Hazret-i Fahr-i Risâlet o mahbubu nihayet tuttu. Bir hayli okşayıp sevdikten sonra (Bârigâh-ı Kibriya ya dönerek: **«İlâhî, ben Hüseyin'i çok severim, sende çok sev»** dileğinde bulundular. O anda gaib âleminden kendilerine bir ses geldi ki: **«Yâ Rasûlâllah, üstün muhabbetinle mümtaz olan bu ciğer pâren, Kerbelâ çölünde susuz şehid olacak ve Allah'ın huzuruna babası ile, kardeşi ile çıkacak, biri zehir şerbetiyle, diğeri linç darbesiyle şehid olacaklardır»** denildiğini duyular.

Cenâb-ı Cibril'in şeref-nazil olduğu günlerin biri idi. Hazret-i Cebrail cennetten bir elma, bir ayva, birde nar getirmişlerdi. Peygamber Efendimiz, huzurlarında

bulunan Hz. Hasen ve Hüseyin'e: **«Ey ciğer parelerim, bu meyveleri alın, anne ve babanızın yanlarına gidin de orada yiyiniz. Her birinden birer parça da saklayınız»** buyurdular. Şehzadeler sevinçle meyveleri alıp anne ve babalarının önünde yerler ve tenbih üzerine birer miktar bırakırlar. Arta kalan parçaları da saklarlar. Gün oldu, vakit çattı, Cenâb-ı Hayrûnnisa Fâtîmetüzzehra beka âlemine geçtiklerinde, o zaman nar dan kalan parça kayboldu. Hz. Şâh-ı Velâyet İmam Ali (kerremallâhü veche)nin de ukbayı teşrif buyurmalarında geride kalan meyvelerden) ayva kayboldu. Elmaya gelince, Hz. Hüseyin'le kalarak, Kerbelâ sahrasında onunla hararet ve susuzluğunu teskine çalışmışlardır. Hz. İmam da şehid olduktan sonra, bu (Elma) da kendiliğinden kaybolmuştur.

Hz. İmam (Zeynel-Âbidîn) «aleyhisselâm» den menkuldür ki:

«Her kim, ihlâs ile babam Hz. Hüseyin'in saadetlü ravzasını ziyaret ederse o elma kokusunu duyar» buyurmuşlardır.

Yine günlerden bir gün, Hz. İmam Aliyyül Mürtezâ aleyhi efdalüttehâyâ kerremallâhü veche efendimiz bir seferden dönerlerken, yolu Kerbelâ'ya uğramıştı. O belâ sahrasında yorgunluk almak maksadıyla biraz uykuya varmışlardı. Ağlayarak uyandılar: **«Bu mekân büyük kişilerin şehid olacakları bir mekân, bu mevki (Âl-i Abâ) nın kanlarının akacağı bir mevkidir»** buyurdular. Maiyetlerinde bulunan, İslâm kumandanları sordular,

cevaben:

«Bu yerlerde her şeyden pâk olan bir kısım seçkin insanlar, şehid edilecekler, sorgu ve hesapları görülmeden büyük cennet derecelerine nail olacaklardır» buyurdular. Bundan fazla bir izahta bulunmadılar. Kerbelâ'nın çok elîm olan olayı zuhura gelip de suret buluncaya kadar hiç kimse bu sözlerin aslına vâkıf olamamışlardı.

İmam Hasen Efendimize gelince:

Hulken ve meşreben cedd-i pâkinin aynı olduğu gibi, İmam Hüseyin Hazretleri de hulken ve meşreben muhterem babalarının aynı idiler. İmam Hüseyini, ayrıca baştan tâ göbeklerine kadar Şâh-ı Velayet İmam Ali (kerremallâhü veche) efendimize benzerlerdi. Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz:

«Hüseynü minnî ve ene min Hüseyne» yâni: «Hüseyin benden, ben de Hüseyin'denim» buyurmuşlardır

HZ. İMAMIN GENÇLİĞİ VE İŞTİRAK ETTİĞİ MUHAREBELERLE BUNLARDAN ALINACAK DERSLER

Hz. İmam Hüseyin (aleyhisselâm)ı, daha olgun olarak, ilahî ve büyük sıfat ve vasıflara mazhar, fazlu kemaliyle bütün insanlık meziyetlerinin üzerinde olduğu haldî görürüz. İlmü irfanı, yüksek ahlâkı ve ibadetleri, ced ve peder-i akdeslerinin aynıdır. Kendilerindeki kemal ve irfan üstünlüğü, mübarek cedleri ve muhterem pederlerinin yüksek kemal ve irfanlarından geliyordu Peygamber Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem):

(Lâ Nebiyyi ba'dî) buyurdular. Mânâsı: **«Benden sonra şeriat sahibi peygamber gelmez»** demektir. Hasen ve Hüseyin Efendilerimiz, şeriat getirmediler. Cedlerinin şeriatı üzereydiler. Esasen kişilikleri itibariy de cedlerinin birer cüz'üdürlər.

Haseneyn Efendilerimizin mânen makamlarının velâyetlerine inandığımız gibi, Nebî olduklarına da inanmak gerekmektedir. Şöyle ki:

(Risale-i Hazret-i Mısırî)de, Mısırî Hazretleri: Kur' an-ı Kerîmde En'am sûre-i celilesinin 158. ci âyet-i şerifesini eleştirip ve delil gösterip diyorlar ki, «âyet-i cemîledeki (Ba'du âyâtî Rabbike) den mâadâsı, — (ebced hesabına göre) — (108) dir ve ilâve ediyorlar, bu (mâ) isim el meddi-ğam (Hasen)dir. Ve (mâ) isim, el meddi-ğamin ile de (Hüseyin) dir. Binaenaleyh, âyet-i kerîmenin (Ba'du âyâtî Rabbike) olan kısmıyla bunların nübüvvetlerini beyandır. **Buna atfen, Haseneyn efendilerimizin**

nübüvvetlerine iman etmedikçe, o nefse evvelki îmanı faide vermez, demişlerdir. Ve yine risalelerinde diyorlar ki: «Bir gece yarısında uyandım, besmele-i şerifenin (Bismillâh) daki (mim) inde (Muhammed) vardır, (Errahmânirrahim) de (Hasen – Hüseyin) dir, diye bana beyan edildi» buyuruyorlar. Bana soracak olursanız, nâçiz fikrime göre:

Kur'an-ı Azîmüşşânın şu âyet-i cemilesine atfen: *Kemeseli habbetin enbetet seb'a senâbile fî külli sünbületin mietü habbe.*» Yâni (—Habbe— dâne birdir, ondan yedi —sünbüle— başak bitmesiyle, o tanenin birliğine, yedi başak engel olmadı.) beyan edilmekle, (Hasen ve Hüseyin) de iki sünböldür, cedlerinin hâtemiyetine, engel olacak cihetleri yoktur. Ceddi âlâları, Hâtem-ül-Enbiyâdır, derim. Risâlesinde yine Mısırî, diyor ki:

«Gördü Sarrâf bildi cevher kıymetin

Er bilir, ancak girdâr kıymetin

Kimse bilmez idi ol ne Şâh idi...

Bu sözün Kur'an ve hadistir şahidi.»⁸

⁸ Bâzı kelimelerin mânaları:

Eşrar: Şerirler: Kötü huylu, zararlı kimseler.

Bârgâh: İzinle varılabilecek olan büyük makam.

Ta'ziye: Felâkete uğrayan birini, sabır ve tahammüle yönüne itmek.

Halef: Birisinin yerine geçen veya geçmeye namzet olan kimse

Allah'ın fazlı, «Hasen», rahmeti, «Hüseyn» olmuştur. Bunları ihlâs ile sevenin, muhabbet ve inancı, ömürleri boyunca toplayacakları maldan ve amelden hayırlıdır.

Hak Sübhânehû ve Teâlâ Hazretleri, Âl-i Abâyı esrar-ı îlâhiyesi olan huruf-u mukattiadan (Hâ - Mîm - Ayîn - Sîn - Kaf) kelimesinde cem eylemiştir. Her ne kadar bâzı surelerin başında bulunan bu kesik harflerden Hak murâdının ne olduğunu, bizler hiçbir suretle anlayamazsak da, (Kemal nâme-i Âl-i Abâ) kitabında, ehâdîs-i Nebeviyyeye dayanılarak bir açıklamanın yapıldığı görülmüştür. Kur'an-ı Kerîmin bu türlü âyetlerine (müteşâbihat) diyoruz. İbni Abbas Hazretleri, **«müteşâbihe îman olunup, ancak onunla amel olunmaz»** buyurmuşlardır. Hak Sübhânehû ve Teâlâ Hz. leri, bu kesintili harflerin mânasını, kendisinin bilgi salâhiyetine tahsis kılmış olup, başkasının asla bilemeyeceğini de işaret buyurmuşlardır. Buna rağmen, tefsir erbabı:

(Hâ - Mîm - Ayîn - Sîn - Kaf) diye okunan bu kesintili harflerden meydana gelen kelimeyi, şöyle tefsir etmektedirler: (Kelime, beş harflidir. Âl-i Abâ bu

— Babadan sonra kalan çocuk.

Kerb: Gam – keder – elem – gusse.

Kerbelâ: İmam Hüseyn (radiyallâhü anh) Efendimizin şehid oldukları yerin adı.

Girdâr: İş – amel – fiil.

Sarrafa: Altından, gümüştan anlayan – her türlü paradan anlayıp para bozan veya veren.

kelimede toplanmıştır, deyip harf-be harf kendi irfanlarına göre izahını yapmaktadırlar.)

Bence: İrfana eren, nefsini bilmiştir, nefsini bilen Hakkı bilmiştir. Hakkı bilen bir mü'min ise, Âl-i Abâyı da bilmiştir. Bunları bilen de muhibb-i ehl-i beyt olmuştur. Böyle olunca da îmanın hakikatına ulaşmış olunur. Bize de yetecek olanı şimdi bu kadardır. Ötesi, merak ve mânevî zevk ehli olanlar için ayrı bir tedkik mevzuu olabilir. Aslında îmanın hakikatine ulaşmakta, sonsuz ilâhî ihsanlar, lütuf ve iltifatlar düşünülür. Hak Teâlâ Hazretlerinin irfanı, ancak canlı olan kimsede bulunur, ölü olanda değil. Herkesin evi, kendi fizikî yapısı, yâni bedenidir. Bu evdeki kalb ve ruhun hayatının derecesi ise, Hakkı zikr iledir. Kalb, Hakkı teşbih etmekle canlanınca, onun bu hayatı kalıba da sirayet eder. O kimsenin fizikî yapısı da bu canlanıştan hissedar olur, mânaya dayanan bir canlılık alır. İşte Hakkın irfanı, böylesine olan canlıda bulunur. Bu irfan ile de Hak Teâlâ bilinir. Mârifetin hakikati de görmektir. Hemen hânedân-ı ehl-i beyt-i Rasûlullah hürmetine, bu fakîri de böyle irfan sahibi olan, muhibb-i, ehl-i beyt olmuş kullarından eyle yâ Rabbi.⁹

⁹ **Risâle-i Hasaneyn (Hz. Hasan Hüseyin Risalesi) Niyazî-i Mısri kaddesellâhü sırrahu'l âli**

Hazret-i İmamın (radiyallâhü anh) hicri 38 yılında muhterem babasıyla (Sıffeyn) muharebesine katıldığı görülür. Bu muharebede Şam ordusunun er sayısı: 60.000 olup bunun atlı olanı 20.000, üst tarafı piyadeyi teşkil ediyordu. Irak askerinin sayısı ise 40.000 i atlı olmak üzere 120.000 kişi idi. İki İslâm askeri, Sıffeynde karşı karşıya geldiler¹⁰. Şam ordusunun ileri gelen silâhşorlarından (Zebirkan) meydana fırlayıp Emîrül mü'minînden döğüşecek adam istedi. Seyyidül Kevneyn Efendimizin göz bebeği Hazret-i Hüseyin, meydana girip Zebirkan'a karşı durdular. Şehzadeyi tanıyarak: **«Ya ibni Rasûlullah, Allah hakkı için, eğer bağırsaklarım senin kılıcınla doğransa, göğsüm vuruşlarıyla dilim dilim olsa yine de, ben sana el kaldıramam. Ben seninle nasıl ve ne cesaretle döğüş edebilirim, ki birçok kereler Hazret-i**

10 Sübhan'ın ibâdetine, Peygamber Efendimizin muhabbetine ve annesinin hizmetine kendini tamamen vermiş olmakla bilinen meşhur, Yemenin (Kam) kabilesinden (Üveys) ibni Âmir) radiyallâhü anh hazretleri de (Sıffeyn) savaşıma katılanlardandır. Veyselkarânî Hazretleri, annelerinin vefatından sonra, Yemenden göç etmişlerdir. Bu ayrılışları, Hazret-i Ömer (rahmetullahi aleyh) in hilâfetleri zamanlarına rastlar. Hicaza gelip, sonra (Küfe) şehrine yerleştiği görülür. Muaviye ile girilen (Sıffeyn) savaşında Hazret-i Ali (kerremallâhü veche) nin yanında yer alarak, şühedâ mertebesine nail olduğu târihen bilinmektedir. **Üveys (radiyallâhü anh) in Muaviyeye karşı olan bu iltihakı da, Hak ve hakikatin, Hz. Ali'de olduğuna, ayrıca fiilî bir burhandır.**

Rasûlullahın, seni mübarek dudaklarından, boynundan, yüzünden öperken gördüm.» dedi. Cenâb-ı Şehzade: «**Ey Zebirkan, mademki öyledir, bu suretle saygıya ve sevgiye yeterli ve şâyân olduğumuzu da biliyorsun, farz olan bu saygı ve sevgiyi hatırlayacak kadar insafli bir vicdana da mâliksin, ya niçin bizim yerimize Muaviye'yi tercih edip, o bâğîye tâbi olarak, bizimle döğüşmeye çıkıyorsun?.**» buyurunca: Zebirkan başından vurulmuş gibi, hayrette, sessizce uykusundan uyanan bir insan hâletiyle, kendisine geldi, o anda irkildi, çabuk bir intikal ve düşünüşle, Şehzadenin aydın yüzüne muhabbetle baktı, bakarken de gözleri, pişmanlık yaşları ile doldu, suçunu itirafla, savaş meydanını terk edip gitti.

Bu tarihî hâdisede kullanılan (Bâğî) sözü, yerin, de kullanılmış bir kelimedir. Şakî ve âsî mânasındadır. Çünkü Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin evlâd ve yakınları çok olduğu halde, onları söylemeyip de, bilhassa ümmetini, (Ali – Fâtîme – Hasen – Hüseyin) rıdvânullahi teâlâ ecmaîn hazeratının muhabbetlerine sevk ve teşvik etmeleri ve bunlara karşı sevgi ve saygıyı vacip kılmaları, aynı kişilere eziyet vermek ve zulmetmekten de nehy — (men) — ettikleri, birçok sahih hadisleriyle âşikâr ve sabittir.

Şöyle ki, bir hadîs-i şeriflerinde: «Hurrimetil cennete alâ men zaleme ehlel beyti ve âzanî fî itreti ve men ıstena zayâte ilâ ehadin min veledi abdil muttalibi ve lem yuharehü aleyha feene üyâzihî aleyhâ gaden izâ lekıyna yevmel kıyâmeti.» Sadeka Rasûlullah. Yâni:

(Benim Ehl-i Beytime zulm ve eziyet eden, ıztırap veren ve bana — ıtrimde —, yani zürriyet ve yakınlarıma eziyet ve ıztırap veren ve Abdülmuttalib evlâtlarından birini, kendi nefsi için telef etmek isteyen kimseye, cennet haram kılındı. Öyle birisine ceza edilmezse, yârin kıyamet gününde beni buldukta, ben ona ceza ederim.» demektir. Bunun yanı sıra, muhabbet edenler ve saygı gösterenler için de, müjde ve beyanları vardır. Bu beyanları şöyle başlar:

«Men mâte alâ hubbi âl-i Muhammedin mâte mağfûrûn...» ilâ âhirihi hadîs-i şerifleri devamla buyururlar ki:

(Her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, tevbe edici olarak ölür, ve âgâh olun ki: Her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, şehid ve kâmil iman ile ölür ve âgâh olun ki, her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, Melekül-mevt (Azrâil aleyhisselâm) onu, cennet ile müjdeler, sonra münkir ve nekir dahi müjdeler ve yine âgâh olun ki, her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, bir gelinin zevci evine girdiği gibi, cennete girer. Her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, kabrinde onun için cennete iki kapı açılır. Her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, Allahü Teâlâ, kabrini rahmet meleklerine ziyaret yeri kılar. Ve yine her kim âl-i Muhammedin muhabbeti üzere ölürse, sünnet ve cemaat üzere ölür. Âgâh olun ki, her kim âl-i Muhammedin buğzu üzere ölürse, kıyamet gününde iki gözünün

arasında: «Leyse min rahmetillâh» (yâni Allahın rahmetinden me'yus olan mânasındaki yazı) yazılı olduğu halde gelir. Herkim, âl-i Muhammedin buğzu üzere ölürse, kâfir olarak ölür ve cennetin kokusunu alamaz» buyurmuşlardır. (Sadeka Rasûlullah).

(Kemalnâme-i Al-i Abâ. S. 3-5)

Kıymetli okuyucularım,

Allah'ın indinde, âl-i Muhammed ve bilhassa (Âl-i Abâ) ya karşı olan hürmet ve muhabbetin fazilet ve büyüklüğünü anlatabilmem için bir an Âdem Peygambere dönelim:

Hazret-i Âdem (aleyhisselâm) cennette bir gün Cibril (aleyhisselâm) la birlikte gezerlerken, bir kubbe görürler, ona doğru yürürler. Bakarlar ki beş kapısı var. Her kapısının üzerinde nurdan birer cümle yazılı olduğunu müşahade ederler. Cibril-i Emîn, okumaya başlar: Birinci kapının üzerinde, (Enel Mahmud ve hâzâ Muhammed). İkinci kapının üzerinde: (Ve enel Aliyyül-alâ ve hâzâ Ali.) Üçüncü kapının üzerinde: (Ve ene Fâtır ve hâzihî Fâtımetüzzehra) Dördüncü kapının üzerinde: (Ve enel Muhsinü ve hâzâ Hasen). Beşinci kapının üzerinde: (Ve minnî el ihsan ve hâzâ Hüseyin). Cebrâil (aleyhisselâm) Hazret-i Âdeme:

«Bu isimleri sakla, unutma. Bir gün bunlara muhtaç olursun.» der. Bir zaman sonra Âdem (aleyhisselâm) dünyaya iner, bu inişi, kendisine ceza mânasında olduğu cihetle 300 yıl gözlerinin yaşları dinmez, devamlı olarak

ağlar ve inler. Sonra kendisine Cenâb-ı Hak Teâlâ Hazretleri seslenir: «**Yâ Âdem, Beyt-i Ma'mura bak.**» Âdem (aleyhisselâm) ne görseler?. Evvelce Hz. Cibrilin kendisine dikkat nazarını üzerine çektiği, biraz evvel sözünü ettiğimiz, beş mübarek isimlerin olduğunu görürler. O anda Âdem (aleyhisselâm) hemen secdeye kapanıp:

«Yâ Mahmud, bi-hakkın Muhammed. ,

Yâ Aliyyül-alâ, bi hakkın Ali.

Yâ Fâtır, bihakkın Fâtımetüzzehra.

Ve yâ Muhsin, bihakkın Hasen.

Yâ (minkel-ihsan) bihakkın Hüseyin.»

Yâ Rabbi, beni afvet.. Tevbemi kabul eyle, der.

Hak Sübhâne ve Teâlâ Hazretleri: «Yâ Âdem, eğer bütün zürriyetinin afvini dileseydin, bu isimler hürmeti hakkı için cümlesini bağışlardım» buyurmuştur.¹¹

İşte, bu konuştuğumuz hadîs-i şerifler ve hâdiseler ve bundan evvel Ehl-i Beyt mânası mevzuunda okuduğum âyet-i celîle ve daha birçok arz ettiğim cihetleriyle haklarında muhabbet beslemeye ve saygı göstermeye borçlu olduğumuz âl-i abâ ve âl-i Muhammed ve cümle ehl-i beyt-i Rasûlullah'a karşı gelmenin mânası, tarihî hakikatlere ve Allah ile Rasûl-i Ekreminin emirlerine

¹¹ Envâr-ül-Âşıkîn – Sayfa: 30.

karşı olmak demek olacağından, bunun kısaca isimlendirilmesi, (bâğî) yâni (âsî), denilmesiyledir. Böylelerine bâğî yâni âsî olduklarını en açık tablosu ile önümüze koyan bir misâl hâdise daha vereyim:

Hazret-i Ali Kerremallahü vechenin halifelîği zamanında (Muaviye bin Ebu Süfyan), Hz. Osman (radiyallâhü anh) şehadetleri tahkikatını vesile yaparak, kendisine isyan bayrağını çekmişti. Bunun neticesinde (Sıffeyn) denilen yerde halifenin ordusu ile Muaviye tarafı karşılaştılar. Bu silâhlı karşılaşmada sahabeden ve halife tarafında bulunanlardan (Ammar ibni Yâser) vuruldu. Bu zat, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizle çok bulunmuş ve birçok da hizmetleri görülmüş sevilmiş kibar sahabeden olan büyük bir kişidir. Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) kendilerine: «Setaktülûke fietün bâğiyetün yâ Ammar» buyurmuşlardır. Mânası: **(Ey Ammar Allaha isyan etmiş, günahkâr bir cemaat tarafından öldürüleceksin.)** mealinde olan hadîs-i şerifleriyle kendisine beyanda bulunmuşlardır. Bu beyan veya haber böylece yerini bulmuştur. Başkaca diğer bir hadîs-i şerifle de şöylece haber verilmiştir: **«Yâ Ammar senin dünyadan son nasibin bir yudum süt olacaktır»** denilmiştir. Nitekim Ammar Hazretleri vurulunca kan kaybetmeye başladılar; su lâzım oldu, arandı bulunamadı. Yerine Ammar (radiyallâhü anh)ın içmeleri için süt vermişlerdir. Hemen sonra da vefat etmişlerdir. Vefatlarında 94 yaşındaydılar. Bu sırada, kendilerinin attıkları oklardan vurulup da şehid edilen İbni Yâseri öyle görünce, hadîs-i şeriflerin yerine gelmiş olmasından

paniğe tutulanlar görülmüştür. Hâdis de gösteriyor ki; Muaviye ¹² ve taraftarları bâğîdir. Bu tarihî hâdis şüphe vermiyecek kadar kuvvetlidir.

Yine bir hadîs-i şeriflerinde Peygamberimiz sallallâhü aleyhi ve sellem: (Taktülü Ammâren el fieti velbâğiyetün.) buyurmuşlar.

Amr ibnül As, Muaviyeye bu hadîs-i şerifi naklettiğinde: **«Biz mi onu öldürdük, onu kendisiyle gelenler öldürdü»** demiştir. Ammar Hazretlerinin öldürülmesi üzerine paniğe tutulup da Şam askerlerinin, haksız olduklarını anlayıp, savaş meydanından kaçmaya başladıkları ise, tarihî bir hakikattir. Emîrül mü'minîn Hz. Ömer (radiyallâhü anh) hilâfetleri zamanında sorulduğunda; ¹³ Muaviye için: «Hâzâ Muaviye kisrül arap.» **Yâni (Muaviye, arabın kisrasıdır)** buyurmuşlardır. Kisra o zaman henüz îman etmeyen Acem hükümdarlarına deneni bir unvandır. ***Kisrada îman olmadığı gibi bunda da yok demektir.***

¹² **Muaviye:** Bu kelime, Arap lûgatinde: (av, av) dan kinaye; **küçük, korkak bir hayvancık, yâni (çakal) mânasına gelir.**

Muaviye'nin hükümet idaresine başlaması (41) hicrî senesine rastlar. Ölümü de (60) hicri yılıdır. Kabri Şamdadır.

¹³ Kısas-ı Enbiya ve Tevârih-i Hulefâ, C. 7, S. 65.

İMAM HÜSEYN'E OLAN DÜŞMANLIĞIN İÇ VE DIŞ SEBEBLERİYLE, HASEN (aleyhisselâm) Hz. LERİNİN BİR AHİDNAME İLE HİLÂFETTEN AYRILIP MUAVİYE'YE BIRAKMASI HADİSESİ

İmam Hasen (aleyhisselâm), Cenâb-ı Aliyyül Mürtezanın şehadetleri üzerine, hemen arkasından (Hicrî 40) tarihinde (37) yaşında oldukları halde (Küfe) de hilâfet makamına seçilmiş ve geçmişlerdi. Bunun neticesi (6) ay müddetle (Irak – Horasan – Hicaz – Yemen) bölgelerine hükmettikten sonra hilâfetten çekilmeyi lüzumlu gördüler. Çünkü; hilâfet, şer'î hükümlerin zahirde en mühim kısmını teşkil eden umur-u azîmedendir. Bununla beraber, Cenâb-ı İmam Hasen, şeriat sahibi Efendimizin ekmel varisi olduğu da muhakkaktı. Fakat; Muaviye'nin İmam Hasen Hazretlerini tanıması samimî olmamıştı. Bîatinın, zâhiri kurtarmak durumunda olduğu, takındığı hallerden anlaşıyordu. Aksi halde, müslümanları katle sevkedecekti. Bu hâli göze almak ise henüz mevsimsizdi. Bu yönden halkın salâh ve selâmetlerini, Hazret-i Hasen Efendimiz de, düşünmeden geri kalmadılar. Peki, ne yapabilirlerdi?..

Muaviyeye kendi durumunu zorla kabul ettirmek, müslümanları bir savaşa sevk etmek olacaktı. Bu yolu, tercih etmediler. Bir yol daha vardı ki, o da kan dökülmeye meydan vermeden çekilmek, kendi arzusu ile hilâfeti, Muaviyeye bırakmaktı. (Essulh seyyidil ahkâm) hadîs-i şeriflerine uyararak, bir mes'elede neticeyi, barışla almak, hükümlerin en iyisi ve efendisidir, kararına

uymakta selâmet gördüler. Bu kararı aldıktan sonra da, bâzı şartların kabulü ile **surî olarak hilâfeti Muaviyeye devretmişlerdir.**

Surî, dedim, çünkü: Aslında herkesin de teslim edeceği gibi, (Hakikat-ı Muhammediyye) ve verâset-i velâyet-i Ahmediyye dolayısıyla bâtın hilâfete elyak, o tarihte İmam Hasen (aleyhisselâm) dan başkası namzet gösterilemezdi. **Hilâfeti, şu şartlarla terk ettiler:**

1— Muaviyenin veliahd tâyin etmeyerek, kendisinden sonra bu makama geçecek kimsenin, seçilimi suretiyle, ümmetin meşveretine terk edilmesi.

2— İmam hazretlerinin kendilerine ve yakınlaşma ve peder-i âlilerinin mensublarına, hiçbir suretle dokunulmaması.

3— Kendi geçimleri için, millet malı olan hazineden münasip miktarda nafaka tayin edilmesi.

Bu şartlar, Muaviye tarafından kabul edilerek Muaviye, hilâfete, İmam Hasen Efendimiz de, uzlete çekildiler. Hazret-i İmam, muhterem babalarından sonra 19 yıl yaşadılar. Hilâfeti terk edip Medine-i Münevvere'ye çekildikleri yıl, hicretin 41 nci yılına rastlar. Bu çekilişleri, işi, gaye edindikleri selâmete bir türlü götürememişti. Muaviye, Şam'da hükümet kurmuş; işe, halife ismiyle, saltanat kurma fikriyle başladığı görülüyordu. Hazret-i İmamın şehadetlerine kadar geçen bu 9 yıl çok ızdıraplı geçmiştir.

Muaviye, halife olmaktan ziyade bir hükümdar hâli taşıyordu. Hz. İmam Hasen bunun farkında ve ileri gelen sahabiden de bu hâli görenler vardı. Nitekim Cenâb-ı Risâletmeâb (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz de bir hadîs-î şerifleriyle hilâfetin kendilerinden sonra 30 yıl devam edeceğini beyan buyurmuşlardı ¹⁴. Bu hadîs-i nebevi üzerine dört halifenin hilâfet müddetleri, 29,5 yıl tutmuş olup İmam Hasen (radiyallâhü anh) Efendimizin 6 aylık hilâfetleriyle, bu müddetin tamam olduğu görülür.

İyi ama, maksadına nail olduğu halde Muaviyenin boş durmadığı yine İmam Hasen’le uğraştığı bir hakikattir. Daima adamlarıyla zehirletmek teşebbüslerinde bulundu. Para ve birçok vaitlerle eşini elde etmiş, şamdan gönderdiği zehirleri onun aracılığıyla te’sirli duruma sokuyordu. İmam Hasen Efendimiz, bu suretle kendisine yedirilen zehirlerin te’siri altında, defalarca kabır-ı saadet-i Nebeviyeye giderek cedd-i akdeslerine sığınıp, onun kuvvet ve nuru ile şifa bularak dönerlerdi. Bu halleri herkesçe görülen hâdiselerdendir. Vakit vakit yemeğine zehir konulduğu için mizaçlarının değiştiğini bilirler, fakat kendilerinde olan İlâhî ahlâkın gerektirdiği, suçu yüzlememek cihetini tercih etmelerinden ötürü, eşine bir şey söylemezlerdi, yüzüne vurmazlardı. **Birçok def’alar zehirlenmenin kötü sonucunu, ravza-i saadete gidip, cedd-i âlâlarına yaptıkları münâcaat ile nübüvvet**

14 «El hilâfetü ba’dî selâsüne seneten.» buyurulmuştur ki, mânası: «Benden sonra hilâfet (30) senedir.»

nurunun mânevî tesiriyle tedavi olup evlerine dönerlerdi. Nihayet günün birinde gönderilenlerden daha üstün kuvvette ¹⁵ bir zehrin, eşi (Ca'de) eliyle bardağına konulup verilen bir su ile sunulması neticesi Hicrî 50 tarihinde zehirlenerek şehadet devleti ile âhireti teşrif ettiler. Ortada Muaviye varsa da dinî siyadet ve hilâfet

¹⁵ Defalarca gönderttiği zehirlerin te'sirsiz kaldığı sonucuna varınca, Muaviye bu def'a hususî hekimi (İbnil Asele)ye bir zehir yaptırıp, amcası oğlu (Mervan)ı arada aracı olarak kullanmak suretiyle İmam Hasen'in eşi (Ca'de) yi elde etti. Zehri Medine'ye Mervan getirmişti, bunu (Ca'de) ye verdi. Hz. Sultan-ı Süedâ, mübarek ruhlarını teslim edeceklerine yakın, etrafındakilere dönerek: «Vaktiyle Resûlullah yüzüme bakıp buyurdular ki; ravza-i cennâtı seyrederken ehl-i beytimden her birinin mukaddes olan makamlarını bana gösterdiler. Işıklı ve nurlu sarayların arasında üzerinde biri yeşil zümrütten diğeri kırmızı yakuttan iki büyük köşk gördüm, parıltıları güneşten daha aydınlıktı. Bu iki büyük saray kimlere aîd diye sordum, bu sarayların birisi, gözünün bebeği Hasen'in, diğeri gözünün nûru Hüseyin'indir, dediler. Birisinin yeşil, öbürünün neden kırmızı olduklarını sordum, cümle cennet ehli ve melekler sustular. Bu defa Cebrail kardeşimden sordum: «Yâ Rasûlâllah, cennet ehli ve melekler, arzetmeye cesaret edmediler, edeb gözettiler. Hakikati hâli ben arzedeğim: Zümrüd yeşili olan saray, Hz. Hasen'indir, zira ölümüne sebep zehir olacak ve mübarek yüzü de böyle zümrüd rengine girecektir. Diğeri de Hz. Hüseyin'e aid olup, o da Kerbelâda zulüm kılıncı ile şehid edilerek, mübarek yüzleri böyle gül gibi kırmızı ve müstesna bedenleri, kana bulanmış olarak ravza-i rıdvânı teşrif edecektir» diyerek ruhlarını teslim ettiler.

veya imamet gibi, âdil ve takvâ ile kurulup yürütülmesi, dinî kaidelerin gerektirdiği bir an'ane ve icabdı. Muaviyenin bu icaba uyar tarafı var mıydı. Halife, ilâhî kaidelere ve kitabî hükümlere uyduğu takdirde âmir ve mutasarrıftır. Halife olacak kişinin kitab ve sünnet ile amel eder kimse olması ve seçimle, o yere getirilmesi gerekmektedir ; (A'delû...) âyet-i celilesine uyularak, cümle hükümlerde adalet şart olduğundan hilâfet gibi (İmamet-i Kübrâ)da ise, adaletin lüzumu evleviyetle aranılan bir şart olur. **Zâlim, halife olamaz. Zalim, şeriat lisanında melundur.** Cenâb-ı Hak zâlim hükümete asla nusret etmez. Zâlim hükümetler pâyidar olamaz. Nihayet ilâhî kahra müstahak olurlar. Bu zâtın dünyayı çok sevdiğini söylerler. Her kötülüğün de dünyaya muhabbetten ileri geldiği bir hakikattir. Nitekim Hz. Peygamber sallallâhü aleyhi ve sellem buyurmuşlar: «Hubbüddünya re'si külli hâtietin). Yâni: **«Bütün günahların ve fenalıkların başı dünya muhabbetidir.»** Yanlış anlaşılmasın, kötü olan dünya değil, dünyaya olan muhabbettir, demek istemişlerdir.

Muaviye'nin şu fâni hayatta, hükmetmek, saltanat sür biraz safa sürmek için yapmadığı fenalık kalmamış gibidir. Öyle derler ki: Siyasetini yürütmek için, binlerce kişinin helâk olması nezdinde âdî hâdiselerindir. Menfaatini sağlamak için, öldürttüğü adamlar, gerek nübüvvet hanedanından, gerek halktan olsun indinde eşit idi. **Bedeni son derece şişman olduğundan, ekseriyetle okuduğu hutbeleri oturarak okurdu. Çok yiyen bir adamdı, bir günde 40 simidi yediğini yazarlar.**

İmam Hasen Efendimizin şehadetleri sırasında (Muaviye bin Ebi Süfyan) tabiî arzusu üzere İslâm hükümdarı olarak Şamda idi. Kendisinin kılınç zoru ile bu mansaba geldiğine de kanaat etmeyerek, geleceğini de sağlamak maksadıyla, evvelce **İmam Hasen (aleyhisselâm) ile yaptığı ahdi bozup, oğlu Yezid'i kendisine veliahd yaptı.** Yezidin namına Şam halkından bîat aldığı gibi, bütün İslâm beldelerine emirler gönderip, İraklılarla Hicazlıları Yezide bîat ettirmeye muvaffak oldu. Oldu amma, beri tarafta, daima içki içer, elinde saza benzer bir çalgı ile dolaşır, zevkine düşkün, tam mânasıyla bir dünya ehli olan, kötü ve zalim tanınan (Yezid) gibi birisine bîat etmeyenler de vardı. Bilhassa böylesine bîat etmek istemeyenler arasında sözü geçer, hâtırı sayılır kişilerden, asla Yezide böyle bir kıymeti vermemekte ısrarlı görünen dört kişi vardı:

— İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Efendimiz.

— Abdurrahman bin Ebubekir,

— Abdullah bin Ömer, ⁽¹⁶⁾

— Abdullah bin Zübeyr.

(rıdvânullahi ecmaîn) Hazeratı, Mekke-i Mükerrerme'ye bizzat bîat almak için gelen (Muaviye)yi oradaki rakip, elinden ve dilinden kaçıp Medine'ye geldiler. Muaviye,

16 İslâm âleminde meşhur olan yedi fâkihten birisidir. Fâkih: Din bilgisinde en ileride olan kişi mânasındadır.

oraya da gelerek, çok gayretler sarfetmeyi almış olmasına karşılık, oğluna bu zatlardan bîat almak çarelerini bulmadan Şama dönmek zorundaydı. Aradan çok geçmeden Şam'da vefat etti (H. 60).

İMAM HÜSEYN (aleyhisselâm) EFENDİMİZE OLAN DÜŞMANLIĞIN DIŞ SEBEBİ:

Yezid'deki düşmanlığın iki sebebe dayandığı görülür: Surî ve görünürde olanı: (İbni Zübeyr) adında birinin genç ve güzel bir zevcesi var. Yezid, bu kadının güzelliğini duymuş, işittiklerine göre bu kadına gıyabında âşık oluyor. Almak arzusu ile türlü hilelere başvurur. Ne yapar yaptırır, sonunda İbni Zübeyr ile eşi arasına bir soğukluk ve nifak sokmaya muvaffak olur Kadını kocasından boşatır. Bir gün Yezid, (Ebû Mûsa El-Eş'arî) yi, boşattığı kadına aracı olarak gönderir kendisine istemesini de emreder. Ebû Mûsa, bu iş için giderken, yolda İmam Hüseyin Efendimize rastlar. Hz. İmam, «Ey Ebû Mûsa, böyle nereye der, sorar. Cevap: verir: «Yâ İbni Rasûlullah, İbni Zübeyrin boşamış olduğu kadını, Yezid bin Muaviye için istemeye gidiyorum, bilhassa onun için gönderildim» der. Hazret-i İmam da: **«Ey Ebû Mûsa, o ismet ve iffet sahibi kadına söyle, «şayet Yezide akid yapılmasını istemezse, benim için iste, bakalım ne der?»** buyururlar.

Ebû Mûsa, İmam Hüseyin'in de vekâletini almış olur. Hemen arkasından (Abdullah İbni Ömer) e tesadüf eder. Selâmlaşır, konuşurlar, olan hâli hikâye ettikten sonra İbni Ömer de o kadının tâlibi olur. Ebû Mûsa onun da vekâletini alır. Netice, Ebû Mûsa El-Eş'ari üç kişinin vekili olarak, kadının evine gider. Kadın: Ebû Mûsaya saygı ve yer gösterir, otururlar. Konuşma başlar:

Kadın: **Ey Ebû Mûsa, evimi şereflelendirmekten maksadın nedir?**

Ebû Mûsa: Ey şeref ve namus sahibi güzel kadın, senin gibi genç ve güzel bir kadının böylece bir köşede yalnızca oturması, münasip değildir. Bazı kişiler senin, kendilerine eş olmana istekli oldular. Eğer iznin olursa, seni onlara istemeye geldim.

Kadın: Senin gibi sâlih bir kişinin uygun bulduğu meşru bir işten kaçınmam.

Ebû Mûsa; gülerek, seninle evlenmeye tâlib olanlardan, birincisi (Yezid) bin Muaviyedir.

İkincisi: (Hüseyin bin Ali) dir.

Üçüncüsü: (Abdullah bin Ömer) dir.

Dördüncüsü: O da, benim.

Kadın: Yâ Ebû Mûsa, ben genç bir kadını, sen ise, yaşlı ve ihtiyarsın. Denk sayılmazsın. Sen bu istekten vaz geç, seninle böyle bir münasebetim olamaz. Olamayacak bir şey'e de tâlib olma. Şimdi garazsız, ivazsız, tarafsız olarak söyle, bu üç zattan hangisi bana lâîk ve münasiptir?.

Ebû Mûsa: Muradın eğer dünya saltanatı ise Yezide var. Eğer güzel yüz ister, suret güdersen Abdullah ibni Ömer'e var. Şâyet âhiret saadetini istersen, Hüseyin bin Alinin elini ve eteğini tut, bırakma.

Kadın: Surî saltanat çabuk kaybolur bir gölgedir. Güzel yüz de, bir gün yine solup bozulacaktır. Gönlüm, ebedî

olan âhiret mutluluğuna ve âl-i Zehranın musahabetine mâil, ona mütemayildir.

Ebû Mûsa el Eş'arî, bu suretle kadının meyil ve isteğini, yâni, ikrarını alarak, arzusu üzere, kadını İmam Hüseyin Efendimize akid ve tezvic eder. Yezid bu hâdiseyi duyunca, düşmanlığını açığa koyar. Görünürdeki sebep, bu oluyor. Halbuki: Hakikî sebep hiç bu değildir.

Gelelim Hz. Hüseyin'e olan düşmanlığın iç ve manevî yüzüne:

Hazret-i İmam Hüseyin (aleyhisselâm), nur-u cemâle mazhar, mahbub-u Rabbül'âlemîn, kurretül-ayni Seyyidil. mürselîn, ciğerpare-i Seyyidül evliya, nur-u dide-i Fatimetüzzehra, yâdigâr-ı Hasen-i Mücteba, güzide-i âl-i abâ'dır.

Yezid ise: Kahrü celâle mazhar, fâsık, fâcir, zâlim fâsid, bir haramzadedir. Nur ile zulmetin bir noktada birleşemeyecekleri gibi, Hz. İmam Hüseyin (aleyhisselâm) ile Yezidin anlaşmasına da imkân olamazdı. Bu olamamak keyfiyetinin birçok misâlleri de tarih boyunca görülen olaylardandır.

Meselâ: Daha ilk zamanlardan (Kabil) ile (Hâbil) arasındaki anlaşmazlık, Abdüşşems evlâdlarından Hz. Hâşim ile Ümeyye arasındaki düşmanlık, Hz. Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem ile Ebu-Cehil ve Ebu-Süfyan arasındaki açıklık, kin ve garaz halleri, Hz. Ali (kerremallâhü veche) ile Muaviye arasında ve nihayet İmam Hüseyin ile Yezid-i pelid arasındaki anlaşmazlığın

meydana gelmesidir. İmam Hüseyin Efendimizin buğz etmesi, Allah içindi. «El hubbû fillâh, el buğzu fillâh», emrine riayet ettikleri gibi, Hz. Ali gibi bir zâtın kemâline varis, ehl-i beyti Habib-i Kibriya olmuş ve kendisinin velâyet mertebesini, mukarrib büyük Meleklerin dahi bilmekte âciz oldukları, İmam Hüseyin gibi bir zâtın, bu emre riyeti, yâni uyması, elbette herkesten ziyade olacaktı. Öbür tarafta Yezidin günah ve harama irtikâp etmekten asla sakınmayan kötü hâli herkesçe bilinen bir durumdu.

Hz. İmam, ekmel-i veraset iktizası bir, bir de kendisinin içinde yetiştği çevre, nübüvvet ve velâyet nurlarının kapladığı bir imamet mertebesi olduğu halde, yezidin bu makamı, zulmüyle tutmasını yerinde gör, memenin te'siri altında ona bîat etmek isteyemezdi, ki;

Asıl olan hilâfet, mânevidir. Bu Hz. (Âdem) aleyhisselâm dan İtibaren de böyledir. Şöyle ki :Hak Teâlâ Hazretleri, Adem (aleyhisselâm) ın sırr-ı a'zam-ı, Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem) e intikal etti. Bu sırrı, onda gösterdi. Gösterince de, melekleri secde etmeleri için emretti. Secde kelimesindeki (sin), sırr ı a'zami, remz eden bir harf oldu. Bu da (Ruhul-ekber)in (Âdem) Peygamberde olduğuna işaret ad edildi. Bu ruhaniyet, ebedîdir. Âdem (aleyhisselâm) a, intikalini arzettiğim (Sırr-ı Muhammed) aleyhisselâm, veya (Ruhul-ekber), asırdan aşıra (nebiyy-i hay) olarak, devam edegelmiştir. *İşte, sırr-ı hilâfet, devam eden, ve böylece devr edegelmekte olan (Ruh-u ekber-i Muhammediye) dir ki;*

O ruh: Rahmânî olan nefes, yâni: «Ve nefahtü fîyhi min ruhû» sırrının bir beyan-ı lâhûtiyesidir. Esas hilâfet de budur.

Asıl olan hilâfeti, böyle anladıktan sonra, bunun idamesinde, müslüman topluluğunun başına geçip saltanat kurmaya, kendisini onlara reis veya hükümdar olarak, zor kullanmak suretiyle tanıtmaya ne hak, ne de lüzum vardır. Zira; bu mânevî makamın bizzat vericisi Allah Teâlâ hazretlerinin kendisidir. Buna mânevî hilâfet denir. Ötekisi surîdir. Fakat suretin de bir mânaya dayanması asıldır. Suretler her ne olursa olsun, mâna ile, yâni mâneviyat ile kıymetlenir. Herkeste de, bu mânayı taşımaya, istidat olamayacağı çok tabîîdir. İmam Hüseyin (aleyhisselâm) ise, bu mânevî boşluğu yapabilecek vasıfta, buna neseben ve silsileten, aynı zamanda bu hususta da eğitimli olduğu cihetle bu işe elhak sahibi ve yeterlisiydi.

Taraflar üzerindeki bu evsaf, bu kıymetlendirmeyi ve anlayışa göre, Cenâb-ı Hüseyin (aleyhisselâm) Efendimiz farz-ı muhal Yezidin zâhir-i halde tasdikini yapıp, biatını kabul etmiş olsaydı, genel görüşle umumun anlayışı, Benî Ümeyyenin o zaman hilâfete istihkak kazanmış oldukları zehabı kuvvetlenecek, hattâ şüphe kalmayacak, buna mukabil, hak ve hakikat ise, gizlenmiş olacaktı. Bu olsaydı şayet, o zaman, Hazret-i Hasen'de olduğunun aksine, Hakkın ve resûlünün rızâları gözetilmemiş durum, meydana gelecekti. Bunu, İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Efendimiz, herkesten daha iyi biliyorlardı.

Zira: Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem), «Lâ tâate lilmahlûk fî ma'siyetil Hâlık.» (Yâni, Allahü Teâlâ'ya, âsi olunan bir işte, veya bir yerde, mahlûka itâat edilmez, veya itâat yoktur.) buyurulmuştur. Allah'ın emirlerine uygun hareket edenlere, ve Rasûlünün izinde olanlara itâat farzdır, yoksa Yezid gibisi olanlara değil. Bunu, İmam Hüseyin, hepimizden ziyade müdrikti. İmam Hasen'deki keyfiyet ve tecelli İmam Hüseyin Efendimizdeki durumla aynı değildi. O vakit İmam Hasen (aleyhisselâm) hazretlerinin öyle hareket etmeleri doğruydu Şimdi ise, Dînin hak imamı olan Seyyidül mürselînin nurunu taşıyan İmam Hüseyin (aleyhisselâm) hazretlerinin, «Ve fedeynâhü bi zebhi azim» âyet-i celîlesindeki sırrı meydana koyup, hayatlarını bu yolda öne koyarak, Benî Ümeyye'nin, dâvalarında bâtil olduklarını, apaçık anlaşılır bir dereceye getirmiş olmaları doğru olmuştur.

Böylece, yarın kıyamet gününde kevser suyunun sâkîsi Cenâb-ı Hüseyin'in, bütün mevcudat değerindeki bu kudsî himmetleri sayesinde, adâlet üzere olan fırkalardan nâciye olan Muhammedi fırka, mümtaz olmuştur.

(Beyzavî)de: **«İmamet, bütün ümmet için uyulması vâcib bir şekilde şer'i kanunları icra, milletin mevcudiyetini korumak suretiyle kişilerden birinin peygambere halife olmasıdır.»** der.¹⁷ Bu suretle imameti, hilâfetle beraber

¹⁷ (İmam), bu tâbir: Yukarıdaki anlamında kullanıldığı gibi mânevi olarak da, bâtın hilâfetine vâris bulunan kimse

hakkında da kullanılır. İmam kelimesi Hz. İbrahim (aleyhisselâm) dan bu yana kullanıla gelen bir tâbirdir. Misâl: Hakk Teâlâ Hazretleri, İbrahim Peygambere: «**Biz seni halka imam nasb ettik**» buyuruyor. Bunun üzerine, hem İbrahim (aleyhisselâm) hem de oğlu İsmail (aleyhisselâm) Hakka: «**Yâ Rab, bu imamlığı, bizim zürriyetimize de ihsan et.**» diye yalvarmışlar. Baba ile oğulun bu münâcatlarını Hak Teâlâ Hazretleri kabul edip İsmail (aleyhisselâm) ın pâk neslinden gelen, her bakımdan kemal üzere temiz olarak yarattığı Rasûlullah Efendimizin en yakîni olan ehlinden Hz. Ali (kerremallâhü veche) den itibaren oniki imam halk etmişlerdir. Üçüncü olanı da Hazret-i İmam Hüseyin (aleyhisselâm) dir. Binaenaleyh İmam-ı Hak ve zaman idiler, denebilir. İmamlık, hakikatte bir ihsân-ı İlâhîdir. Kader sırrına dayanan bir keyfiyettir. Zorla alınmaz, verilir, vereni de Hak'tır. Hakk Teâlâ tarafından kendilerine (İmamlık) payesi verilen hânedân-ı Ehl i Beyt'ten yüksek sıfat olan oniki izzetli kişinin imamet sırası ile şehadet yer ve târihleri şöyledir:

- 1 — İmam Ali (aleyhisselâm), Hicrî 40 senesinde Küfede.
- 2 — İmam Hasen (aleyhisselâm), Hicrî 50 senesinde Medine de.
- 3 — İmam Hüseyin (aleyhisselâm), Hicrî 61 senesinde Kerbela da.
- 4 — İmam Zeynel'âbidîn (aleyhisselâm), Hicrî 94 senesinde Medine'de.
- 5 — İmam Muhammed Bâkır (aleyhisselâm), Hicrî 117 senesinde Medine'de.
- 6 — İmam Câfer-i Sadık (aleyhisselâm), Hicrî 141 senesinde Medine'de.
- 7 — İmam Mûsa Kâzım (aleyhisselâm), Hicrî 184 senesinde Bağdad'da.

görür. Peygamber (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin kurdukları ve *bıraktıkları şeylerin en mühimlerinden biri de, saltanat ve hükümdarlığı olmayan, siyasetten âzâde, din ve îman vahdetidir.* Nitekim birçok dağınık toplulukları kendi idareleri altına aldıkları halde, onların siyasetlerine karışmamış, kendi idare şekillerini değiştirmemişlerdir. Her topluluk kendi medenî ve yasî işlerinde, kendi halleri üzere kalmışlar. Yalnız bunların aralarındaki bağlantıları, İslâm birliği olmuşta. Bir hadîs-i şeriflerinde: «*Yekûne beynen nâsı firkatün feyekûnü hâzâ ve eshabuhu alelhakkı.*» Yâni: **(İnsanlar arasında ayrılıklar ve anlaşmazlıklar, zıddiyet olduğu takdirde, Ali ve eshabı Hakk üzere olurlar)** buyurulmuştur. Bu hadîs-i şerif ile hakkın Hz. Ali kerremallâhü veçhe tarafında olduğu anlaşıldığı kadar, İmam Hüseyin Efendimiz ile Yezid arasındaki

8 — İmam Ali Rıza (aleyhisselâm), Hicrî 203 senesinde Horasan'da.

9 — İmam Muhammed Takî (aleyhisselâm), Hicrî 230 senesinde Bağdad'da.

10 — İmam Aliyyin-Nakî (aleyhisselâm), Hicrî 254 senesinde Bağdad'da.

11 — İmam Hasen-ül-Askeri (aleyhisselâm), Hicrî 260 senesinde Bağdad'da.

12 — İmam Muhammed Mehdî (aleyhisselâm), Hicrî 276 senesinde Bağdad civarında (Sermenray) denilen yerde, ne olduğu bilinmeyecek şekilde gaybubet eylemiştir. Hz. İsa misillû. Aradaki fark: Hz. İsa gökte, İmam Muhammed Mehdî yer'dedir.

ziddiyette de, keza hakkın, İmam-ı Hüseyin tarafında olduğuna da senettir. Hz. Hüseyin (aleyhisselâm), iki şıktan birini tercih etmek karşısındaydı; Şıkkın birisi, zulme rıza gösterip dinin bozulmasına göz yumup, zilletle yaşamak! Diğeri doğruyu savunmak, kötülüğü red edip, zulme karşı olmak ve hakkı aramak suretiyle izzet ile ölmek cihetiydi. İmam hazretlerine de yaraşanı hiç şüphesiz ki, bu ikinci şıktı.

Yezid’e gelince: (Şem’un) adında bir Yahudi, kendine babasından miras kalan cariyesi (Hinde) yi, Muaviyeye 500 dinar karşılığı sattı. Yezid, bu suretle Muaviyenin, nikâhsız olan (Hinde) den doğan çocuğu oldu. Öylesine oldu ki: **Rasûl-i Ekrem sallallâhü aleyhi ve sellem Muaviyeye, kendinin ve kendisinden gelecek bir çocuğun, âl-i resûle cefalar vereceğini, esefle haber vermişlerdi. Bu yüzden o da, «ben evlenmem ve böyle bir çocuk da benden gelmiyecektir, şeklindeki konuşmasıyla, Peygamber Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem) in saadetli huzurlarında böylece arz-ı hulûs eylemişti.** Bu ihlâsı ifade etmişti ama, esasen böyle bir ihlâsın adamı olsaydı, nefsinı feda eder, yine ahdine vefa gösterirdi. Keyfiyet hiç de böyle olmamıştı. Olan cihet şu idi: Muaviyenin tenasül organını bir hâcet def’i sırasında, veya uykusunda iken akrep soktu. Hekimler, zehrin tesirinden kurtulmanın çaresini, ya akrebin soktuğu yeri dağlamakla, ya da cinsî bir temasla mümkün olabileceğini, yahut da ölüme rıza göstermek şekillerinden birisini seçmek zorunda veya durumunda

bulunduğunu kendisine söylerler.

O da, ne dağlanmayı, ne de ölmeyi en uygun çare olarak, cinsî teması tercih ettiğini cevaplar ve bu suretle de sokan akrebin zehri ile alûde olmuş bir sulbün neticesi olarak (Yezid) doğar.

Her ne kadar hikâye, kader sırrına atfedilmek istenirse de, bunda Muaviyenin ihlâs sâhibi olmadığı da tebarüz eder. Evet, bizler (Sırr-ı kader) e, âşinâ değiliz ama, oluş şekli böyledir **(Cenâb-ı Şâh-ı Velayet - S. 254)**

Yezidin, hakikatte, mânasında gizlediği düşmanlık, sebebi, saltanat ve hükümet idaresini kendi anlayışına göre, elinde rakipsiz olarak bulundurmak gayesi idi. Muaviyenin de bütün gayretleri, aynı şeyin âl-i Emeviyeden âl-i Ali'ye geçmemesini sağlamak düşüncesini fiile getirmekti. Sırf bunun için mahlûkatın en aşağısı oğlunu veliahd tayin etmiştir. **Hanedân-ı Haydere ihâneti muhakkak olan Muaviye gibi zâlimin, aslâ şâyân-ı tarziye olamayacağı tebarüz eder. Rasûl-i Ekrem'in evlâdına ve ehl-i beytine ihanet, aynı Rasûlullaha (sallallâhü aleyhi ve sellem)e, ihânet demektir. Sözlerine inanılan muhakkikin, kendisi için: «Evveli min bâğî Muaviye.» yâni, bâğînin evveli Muaviyedir demişlerdir. Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) bir hadîs-i şeriflerinde: «Lâ yühıbbûke illâ mü'minün ve lâ yebğazuke illâ münafikun.» Yâni: (Hazret-i Ali Kerremallahu veche)ye hitaben: «**Seni sevmez olan bulunmaz, ancak mü'minler sever, seni buğz eder olmaz ancak münafıklar buğz ederler.**» Ve**

başka bir hadîs-i şerifleri ile de:

«Mâ künnâ tefrukul münâfikıyne illâ bibağdihim Aliyyen.» Yâni: «Biz münafıkları bilir olmadık, ancak Ali'ye buğzelmeleriyle bilir olduk »buyurulmuştur.

Din büyüklerimizden İmam Şâfiî rahmetullahi aleyh Hazretleri de:

«Aliyyün hubbuhu cünne kasimunnarı vel cenne. Vasiyyün Mustafa Hakken İmam il insü vel cinnet

Aliye muhabbet nâra siper olur, cehennem ile cenneti ayırır. Ali, hak olarak Hz. Peygamberin vasisi ve ins ile cinnin de imamıdır.»

Bütün bunlar da, Hazret-i Ali ve evlâdına saygı ve sevginin, nasıl bir lüzum olduğunu belirten delillerdir. Muaviyeye bu kadarcık temas etmemin sebebi, İmam Hüseyin hazretleri üzerinde alman fecî âkıbetin, evvelinde ilgisi ve hazırlayıcı sebeplerini meydana koymakla, Muaviyenin bu konudaki rolünü belirtmek isteyişimdendir.

Şurasını da söylemeden geçemeyeceğim: Muaviyenin oğlu Yezid'e vasiyeti meyanında: **«Ben Haseni zehirlettim, sen de Hüseyin'i ortadan kaldırsın. Sakın saltanatımı yıkma»** demiştir. (Kısas il Enbiya - 590).

Muaviyenin müstakil hükümete başlaması (H. 41) yılına rastlar. (60 – H) de 75 yaşında olduğu halde öldü.

«Hakka ihlâs ile her kim kul olur Hak yanında her fi'li makbul olur.»

Şimdi özetliyelim: Yezidin düşmanlığı hakikatte iki mühim sebebe dayanır: 1 — Yezid, oturduğu saltanat tahtının egemenliğini tehdid eden engeli kaldırmak istemesi. 2 — Halkı kendine mutî kılıp, zulmünü serbest yürütebilmek için meydanı hazırlamak. Bunların hâsıl olabilmesi için de bîat üzerinde ısrar etmek gerekmektedir.¹⁸

Nitekim, babasından sonra zulme âlet olan hükümdarlık tahtına oturunca, zulüm-sever vezirleri yanında topladı. Onlar da kendisine: **Baban Muaviye, zamanında bîatından kaçan muhalifleri, bîat altına al, eğer bîat etmezlerse, vücutlarını bu dünyadan kaldır, kaldır ki: Hükümet saltanatına bir keder ve zarar gelmesin.**

Demeye başladılar. Yezide, ikide bir hükümet idaresi mülkün nizamı, aslâ ikilik kabul etmez diyorlardı. Esasen, Yezidin fikri de buydu.

¹⁸ Bâzı kelimelerin mânaları:

İhlâs: Bir işi, yalandan, şirkten uzak tutmak ve mahlûk mülâhazasından temizleyebilmektir.

Biat: Hükümdârın hükümetini kabul ile ona itaat göstermek muamelesidir.

KERBELÂ OLAYI, SEBEBLERİ, KISALTILMIŞ OLARAK CEREYAN TARZI VE ALINACAK DERSLER

Yezid, bu fikri meydana getirmek, tatbikine geçilmek üzere harekete geçti. Derhal Medine-i Münevvere'ye bir emirname gönderdi. İş, fiilen bu andan itibaren başlar. Medine Valisi, (Velid bin Utâbe) idi. Gönderilen emirde, Medinede bulunan eşraftan — (hususiyile Muaviye zamanında kendisi veliahd ilân edildiği vakit daha o zamandan bu yana biat kabul etmeyenleri kasd ederek) — evvelce bîattan çekinen kişileri, şimdi davet etmesi isteniyordu. Kabul etmedikleri takdirde başlarının kesilip, Şama gönderilmesi emredilmişti. Bu emri alan (Velid), tereddüt içinde kaldı ve acı duydu. Kendi kendine: «Yâ Rab, çözülmesi zor öyle bir dâva içinde kaldım ki, Yezidin emrine uymasam, ondan ceza ve hakaret göreceğim, uysam, âhîret azâbı ondan daha şiddetli» dedi. O sıralarda (Mervan bin Hakem) Medine-i Münevverede bulunuyordu. Bu problemi müzakere etmek için, onu huzuruna çağırttı. **Mervan mel'unu verdiği cevapta:** «Eğer ateş, henüz parladığı vakit ilk kıvılcımı sırasında, o haldeyken söndürülürse ne âlâ, aksi halde, günler geçtikçe yanar, sonra ilerleyen, genişleyen alevin def'ine, tedbir çok zor olur. Uygun olanı odur ki, o şahısları getirtip bîat etmelerini, teklif edesin. Kabul etmezlerse, haklarında hükümdarın emrini tatbik edesin» der. Bunun üzerine Velid bin Utbe, huzuruna gelmeleri için, maksud olan dört zata haber gönderir.

Bu zatlar, evvelce de isimlerini söylediğim kimseler olup

H. 54 tarihine rastlayan günlerde 664-665 yılları arasında, Muaviye'nin Yezidi kendisine veliahd seçtiği zaman, kendilerinden biat almak istediği kimselerdir. – Tâ o zamandan Muaviye'nin bu teklifini red etmiş olan kimselerdir. Değil Yezid'e İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Efendimiz, daha ağabeyi hilâfeti bir ahidname ile Muaviyeye bıraktıkları o zamanda bile, Muaviyeye dahi biat etmemişlerdi. Yezide, haydi haydi... Ebu Süfyanın oğlu, Utebe, bunun da oğlu olan Medine Valisi Velid'in ulaştırmak istediği haber gereken kimselere ulaştığında, İmam Hüseyin ile Abdullah bin Zübeyr birlikte oturuyorlardı. Haber gelince, Abdullah bin Zübeyr: Yâ İmam, Velidin bizimle ne işi olabilir?.

Cenâb-ı İmam, öyle anlıyorum ki, Muaviye, vefat etmiştir. Zira: bu gece, minberinin yıkılmış olduğunu gördüm. Herhalde bizden Yezid için biat almak isteyecektir, buyurur.

İbni Zübeyr: «Yâ İmam, hal, buyurduğun gibi zuhur ederse, hareket tarzımız ne olmalıdır?»

Hazret-i İmam (aleyhisselâm):

«Bir fâsıkın biatini kabul etmek, onun hilâfetine rıza göstermek, bizim için asla caiz olmayacak bir iştir. Bu bîat nasib olmayacak ve bu hal mânada suret bulmayacaktır» buyurdular.

Cenâb-ı Şehzade, cedd-i âlâları, Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin atkısını boyunlarına sardı ve şerefli asâlarını da eline almış oldukları halde,

maiyetleriyle birlikte evlerinden çıkıp, hükümet binasını teşrif ettiler.

Velid, Hazret-i İmama gereken saygıyı gösterdikten sonra, bîat emrini arz ve teklif etti. Hazret-i İmam, kendilerine mahsus, vekarlı bir nezaketle ve ârifane zekâlarını kullanarak: «Böylece gizli biatin münasip düşmeyeceğini, cemaat önünde biat edilmesinin daha uygun düşeceğini..» ileri sürerek, güzel bir hâyır, çeker. Böylece, Allahın rızasına aykırı olduğunu bildiği bir şey'in, red edilmesini, gayetle güzel idare ettiler. Hazret-i İmam, hikmet hâzinesinin vâkıfı, ve o hazinenin hazinedarı bulunuyorlardı. Kendisine malûm olan sırlar, şüphesiz başkalarına kapalıydı. İdrâk etmekte oldukları ilâhî maarif, diğerlerinin idrâk çevresinin çok daha ötesindeydi. Ona yetişilemezdi. Her şey'in mutlak hâkimi olan Hak Teâlâ ve tekaddes Hazretleri, en yüksek şehâdet mertebesini, hazine-i hikmet lemyezelden, Hüseyin-i mazluma vermiş görünüyordu. Hazret-i İmam, hâli olduğu kadar geleceği de, ve işin hakikatini de, kendilerine hâs irfanları ile, ferâsetleriyle biliyorlardı.

Bu nezaketle red edilme karşısında, Velid, edebe uyararak, İmam Hüseyin Efendimizin gizli olmaktan ziyade âşikâre olmasını istediği bu işte, kendisinin de görüş birliğinde olduğunu cevapladı. Mervan, «Yâ Velid, Hüseyin'in tevkif edilmesini emret, onu sonra ele geçirmek çok zor olacaktır.»

Bu lâıyk olmayan ikaz karşısında Hazret-i İmam: «Ey İbni Zerka, Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellemin lânetine

lâyık gördüğü senin gibi bir mel'undan ne hayır beklenilebilir? Hakkın rızasına tamamen aykırı olacak bir emre, beni dâvet ve bana hükmedercesine, tehdide cesaret ediyorsun. Beni tevkif etmeye kimin salâhiyeti ve kudreti vardır. Hakka ki, bana akılsızlık, isyan ve itaatsizlik yüklemek isteyen kanını şu anda akıtmaya, haddini kılınç ile bildirmeye, iktidarım vardır» buyurdular. Sonra mübarek yüzlerini (Velid) e dönerek: «Ey Velid, biz Ehl-i Beyt-i Habib-i Kibriyâyız. Bizim yüceliğimizi makam ve mertebemizi, Hakka yakın olan melekler bile bilmekten âcizdirler. Yezid gibi mürtekib, fâsık, fesad ehli haramzâde, zâlim bir mel'una bîat etmek kirliliğiyle imametimizi lekelemek hiçbir vakit elimizden gelmez. Ağabeyime gelince, onunkisi, surî bîat idi».

Deyip Velidin yanından çıktılar. Hz. İmam, böyle çıkıp gidince, Mervan, Velide: Beni dinlemediğine hiç te iyi etmedin. Velid, cevaben: Vallâhi bütün dünyayı, bana vereceklerini bilsem, yine Hz. Hüseyin'in bir kılına dokunmam, dokunmak isteyen de rıza vermem. Bu iki günlük dahi olmayan şu dünyadaki fâni hayatım için o sultana cefayı, aslâ câiz görmem.

Velidin bu sözleri ve davranışları, hemen Yezid'e en kısa zamanda duyuruldu, arkasından valilikten azl edildi. Yerine, Saidin oğlu (Amr)ı Medineye vali tayin etti. İmam Hüseyin Efendimiz baktılar ki, huzuru gittikçe bozulacak, bunu anlayınca, cümle yakınları ve ehl-i beytini alarak, Medine-i Münevvereden Mekke-i Mukerreme'ye hicret

ettiler.

(Hicrî 60) yılında, Şâban ayının 4. cuma günüydü. Hazret-i Şehzadenin Mekke-i Mükerreremeye göç ettiklerini duyan (İrâklılar), Yezidin emirlerine uymayacaklarını, Cenâb-ı İmama uyacaklarını va'd eden mektuplar yazmaya başladılar. Öyle ki: «Kendilerinden başka baş tanımayacaklarını ve kendilerini Irak'a dâvet eden mektupların ardı arası kesilmediği gibi, Hz. İmamın bir günde 600 mektup aldığını söylerler. Bu vaziyet karşısında Yezid'in endişesi büsbütün artmıştı. Yezid'e, durum bildirilirken, Velidin sarf ettiği son sözler de ayrıca herkese duyulma yönünden kendisine endişe verici idi. Velid, şöyle konuşmuştu: *(Yarın, mahşer gününde Habib-i Huda (sallallâhu aleyhi ve sellem) den ve babası Ali Kerremallahü vecheden ve annesi Cenâb-ı Zehradan, ebedî uzak ve hüsranda kalmak istemem. Dünya gibi bir misafirhanede geçici bir me'muriyet için, Allah korusun, ebedi azabı satın almak istemem. Bugün Beyt-i Rasûlullah'a, zerre kadar eziyet verenler, yarın Allah ve Resulünün karşısına muhakkak, afvolunmaz bir suçlu olarak çıkacaklardır. Müslümanım diyen bir kimse, ehl-i beyte aslâ kötü bir maksad güdemez, fena, bir niyette bulunamaz, aslında, Allahın, tevfkına ve ihsanına talib olan, âl-i Resule kat'ıyyen ihanet edemez)* demiştir. Bu sözlerin yayılması, İrâklıların giriştikleri hareket tarzı, Yezidi oldukça düşündürecek bir durumdu. Hazret-i İmam Efendimizin hayatta olduğu müddetce halk ve halkın ileri gelenleri, çoğunlukla İmam Hüseyin'e bağlı kalacaklarını ve ona itaatte sebat edeceklerini, kendi durumunun sarsılacağını Yezid, çok iyi biliyordu. Bu yüzden de

saltanat ve hükümetine hâle gelecek fikir ve endişesi, gün geçtikçe artmakta idi. Velid bin Utebe, Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin ehline, hânedan, ve evlâtlarına, muhib bir kişi çıktı. Bunu, fi'len davranışları ve muamelesiyle meydana koymuş bulunuyordu. Bir hadîs-i şerifte: **«Ed-dînül muamele.»** **Din, muameledir** buyurulmuştur. Bu zat, dînini ispatlamış oldu. Kendisinden Allah râzı olsun (radiyallâhü anh).

Aldığı dâvet mektupları karşısında İmam Hüseyin aleyhisselâm hazretlerine gelince:

Medine-i Münevvere den ayrılmadan iki gece önce, kaza ve kaderi düşünüş tarzı, muhakemeleri ve buna atfen vardıkları sonuç bakımından çok mühimdir. Şöyle ki: Gece yarısı, cedd-i âlâlarının mukaddes Ravza-i dârüsselâmlarına varıp, saatlerce mübarek yüzlerini, kabr-i şeriflerinin pâk toprağına koyarak bir hayli vakit üzerinde kapanmış oldukları halde öylece durmuşlar, sabaha kadar, ruhaniyeti kudsiye-i nebeviyye ile konuşmuşlardır.

İkinci geceydi ki: Bir zaman için vahdet deryasına daldılar. Sonra yatıp, rüyalarında: Bil'umum âlî ruhlarla beraber cedd-i pâki, Hazret-i Sultan-ı Enbiya, aleyhi efdalût tehâyâ Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem) i, gördüler. Cenâb-ı Hüseyin'i mübarek göğüslerine basarak: **«Ey ciğerpârem, benim şefaatiime ümid besleyenler ve dilleriyle salâtü selâm edip, müslümanım diye, bâtıl dâvada** buyurmuşlardır, İmam Hüseyin

(aleyhisselâm) cevaben: «**Yâ ceddî, mâdem ki şimdi buluşmamız müyesser oldu, kavuştuk, artık dünya âlemine bir daha dönmeyeyim, tekrar dünya belâlarına giriftar olmayayım.**»

Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem): «**Ey gözümün bebeği, şehadet rütbesine nail olabilmek, ancak dünyaya dönmektedir. Şimdi senin için tekrar dünyaya dönmek evlâdır**» buyurmaları üzerine hemen uyanan Hazret-i İmam, gâh cedd-i âlâlarına kavuşmak va'dinin verdiği sevinçle gönülleri şâd, gâh yârânından, evlâdü iyâinden ayrılmanın verdiği acıyla, mahzun bir hâl içinde idiler. Bu durum içerisinde, evvelâ Mekke-i Mükerreme'ye gitmeyi düşündüler, sonra âkıbet, Küfeye gideceklerini bildiler¹⁹.

Cenâb-ı İmâm-ül-Evliyâ efendimiz, gâh yakınlarına ve yârânına teselli buyururlar, gâh meydana gelecek bir hakikati tefekkür edip, şöyle derlerdi: «Allah'a varabilmek için, acı da olsa, zuhura gelen veya gelecek olan şeyleri, iltifat bilip, onları ni'met bilerek sabramek lâzımdır. Hakkıyla sabredilirse, *(İnnallahe maassâbirîn)*

¹⁹ Resûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem), Hazret-i İmamın (Taf) denilen yerde, şehid edileceklerinin haberini, âhireti teşrif etmeden, kendileri dünyada iken, bildirmişlerdir. Hattâ o yerden bir avuç kanlı toprak dahi çıkarıp, Hz. Hüseyin için burada şehid edilecektir, buyurmuşlardı. Bu da, sonradan aynıyle zuhur etti. (Taf), bizim şimdi (Kerbela) dediğimiz yer oluyor. İmam-ı Hüseyin Efendimizin, burada şehid edilmesi olayı üzerine (Taf) yerine (Kerb-i Belâ) olarak, Kerbelâ denilmiştir.

âyet-i celîlesinin sırrı zuhur eder» buyururlardı. Allah, sabredenlerle beraberdir, mânasına gelen âyet-i celîlenin, düşünülürse, sabrın safâ verici bir meyve olduğu görülür. Şöyle ki: Vâcibül-vücut Hazretlerinin yakınlığının alâmeti, belâ bâdesini, hakikat sâkisinin elinden içebilmek olduğu, inanç ve kanaatine sahip olmaktır. **«Hak dergâhının nişanesi, yine Hak tarafından gelecek musibetlere ve mihnetlere göğüs germekte ve dayanmakta, bu suretle sabr etmektedir, buyururlar»** kazâya rıza mevzuunda böyle düşünürlerdi.²⁰

Bu sözler ve düşünce tarzı, hepimize örnek ve ibret olacak kıymettedir, bence. Aslında Allah Teâlâ dan istenilen afiyettir, belâ değildir. Zira, belâ tahammülü, Hakk ile olunca mümkün olur. Ve illâ, belâyâ tâlib olan kaldırılması mümkün olmayan ağır bir yükün altında imiş gibi ezilmeye mahkûm olur. Ama Hakk katından geldiği

²⁰ Bâzı Tâbirlerin mânaları:

Zerkaa: Mervan'ın büyük annesinin adıdır. Mekke-i Mukerreme'de eli bayraklı bir fâhişedir. Mervan'ı lakbih kastiyle, kendisine; Zerkaanın oğlu mânasında (İbni Zerkaa) denilirdi.

Âl: Aile – hanedan – evlâd-ü ayal – Âl-i Abâ ve Âl-i Resul, gibi. Aleyhillâne: Lânet, onun üzerine olsun.

(aleyhisselâm): Aleyhisselâm mânasında remiz olup (Selâm, onun üzerine olsun) diye dua yerine, bir saygı tâbiri olarak kullanılır.

Kerbelâ: Irak topraklarında, İmam Hüseyin Efendimizin şehid edildikleri yer ve aynı zamanda mübarek cesedlerinin bulunduğu yerdir.

takdirde, ona tahammülü de Hak ihsan eder.

İmam Hüseyin efendimizinki bu nevidendir. Hazret-i İmamınki Hakka teslimiyettir. Mü'min olan, menfaat ve zararda hayır ve şerde ve mihnette, Allah'ın hükmüne uyacak, itâat edecek, kazasına rıza gösterecek, ni'metlerine şükredecek ve belâsına da sabr edici olacaktır.

Hadîs-i Kudsîde: **(Yâ Habibim, benim kazâma razı ve belâma sâbir ve ni'metime şâkir olmayanlar, kendilerine benden başka bir Allah arasınlar.)** buyurulmuştur. İşte, Hazret-i İmam Hüseyin efendimizin davranış şekli, Haktan tevcih edilmiş olduğuna inandıkları bir belâyâ sabr ve tahammülün ihtiyar edilmiş şeklidir. Kendilerini katletmek isteyen (İbni Ziyad) mel'ununa; (Zeynel Âbidîn) «aleyhisselâm» hazretlerinin şu sözleri de, aynen muhterem babasının konuşmasına çok benzer: **«Ey İbni Mercâne, beni katletmekle mi korkutacaksın?. Bilmez misin ki; bizim için katl-ü kâtâl, mes'ud şehâdetimiz için bir sermayedir. Her dem kazâyâ rıza göstermek, bize âdettir»** sözleri, tarihte yer ve kıymet bulmuş üstün bir inancın ifadesidir. Bütün bu mülâhazalardan sonra Hazret-i İmamın Kufeye gitmesine sıra gelmiş bulunuyor.

İMAM HÜSEYN (aleyhisselâm) HAZRETLERİNİN KÜFE'YE GİTMELERİ

Hazret-i İmam, Küfe halkının üst üste devamlı olarak birbirini kuvvetlendiren mektuplarını bir hüccet bildiler. İmâmel müslimîn olan Cenâb-ı Hüseyin (aleyhisselâm) efendimiz, Mekke-i Mükerreme'ye çekilmiş, orada selâmet ve âfiyetle oturuyorlardı. Mekke halkı, kadir ve kıymetini biliyorlardı. Zira, evvelce Habib-i Kibriya (sallallâhü aleyhi ve sellem) efendimizin ayrılığı ateşiyle gönülleri yanan Mekkeliler, bu def'a Hz. Hüseyin'i, kalblerinin üzerine basmışlar, kendisini öbek öbek gelip bir Kabe gibi ziyaret ediyorlardı. Herbiri ayrı ayrı bağlılıklarını, itaat ve inkıyadlarını gelip kendilerine muhabbetin en yüksek haliyle arz ediyorlardı. Adetâ saadet getirecek hizmetlerinde kusur etmemek için yarışır gibiydiler. Bu defa da Mekke valisi bulunan Said bin As), Hazret-i İmarın Mekkelilerin hattâ bütün Hicaz bölgesinin, kendileri için tek uyulacak imam bildiklerini, yapılan itâat gösterilerini, bire on katarak, bütün tafsîlât ve heyecanıyla Şam hükümetine, yâni Yezid'e bildirdi. Valinin mektubu, Şama varınca, Yezidi fazlasıyla telâşa ve heyecana düşürdü. Vezirlerini başına toplayarak, tedbir düşünmeye başladılar. Şam idaresinin tedbir almak için plân düşündükleri bu sıralarda, Kufelilerin ardı arası kesilmeyen mektupları da bir taraftan İmam Hüseyin'e gelmekte son haddine varmıştı. Gelen mektup, larm içindeki konuşmalar, yazışmalar şöyleydi:

«Bizim senden başka imamımız, muktedamız, rehber ve

bizi necata ulaştıranımız yoktur. İşittik ki; Yezid bin Muaviye lâin, Allah'ın rızası dışında, hilâfet makamına geçerek, İslâm dininin kaidelerini bozup, size lâîk olduğunuz yeri vermek istemiyormuş. Halbuki, Kur'an-ı Azîmüşşan ve Habib-i Rahmanın sünnetiyle âmil, sizin gibi fâzıl ve âdil bir imam dururken hiçbir zaman öyle din hâini bir kimseye itâat ve bîat etmek, elimizden gelmez... İlâ âhiri...»

Buna benzer sözleri ihtiva eden mektuplar, ve ısrarlı dâvetlerle, Hazret-i Hüseyin efendimizi (Küfe) ye çağırıyorlardı. Bu ısrarlı, devamlı dâvet karşısında Hz. İmam, Iraklıların sözlerinde durmayacaklarını, yakın bir tarihte, muhterem babasına ve ağabeyisine nice musibet ve belâlara sebep olduklarını çok iyi biliyordu. Şu vardı ki; kusurlarına mu'terif, suçlarına pişman olmuşlardı. Sâdık kalacaklarına, ayrılmayacaklarına da ayrıca gönderdikleri adamlarıyla ahd ediyor, yemin içiyorlardı. Bu durum karşısında, Hz. İmamın, bunları geçmişteki kusurlarından dolayı afvedip, şimdiki yemin ve sadâkat sözlerini kabul ederek, dâvetlerine uymak asalet ve necabetini göstermesi, âdeta bir emri vâki olmuştu. Onlar, iltica ediyorlardı. Hz. İmam, bu mültecileri nasıl red etsin? Kûfeliler hakkında, geçmişteki tarihî olduğu kadar, acı hakikatlere rağmen, hâkim olan taraf, Hazret-i İmamın, afv tarafı ve insanlık taraflarıydı.

Nihayet, (İbni Abbas radiyallâhü anh) Hazretlerinin teklifi kabul buyuruldu: «Mâdem ki dâvete icabet edilmek tarafı galip geliyordu, sadâkatlerini tahkik için, evvelâ emin

olan birini Küfeye göndermeye, ondan sonra da kendilerinin gitmelerine karar verdiler.

Bunun üzerine hânedân-ı Rasûlullah'tan Hazret-i İmamın amcası oğlu (Müslim bin Âkil) i, Küfeye bir elçi veya bir öncü veya bir konakçı müfrezesi gibi gönderdiler. Cenâb-ı ârif-i kâinat Hüseyin Efendimiz, Müslim bin Âkil'i gönderirlerken buyururlar ki:

«Ey Müslim, Hakkın rızası, tehlike melhuz olan yoldadır Kabul eden Allaha sâlik olur. Elde edilmek İstenilen her inci, belâ denizinin girdaplarında bulunur. Dalgıç olan, arar onu bulur. Eğer, tehlikeyi büyük görür, fazla vehm edersen, bir başkasını tâyin edelim.»

Müslim bin Âkil: «Elhak, benim korkum ölümden değildir. Korkarım ki; bir daha mübarek yüzünüze belki mahrum kalacağım. Yakın hizmetinizde bulunmak devletinden uzakta, gurbet illerde kalacağım» dedi ve ağladı. Bu sırada, Cenâb-ı İmamın da, nurlu gözleri yaşla doldu. Müslim bin Âkil, eğleşmiyerek, gözlerinden sıcak yaşlarını akıta akıta, hemen uzaklaşmaya tercih edip, Hazret-i İmamın saadetli huzurlarından üstün bir vazife duygusu ile ayrıldı. Müslim Küfeye geldi. Halk, İmam Hüseyin efendimiz adına ona, iyi kabul gösterip, kendisine bîât ettiler. İmam Hüseyin efendimizi baş kabul edip, onun idare ve hükümetini kabul demek olan itâatın Müslim bin Âkil'e arz edil, me törenine, ki bu bîât demekti, tam on sekiz bin kişi iştirak etmişti. Bu durumdan Yezid haberdar oldu. Esasen kuşkuda olan Yezid, olayları izlemekteydi. Vaziyeti, kendi payına

düzeltilmesi için, Ehl-i Beytin düşmanı olan, Abdullah bin Ziyad, derhal Küfeye vali olarak tâyin edip gönderdi. Abdullah, Küfe halkının kimini el altından para ile, kimisini hile ile, kimisini de olmayacak vaidlerle, bazılarını da korkutarak, Yezid'in lehine duruma hâkim oldu. Yezidin tarafına çekmeye muvaffak olduğu halk topluluğu ile, henüz kandırılmamış bulunan halk topluluğu arasında şehir içinde fiilî mücadele hâli başladı. Küfe içerisinde yer yer devam eden silâhlı boğuşmalarda, Cenâb-ı Müslim, yalnız kaldı. Öyle ki, yanına bir tek kişi yaklaşmaz oldu. Sonunda şehid edildi. Valinin Yezid lehine faaliyete geçmesinden evvel, aldığı bîat üzerine, İmam Hüseyin Efendimize Küfeye gelmesini yazmıştı. Bunun üzerine, İmam-ı Hüseyin Efendimiz, onun şehid edildiği gün, Küfeye gitmek maksadıyla, Mekke-i Mükerrermeden yola çıkmışlardı. (11 Eylül 680 M.) O sırada kendilerine, Küfeye gitmemeleri için niyazda bulunanlara: **«Değil gitmemek, bir taşın içerisine girsem farz-ı mu hal, o taşı kırarlar, içinden beni çıkarıp yine öldürürler»** buyurmuşlardır. Allahın ve ceddimin haremünde kan dökülsün, bunu istemiyorum, demiş ve yola çıkmışlardır. Biraz yol alındıktan sonra, yolda Müslim'in şehid edildiği haberini aldılar.

ABDULLAH BİN ZİYADIN BİR HİLESİ VE MÜSLİM (radiyallâhü anh)İN ŞEHİD EDİLİŞİ:

Hile şu:

İbni Ziyad mel'unu, Küfede herkesin İmam Hüsey'n'i istediği ve onu bekler olduklarını bildiği için, şehre, şekil ve suretini değiştirip öyle girebilmiştir, kendisini, sâdât-ı Nebeviye kıyafetine sokarak, menhus yüzünü örtmüş ve yanında getirdiği adamlarını da, Hâşimîler şekline benzetmek suretiyle, geceleyin Küfeye girmişti. Halk da bunu, bekledikleri İmam Hüsey'n ve yanındakileri de maiyeti, ehl-i beyti diye, kendisini iyi bir karşılama ile kabul ettirmişti. Sevinç ve şevkle karşılanmıştı. Her zaman için hile ve hud'a sahibi olanlar bulunabilir. Her doğrunun bir eğrisi, her hakikat olanın bir taklidcisi bulunur. O zaman da şüphesiz vardı. Kendilerine halkın iyi zannını çekmek, bunun maskesi altında arzularını hakikat hâline getirebilmek yolundaydılar. O zaman bir uyanık tarafından, İbni Ziyadın böyle şekil ve kıyafet değiştirerek şehre girdiği, bekledikleri İmam Hüsey'n olmayıp aldatıldıklarını halka bağırarak olmuşsa da, halk yanlış gören gözlerine inanıyor, doğruyu haber verene inanmamışlardı. Hakikati görenlerden, gerçek kişilerden bâzıları: Ey Mevlâsını istiyen ve arıyanlar, yanlış arıyorsunuz, Hak ehil gibi görünenlerin içleri dünya hırs ve tamahı ile doludur. Sizler Ehl-i Beyti, hulûs ile, muhabbetle aramıyorsunuz. Hulûs ile arayanlar, Ehl-i Beyti ve onun mazharı olanları bulur, gibi sözlerle, halkı

hakikat yönünden uyandırmak isteyenler olduysa da dinlememişlerdir.

Cenâb-ı Hak Teâlâ ve tekaddes hazretleri Kur', ân-ı Kerim'inde: **Allahın muhlis kullanna şeytanın eli erişmez,** buyurulmuştur. Fakat, Kûfelilerde bu ihlâs yoktu. İnsanlar için rehberin ve amaca ulaşmanın tok yolu olarak, kişinin kendi doğruluğu ve hulûsunun olduğuna dair, Hazret-i Pir Mevlâna (Kaddesellâhü sırrahu'l azîz) : **«Sıtkı tu rehberi tü.»** Yâni: **«Senin rehberin, senin hulûsun ve doğruluğundur.»** diye ne güzel söylemişlerdir. Nihayet İbni ziyâd mel'unu bu açıktan yapılan ikazlar üzerine işin fenaya varacağını hesaba kattı. Sahtekârlığını örten yüzündeki nikabı kaldırarak, kirli çehresini halka gösterip kendisini belli eder. Arkasından da hemen hükümet binasına girer. Ertesi gün sabahleyin, kendisinin Yezid tarafından vali tayin edildiğinin fermanı okunur. Arkasından da hiç vakit kaybetmeden halkı Yezid tarafına çekmeye, her ara olacak şeye baş vurmak suretiyle, yukarıda söylediğim gibi, başarı sağlar.

Müslim Hz.lerinin şehadetlerine gelince:

Cenâb-ı Müslim kendinin yalnız bırakıldığını görünce, hayatını savunabilmek için, Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem)e ve onun ehli beytine muhib, (Hâni-bi-nurve) nin yanına ve onun evine sığınır. İbni ziyad haini el altından Müslim'in bulunduğu yeri öğrenir. (Hâni-bi-nurve) hazretleri, salallâhü Aleyhi Ve Sellem Efendimizin sohbetleriyle şeref ve saadet bulmuş, 89 yaşına gelmiş

bir piri-fâni mübarek bir zat idiler.

Evvelâ, bu zâtı döğerek şehid ettiler. Bunun üzerine Müslim hazretleri, elinde kılınç dışarıya fırladı. Bîata sadık canlara hitaben:

(Bugün şecaatin meydana konulacağı gündür. Bugün, sadakatin ispatı günüdür, dedi ve kükredi.) Bu celâdet karşısında olanlarda bir duraklama oldu. Bu geçen zaman içerisinde, kılınçlarını kuşanmış 20.000 kadar Küfeli, Müslim hazretlerinin huzurlarında emre hazır vaziyetteydiler. Cenâb-ı Müslim, kumandayı ele alarak, hükümete yürüdüler ve hükümet konağını sardılar. Bu durumu Dârül-emmare penceresinden izliyen İbni Ziyad da, eli altındaki askerleri üzerlerine sevk edip, hükümeti savunmalarını emr etti. İki taraf askerleri böylece birbirlerine girdiler. Cenâb-ı Müslim hem askere kumanda etmekte, hem de at üzerinde bir elinde kılınç, bir elinde kalkan, O da hamle etmekteydi. Bu haliyle her hamlesinde birçok yezidiyi yere sermekteydi. İbni Ziyad, bu şehir muharebesini, hükümet konağının penceresinden dehşetle seyr etmekteydi. Kendi tarafının kayb edeceğini anladı, hileye baş vurdu: Hükümet pencerelerinden, halka ve Küfe eşrafına: **«Şam'dan hesapsız askerin gelmekte olduklarını ve muhtemelen bir saate kadar Küfe'yi kuşatmaya başlayacaklarını, aile ve çocuklarının esir edileceklerini, ve bütün mallarının yağma edileceğini»** yüksek seslerle söyledi. Arkasından da bunlara meydan verilmemesi için, bir an evvel evlerine çekilmelerini ilân ettirdi. Fırsat varken evlerine

giriniz, hiç durmadan evlerinize giriniz.. diye hükümet binasının pencerelerinden haykırdılar. Aynı sözler fasıllı olarak tekrar edildi.

Kûfe halkının davranışlarında samimi bir bağlılık, sadakat ve gönüllilerinde Hakk’a ve doğruya ihlâsları yoktu. Tahammül ve dayanma hasletleri de o nisbette azdı. Kendilerine böyle bir korku da verilince, kulaklını aldıkları zehrin tesiriyle ürktüler. Müslim Hz.lerinin kumandasında cenkleşenlerin dalga, dalga dağılmaya başladıkları görüldü.

Netice, öyle bir an geldi ki, Müslim Hz.leri savaş maydanında tek başlarına kaldılar. Yanında ancak 30 kadar vefalı görünen kimseler bir müddet savaşmayı beraberce yaptıktan sonra onlar da çekildiler. Meydan, da, yanında hiç kimsenin kalmadığını gören Müslim Hz.leri, başını alıp Kûfe’nin dışına çıkmaya kararlı olarak yürüdüler. Bu defa da şehrin kapılarını, Yezid taraftarı olan askerlerle tutulmuş olduğunu gördüler. Bu sırada ani bir kararla ve çok çabuk bir hareketle, Hakkın da yardımı ile izini, kendisini izleyenlere belli etmeden oracıkta hemen bir eve sığınmıştı. Buradan Kûfe’nin dışına çıkmaya fırsat gözlemekteydi.

İbni-ziyad mel’unu, Müslim Hz.leri için her tarafa emirler göndermiş, diri veya ölüsünün elde edilerek, kendisine teslimini istiyordu. Zâlim İbni-ziyad, şehrin dört bir tarafına tellâllarla bağırıyor: «Her kimin evinde Müslim çıkacak olursa, o evin sahibi asılacak, her kim bulup getirir veya nerede bulunduğunu haber verirse, her ne

muradını isterse benden bulacaktır.»

Bu ilânı duyan — o zamanki — rezil Kûfeliler, taraf, taraf Cenâb-ı Müslim'i aramaya çıktılar. Müslim Hazretleri bu ilân üzerine çok düşünceli ve kederli oldukları halde, gizlendikleri evi terk edip, bir mescide sığınmışlardı. Güneş battıktan sonra, mescidi de terk edip, şehirden çıkacak bir yer aramaktaydı. Aranırken kendisine saygı ve sevgi gösteren, hizmet etmek isteyip su veren bir kadının evine girdiler. Gel gelelim böyle bir kadının nâmerd bir oğlu varmış, hemen gidip haber vermiş. O gecenin sabahı olur olmaz, Müslim Hazretleri, 300 kadar tahmin ettiği Yezidi askerleriyle evin sarılmış olduğunu görürler. Derhal silâhını kuşanarak, kanındaki asâletin verdiği şecâatle, kükremiş bir arslan gibi, evi saran askerleri yarıp geçmek ister. O andaki heybetinden korkarak kimseler yanına yaklaşamaz. Ama etraftan ve uzaktan olarak, taş ve ok atmaya başlarlar. Damlardan atılan taşlarla birlikte kendisini ok yağmuruna tutmak suretiyle dört bir taraftan çembere alıp, mübarek vücutlarında birçok yaralar açarlar. Sonunda, aldığı yaralardan bitap düşer, su içmek ihtiyacını duyarlar. Bu maksatla evin duvarına dayanırlar. İçeriden kendisine bir yudum su beklerken, arkadan gelen bir yezidinin mübarek sırtlarına kahbece vurduğu mızrak darbesiyle yere düşerler. Düşmesiyle beraber başına toplanırlar. Ettikleri ahdi, verdikleri sözü, yaptıkları bîatı unutarak o haliyle Cenâb-ı Müslim'i sımsıkı bağlayıp, İbni Ziyad zâliminin önüne götürürler. Al kanlar içinde, kolları bağlı, o ehli beyt sultanına İbni Ziyad sorar:

«Ey Müslim, niçin zamanın imamına karşı geldin? itaat etmedin, neden?»

Müslim Hazretleri: «Ey zâlim, zamanın imamı, Hz. İmam Hüseyin bin Ali'dir. Ben o imamın emri ile buraya geldim. Elhamdülillâh, öyle hak olan bir imamın hizmetindeyken, rızası yolunda ölürsem, şehid, düşmanlarını öldürdüğüm için de gaziyim.»

İbni Ziyad aleyhül-lâne, orada hazır bulunanlara: «Müslim bin Âkil'i katl edecek kim var?» dedikte, orada bulunanlardan (Bekir bin Hamra) mel'unu:

«Ey Emir, ben katl ederim. Zira, bugün benim babamı kati etmiştir.»

Bu kâfir, Cenâb-ı Müslim Hazretlerinin elinden tutarak dışarı çıkarır. Hz. Müslim elleri kolları bağlı Mekke'yi Mükerreme ve Medine'yi Münevvere cihetine mübarek yüzlerini çevirip, kelimeyi tevhid ve salâtü selâm ederek otururlar. Sonra, İmam Hüseyin Efendimize teveccüh ile:

«Ya İbni Rasûlullah, işte benim halim budur. Âhhhh... İmamım, sultanım, şimdi sen, ne haldesin, ne harekettesin, senin rızan yolunda canımı vermek isterdim, Elhamdülillah ki, nasib oldu.»

Bu sırada mel'un (Bekir bin Hamra), Hazretle mübarek başını kesmek hamlesini gösterdiyse de, elleri titremekle kılıncını yere düşürdü. İbni Ziyad:

— Bu el titremesi de ne oluyor?

İbni Hamra:

— Ya Emir, katline başlayacağım anda karşıma ruhani ve son derece heybetli birisi gelip, parmağı ağzında, bana karşı esef eder gördüm. Ondan korktum.

İbni Ziyad mel'unu:

— «Sen cahilsin, sana vehim gelmiştir.» dedi, başka birini tayin etti.

Tayin ettiği nâmerd de, o nurani heykeli aynen görünce, onun da eli durdu, bu sefer kılınç yere düşmekle kalmayıp kırıldı. Üçüncüsü Şamlılardan bir nâmerd, o mübarek başı bedeninden ayırdı. Böylece şehid edildiler. Kabri şerifleri, Kûfe'de husûsî türbesindedir. **Yüzbinlerce kere, salâtullah ve selâm alâ Müslim eş şühedâ ve evlâdihi ve alâ cemâ ehîbeytüttayyibinet-tahirin.**

İMAM HÜSEYN (aleyhisselâm) EFENDİMİZİN KERBELÂ SAHRASINA GİRİŞLERİ:

Hazreti İmam (aleyhisselâm) Efendimiz, Irak bölgesinde Kûfe'ye iki konak mesafede bir yere kadar gelebilmişlerdi. Etraflarına baktıkları zaman, kendilerine doğru gelmekte olan 1000 kadar atlı, tahmin ettikleri bir askerî kıt'a gördüler. Kıt'a, yaklaşınca başlarındaki komutanları (Hurr bin Yezidürriyahi) :

«Abdullah'ın emriyle, İmam Hüseyinî Kûfe'ye götürmeye memur olduğumu,» beyan eder.

Hz. Hüseyin:

(Ben, sizlerin yazdığınız mektuplar üzerine geldim, beni, halk davet etti. Sizler Küfe halkındasınız, eğer kabul ederseniz Küfe'ye gelirim. Aksi halde, istediğim yoldan geriye dönebilirim.)

Hurr, cevap verdi:

— Hakka yemin ederim ki, benim bu dâvetten asla haberim yoktur. Şimdi benim için Kûfe'ye dönmek imkânsızdır. Lâkin siz, arzu ettiğiniz yoldan dönebilirsiniz. Ben, İbni Ziyad'a, İmam Hüseyin'e üstünlük sağlayamadım, aciz kaldım, kendisi geri döndü ve gitti diye bildiririm, der.

Hazret-i İmam, başına gelecek felâket ve musibetleri, orada bir kere daha anlamış olurlar. Ayrılmak için, geceyi beklerler. Bütün maiyetleriyle birlikte, anayol olan güzergâhı terk ederek, başka âdi bir yoldan Hicaz'a

yönelip yürümeye koyulurlar. Fakat sabah olur olmaz, Hurr, askerleriyle birlikte karşılarında görünür. Hazret-i İmam hayretle:

«Ya Hurr, sen niçin bizi izliyorsun?..»

Hurr cevap verir:

«Ya Hüseyin, İbni Ziyad'dan emir aldım: Seni takviye edecek asker yetişinceye kadar, İmam Hüseyin'i, izle ve oyal, diyor. Bundan sonra yanınızdan hiç bir suretle ayrılamam. »

Hazret-i İmam Efendimiz, o esnada, bulundukları yerin neresi olduğunu sorarlar, ve (Kerbelâ) yeridir cevabını alırlar. Hicret'in 61. ci yılı, Muharrem ayının da 2. ci günüydü. Bu tarih Hazret'i İmam'ın Kerbelâ'ya ilk indikleri gündür. Milâdî yıla göre:

(4-10-680 Perşembe gününe rastlar.)

Hurr, İmam Hüseyin Efendimizin Kerbelâ'ya indiklerinde, orada konmaya geçtiklerini, Ziyad bin Abdullah'a bildirdi.

Hazret-i İmam-ül Evliya Efendimiz:

«Demek oluyor ki burası, Kerb-ü-belâ'dır. Burada erkeklerimiz katl olunacak.»

Ziyad oğlu Abdullah, hemenbir mektup göndererek, İmam Hüseyin Efendimizin, Yezidin hükmüne girmesini ister. Yezidin kendisine verdiği emirden bir kısmını da ehemmiyetli gördüğü için bildirir. Bu kısım şudur: **«Uyku uyuma, yemek yeme, en kısa zamanda Hüseyin'i yakala,**

emrine itâat etsin, yoksa katl eyle.»

İmam Hüseyin efendimiz, zalim eliyle ve uslûbile yazılan bu mektubu okur okumaz, hakaretle yere atıldılar, ve getiren adama:

(Mahlûkunun rızasını almak için, Yaradanın gazabını satın alan kavm, kurtulmaz. Bu mektuba cevabım yoktur. Azabı o hak etmiş.) Buyururlar.

Cevabı böylece alan adam, gider keyfiyeti aynen nakl eder. Bunun üzerine, Ziyad bin Abdullah, (Sa'd bin Ömer) kumandasında piyade ve süvariden kurulmuş 4000 kişilik bir kuvveti, İmam Hüseyin üzerine göndertir. Muharremül haramm üçüncü günü akşamına doğruydu ki bu kuvvet, Kerbelâ'ya gelmişti.

Sevk edilmek için hazırlatılan bu askere ilk katılan da (Şimr) namındaki habis olmuştur. Gelen bu askerler, Fırat nehrine paralel olarak İmam Hüseyin'in konmaya geçmiş bulunduğu yer ile nehir arasındaki bölgeye mevzilendirildiler. Bu durum, İmam Hüseyin tarafında olanların, nehirden faydalanmasına engel olacak bir durumdu.

Bu şekilde Hazret-i İmam tarafı, tamamen çöl tarafında kalıyorlardı. İki taraf böylece karşı karşıya, bir taraf ki yezidiler yanlarını nehre vermişler, sıcağın ve susuzluğun ıstırapından habersiz ve zinde, Hazret-i İmam'ın tarafı ise susuzluktan elem ve ıstırap içerisinde ve matemde.

Dakikalar böyle geçerken, Yezidiler, asker sayısına 30.000 e çıkarmışlardı. Muharrem'in de altıncı günü olmuştu. Hazret-i İmam, o gün ve ondan sonrası için, zuhuru beklenen tehlikeyi karşılamaya mâtuf tertibat aldirmaya başladılar. Ordugâhlarının çevresine hendek kazılmasını emr ettiler. Her ne kadar bu emir bir savunma fikrini gösterirse de, İmamîl-Kevneyn Hazretlerinin, görünürde böyle olduğu kadar, hakikatte maiyetindekilere, haklarındaki İlâhî hükmü-kazanın gizliliğini açıp, Rabbani hikmetin sırlarını bildirmektir. Hakikatte, bir idare edenin, bir harekât müdürünün olduğunu, ne zuhura gelirse, onun emriyle meydana geldiğini, ehli beyt kişilerine, eshabına bildirmek ve onları Allahın kendileri hakkındaki gizli hükmünden agâh etmek istemişlerdir. **Hazret-i İmam ma'sum Efendimiz, atından inip de mübarek ayaklarını Kerbelâ toprağına basar basmaz, o civarın toprağında derhal herkesin seçebileceğı bir sararma müşhede edilmiştir. Öyle ki bütün toprak sarı bir renk almıştır. Bu o demekti ki, toprak dahi, hayâsından rengini değıştirmiş ve sararmıştı.**

O anda bir toz bulutu, bütün ehli beyt ma'sumlarını sarı renkteki toprağına daha o zaman bulamıştı. Hazret-i İmam'ın muhterem kızkardeşleri (Ümmü-Gülsüm) ağabeylerine hitaben: **«Şu anda çok hayret verici bir hal görüyorum, bu Kerbelâ sahrasında, taşından toprağından bana bir vehim, bir korku geliyor.»** der.

Hız. Hüseyin efendimiz:

Hem hemşerisine, hem zevcelerine — (Şehri-bânu hazretlerine) — dönerek:

«Ey Yâr-ı hemser, önümüzdeki günlerde beni, bu belâ yerinde yaralı ve bedenimi kanlar içerisinde gördüğünüz zaman, feryad ve figânınızı yükselterek, düşmanların sevinmelerine sakın sebep olmayın. Saçlarınızı yolarak gül yüzünüzü, düşman nazarlarına karşı seyirci etmeyin.»

Hazret-i İmam'ın ağzından bu kalp yakıcı sözleri duyar duymaz, ikisi ve bütün ehli beytin kadınları ağlamaya başladılar. Hazret-i İmam, onları muhakkak gördükleri bir felâketin eşiğinde, evvelâ sözleriyle alıştırıyorlardı. Onları bir yandan hendek kazdırmak, bir yandan da sözle hazırlamak, tehlike halinde ve fecî âkıbetle karşı karşıya gelindikte, metânelerini sağlamaya çalışmaktaydılar. Sözlerine devamlı:

«Ya ehli beyt, çaresiz Rabbimizin hakkımızdaki takdiri böyledir. Hakkımızda böyle olması hayırlıdır. Bu belâyâ sabırdan ve teslimiyetten başka çıkar yol yoktur.» buyururlar ve döner, ordugâhın tanzimi için gerekli emirleri vermeye başlarlar.

Kerbelâ'da, Hazret-i İmam ile ashabından bu binlerce yezidi askerine karşı yalnız 72 kişi vardı. Muharrem ayının sekizinci günü idi. Hazret-i İmam m'asum efendimizin tarafında susuzluktan ızdırıp son haddi bulmuştu. Cenâb-ı İmam'ın işareti üzerine, ordugâhta bir yeri kazdılar, oradan su çıktı. Bütün ehli beyt, kana

kana o sudan içtiler. Su ihtiyacı, bu suretle karşılandıktan sonra, kazılan kuyu, sır olmuştu. Kuyunun kazdırıldığını ve suyun bulunduğunu, karşı taraf Ziyad. bin Abdullah'a bildirmişlerdi. O da cephe komutanı olarak tayin ettiği (S'ad bin Ömer) e bu gibi hususlara asla müsaade edilmemesi emrini verdi.

Görüyoruz ki, Yezid ve taraftarları, hepsi dünyayı sevme ve Allah-ü Tealâya âsi olacak yerde mahlûka itaat yüzünden, zamanın imamına, dolayısıyla Peygamber-i Zîşan'a (sallallâhü aleyhi ve sellem) e âsi gelmektedirler. Bu yüzden de nice binlerce canlara kıyarak cihanın en cânisi ve talimi durumuna girmişlerdir. Cah ve riyaset sevgisinin hepsinin gözlerini bağladığı görülür. Her kötülüğün başı, Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin buyurdıkları gibi, dünyayı sevmekten ileri gelmektedir. Ordugâhtaki hendeğin kazılması bitmişti. İlk olarak taarruza geçen taraf, Yezidiler oldu. Yağmur gibi ok yağdırıyorlardı. Çocuklar, kadınlar ağlamaya, figân ve feryada başladılar. İşitmelerine rağmen, ehli beytin mübarek kanlarını Kerbelâ topraklarına haksız yere dökmekte, âdeta yekdiğeriyle müsabaka eder gibiydiler.

Muharebe bir saat sürdü. Yapılan taarruzdan 50 kadar m'asum ve mazlum şehid düşmüşlerdi. Bu dehşet verici kanlı manzarayı karşısında gören İmam Hüseyin, yüksek sesle karşı tarafın işiteceği bir tonda:

«Ey insanlar, ehli beyti Rasûlullah için, içinizde canını feda edecek hiç yok mudur?..»

Bu mazlum ve yardım isteyen sesi duyan (Ziyad bin Abdullah) ın kumandanlarından (Hurr), Saad bin Ömer'in askerleri arasından derhal ortaya atılarak: «Ya ibni Rasûlullah, işte ben senin için canımı fedaya hazırım.» ve kıyamet gününde cedd-i âlilerin Hz. Peygamberin şefaati dilerim. İşin bu dereceye geleceğini kestirememiştim.» Dedi. Hemen dönüp Yezidilere karşı kılıncını çekerek ferd olarak hamle etti. Bir kaçını yere serdi ama, kendisini de derhal parçaladılar.

Muharrem ayının dokuzuncu günü de böylece son bulmuştu. Güneş batmış, buna rağmen Yezidiler netice almak düşüncesiyle saldırılarına ara vermemektedirler. Kızışan muharebeye ara vermek istemiyorlardı. **Hazret-i İmam ma'sum efendimiz:**

«Ey Abbas, tekrar git, düşman ordusundan bu gece için mühlet al. Zira: Bu gece Cuma gecesidir. Yaşama günlerimizin de sonudur. Bu geceyi, bir mütareke yapmak suretiyle, ibadetle geçirelim. Sabah olur olmaz, her ne lâzımsa yapılsın.» buyururlar. *Hazret-i Abbas, düşman ordusuna varıp:*

«Ey Müslümanlar, Kurretül-ayn, Hazret-i Hablbi Kibriya ve ciğer pare-i Cenâb-ı Fâtîmetüzzehra, sizden bu gece için mühlet ve müsaade ister.»

Cephenin kumandanı olan Ömer, diğer komutanlarla müşavereden sonra, **«gece için mühlet ve müsaade size yoktur. Ey Hüseyinler, şunu biliniz ki: hiç bir zaman size mühlet ve aman vermiyeceğiz.»**

Bu cevaba Hz. Abbas (radiyallâhü anh) :

«Eğer sahibimden izin almış olsaydım, şimdi bu sözünüze karşılık kılıcımla mukabele etmesini bilirdim.»

Bu karşılık üzerine, ne duydularsa muharebeyi, sabaha bırakmayı kabul ettik, dediler.

Bâzı kitaplarda Hz. İmam ile birlikte olanların sayısını 160 olarak göstermektedirler. Benim tedkikime ve aldığım sonuca göre 72 dir. Bu rakkamı teyid eden en kuvvetli delil olarak: (Uhud) muharebesinde şehid edilen Hz. Hamza (radiyallâhü anh) üzerlerine karşı, Resülü Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz, tam 70 defa namaz kılmışlar, bunun birisi, Hamza için, diğerleri Kerbelâ şehidleri içindir, buyurdıkları tarihen ve tevatüren müspettir. Nitekim Kerbelâ'da düşman ordusu kendi ölülerini topladılar, üzerlerine namaz kıldılar, defn ettiler. Ehli beytin şehidlerine ait başsız cesedleri, atlarının ayakları altında bırakıp Kûfe'ye dönmüşlerdir. Bu, Hak ve hakikat uğruna canlarını terk eden ehli beyt şehidlerinin üzerlerine namazlarını kılacak ve onları defn edecek tek bir müslüman ortada kalmamıştı. Resülü Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz, çok evvelinden bildikleri için, bu işi kendileri daha (Uhud) muharebesini müteakip yapmışlardı. Zaten verdikleri şehid sayısı da o kadardı, Hazret-i İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Efendimiz o gece henüz sağ olan eshabı ile birlikte tahkimata devam eteler. Bu suretle çok kuvvete karşı direnme imkânını artırmış olacaklardı. Ordugâhlarının etrafını çepeçevre hendekle tahkim

ettiler. Maksud, kendilerini mümkün olduğu kadar pahalıya mal etmektir. Yalnız kendileri için geçilebilecek kadar dar bir yol bıraktılar. O gece hendeğin içerisine çalı nevinden dikenli ağaçlar doldurarak, sabaha karşı tutuşturdular. Hendekdeki ateş yandığı sırada Yezid ordusundan (Malik bin Urve) aleyhil-lâne, at üzerinde ve nâra atarak:

«Ey Hüseyin, cehennem ateşinden evvel kendini dünyada iken ateşe yaktın.»

«Bu küstahça seslenişe, İmam Hüseyin Efendimiz: **«Ey Allahın düşmanı, zanneder misin ki, ben cehenneme gireyim de sen cennet ehli olasın? bekle, şimdi göreceğin şiddetli azap, çok yakındır. İlâhi bu melun maliki, şu yakıcı ateşe çek.»** cevabında bulunurlar.

O anda melununun atı parlar, olanca hızı ile onu hendeğin kenarına getirir. Bu defa ateşten ürkererek onu üzerinden hendekdeki yanan ateşin içine fırlatır. Mel'un Mâlik'in cesedi, cehennem mâlikine teslim edilmek suretiyle cayır cayır yanar. Bu keyfiyeti, iki taraf askerleri de görür ve seyr ederler.

Hazret-i İmam kâinat aleyhi ekmelût-tehayat efendimizin bunun gibi bir çok âdet üstü, keramet veya mucize denmeye seza tabiat üstündeki hallerini karşıdan Yezidilerin hepsi de görürlerdi.

Gördükleri kendilerine birşey söylemiyordu. Çünkü: kalpleri kararmıştı. Bakıp ta görebilmek işi, zühtü-taât ile birlikte dünyaya eğilmemek işidir, ve illâ Cenâb-ı

Hakkın buyurdukları ve beyan ettikleri gibi (*Hatemellâhü alâ kulûbihim ve alâ sem'ihim...* ilâ ahiril âyet) Allah-ü Azimüşşan, onların kalpleri ve kulakları ve gözleri üzerine mühür vurmakla perdelenmiştir. Buyuruluyor. Yezid ve taraftarları gibi. yine buyurulur ki:

(Hak yolunu idrak etmeyenler ve işitmeyenler, ve görmeyenler, onlar için büyük azap vardır ki, dünyada katl ve esir, ve âhirette zecr ve kahr gibi.) İşte onlar, bu metnini söylediğim âyetlerin muhtevasına girmiş kimselerdir.

Hız. İmam'ın mühlet istemesi, nefsi için delildi. Bu isteyişte biraz önce arz ettiğim maksad olmakla birlik te, gecedен faidelenerek, maiyetinde bulunanlardan canlarım kurtarmak isteyenlere savuşmalarını da sağlamaktı. Kendileri şahsen hepsinden hoşnut ve razı idiler. Düşünceleri şu idi ki:

İlâhi tecelli iktizası, kendilerine gelecek mihnetin, maiyetindekilere daha fazla zararlı olmasını arzu etmemekti. Hattâ bir aralık yanındakilere:

«Bu bağilerin hedefi yalnız benim. Beni elde ettikten sonra başkasına bakmazlar. Beni tutmak, benimle dövüşmek isterler. Onun için fırsat varken birer, ikişer buradan savuşup, çöle dağılın. Kopacak belâ tufanından kurtulmanızı istiyorum.»

Devamla: **«Şimdi hepinize izin verdim. Ben burada İlâhi zuhuratı bekliyorum. Onun takdirini göreyim. Sizden her biriniz, benim ehli beytimden birinin elinden tutarak,**

gidiniz.»

Böylece çok açık şüpheyi yer vermeyecek şekilde maiyetindekilere beyanda bulundular. Kendilerini dinleyenlerin cevaplarına gelince:

(Sizin vücudunuz, biz Muhammed ümmetine bir yadigârdır. Bu gün sizi böyle, Kerbelâ'da, düşmanlar içerisinde bırakıp gidenler, yarın Cenâb-ı Hakkın ve Habibi Kibriya'nın huzurlarına ne yüzle çıkarlar. Bizi, Kendi halimize bırak. Bizler evvelâ birer birer senin önün sıra ölmedikçe, sana düşman eli sürdürmeyeceğiz. Senden sonraya kaldığımızı Allah bize göstermesin.) diyerek, vefa ve ahidlerini bu şekildeki sadakat sözleriyle yenilediler. Beraber kalmakta ısrar ettiler. Bunun üzerine ehli beytin çadırlarım birbirine daha yakın olacak şekilde yeniden kurdular. Sabaha kadar ibadetle Huzuru-maallâhta bulundular.

Gece yarısıydı, âlemi-bâlâdan kendilerine: **«Ya Halilûllah idrekni.»** dendiğini etrafındakiler duydular. Sesin tonu çok heybetliydi. Muhterem kızkardeşi Ümmü Gülsüm çadırında çok korktu, yerinden fırlayıp, ağabeysinın yüksek huzurlarına girerek, sesin mehabetini duyup duymadıklarını sordu: **«Evet, duydum. Ceddim Rasûlullahı, şimdi, mürakabemde gördüm, bana: Ey benim kurretül aynım Hüseyin'im, bütün sema melekleri ve bütün enbiyâ ve şühedâ ruhları, senin pâk ruhunu, karşılamak üzere hazırlanmışlar, seni bekliyorlar. Yarın huzurumuzda iftar etmeye gayret et.»** *Buyurdular* dedi.

Sonra yine devam ettiler: «**Tam bu sırada bir melek gördüm, elinde içi dolu bir şişe tutuyor, Ya Rasûlullah, bu melek kimdir, elindeki şişe nedir, dedim. Ceddim cevabında: «Ey mazlum, seni zâlimler şehid ettiklerinde, kanını dökecekler, bu melek senin şehadet kanını, elinde tuttuğunu gördüğün şişeye doldurarak mukaddes ruhların toplandıkları yere götürmek için vazifelidir.»** buyurdular, böylece şehadetimi bana tebşir etmiş oldular. Ey Ümmü Gülsüm, ehli beyt kadınlarımı, evlâtlarımı, yanıma çağır. Ayrılık zamanıdır.

Mutahharat-ı ehli beyt ve cümle hanedân efradı mesud huzurlarında toplandılar. Hz. İmam, evlâdını ve hânedân kişilerini birer birer bağrına basarak çok ızdırıp verici, bütûn gönülleri yakıcı bir ayrılık ateşi içerisinde veda ettiler. Ehli beyt, ateşli inlemeler ve feryadlarla ağlaşmakta, birbirleriyle de helâllaşmakta iken şafak ağarmaya, gün beyazlanmaya başladı. İmam Hüseyin efendimiz, çadırlarından bir güneş gibi çıkıp savaş meydanına vardılar. Bu meydanda teyemmüm edip, cemaatle sabah namazına durdular. Hz. İmam henüz namazı bitirmemişlerdi ki, eşkiyâ ordusu sarhoşlarının harp naraları çevreyi sardı. Harp kösleri, davulları urularak zâlimlerin Kerbelâ çölünde atlar üzerinde cevân etmeleri başladı. Muharebe nizamı alıyorlardı.

Merkezde, âsi ordunun tayin edilmiş baş komutam (Sa'd bin Ömer) haini, sağ kanatta, Hâccacı zâlimin oğlu olan (Ömer) gaddarı, sol kanatta da **silcuş oğlu (Şimr)** kâfiri yer aldılar. Beri tarafta hanedân-ı velayet mücahidleri,

şehâdet meydanının sadık vefadarları, sabah namazlarını kıldıktan sonra, her biri ayrı ayrı şehâdet zevkiyle Hazret-i mahbubu kibriyanın mübarek ayaklarına yüzlerini sürerek, huzurlarında saf halinde emir bekler oldular. Hz. İmam efendimiz, düşmanın çokluğundan asla korkmaksızın, mübarek başlarına Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin imameyi saadetlerini sardıkları, sırtlarına da Peygamber Efendimizin hırkayı saadetlerini giydikleri görüldü. Sonra da (zülcenah) ismindeki atlarına bindiler. Şerefli kılınçlarını da kuşanmış oldukları halde süvari olarak, düşman ordusu önünde vekarla şöyle bir göründüler. Sonra kendi taraflarına da bir muharebe nizamı aldirdılar: Fırkayı Naciyelerinin sağ kanadına meşhur bahadırlardan (geçli oğlu Zehir) hazretlerini, ve sol kanada (Müzal oğlu Habib) hazretlerini, emr ettikten sonra, sehabelerinin kalpgâhında, yani merkezde bir iman güneşi gibi yer aldılar kendileri de. Şerefli sancaklarını, kardeşi Hz. Abbas'ın eline teslim ettiler. Muharebeye hazırdılar.

Garibi şu ki: Muharebeye hazır olan iki taraf da müslümandı. Ama, beri taraf, hak ve imanı, öbür taraf batılı ve küfrü temsil ediyordu. Karşıdan karşıya hak ve batıl ayırd edilmişti böylesine. Allah ve resûlunun itaat ve hizmetinde olanlar, şüphesiz İmam Hüseyin ve onun safında yer alanlardı. İman ve hak tarafı da bunlardı.

Ya öbür taraf? Onlar ise Yezid ve taraftarları idi ki, Hakka itâatten ve Rasûlün izinde olmaktan uzak kişilerdiler. Bu

bakımdan da butlanda ve küfürde idiler. Nitekim (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimize naciye olan fırka hakkında sorulduktaki: **(Seteferiku ümmeti selâsen ve seb'îne firkaten)** Yâni: **«Benim ümmetim 73 fırkaya bölünecekler, (21) bunlardan ancak bir tanesi nâciye olan fırkadır»** buyurmuşlardır. Necat bulan, selâmete kavuşan, cehennemden kurtulmuş olan, Muhammed ümmetinin yetmiş üçte biri olacağını bildirmişlerdir. Diğer 72 si, dalâlet, Hak rızasına muhalifette kalmış olanların, ve cehennem azabından kurtulmayacak olanlar olduğu anlaşılmaktadır. Batıl yolların bu kadar çok olacağını bizlere beyandır. Allah-ti Tealâya ve Rasûlüne itaat eden kimse, fırkayı naciyeye dahil olmuş demektir. Aksi, 72 fırkadan birinin adamı olmak derekesine düşmek olur, dalâlette ve küfürde kalınır, İşte bu kalanlar gibi. itâatin anlamı: Allah-ü Tealânın ve Resûlünün emirlerine, hükümlerine uyup, gereğiymelî amel etmektir. Böyle itâat ve amelden uzak, yezidin butlan ve küfür ordusuna karşı henüz savaşa başlamadan İmam Hüseyin Efendimizin Kûfelilere olan belîğ hitabesinden bir kısmını beraberce izleyelim:

²¹ (*) Mahlûk dört sınıftır: 1) Melâike. 2) Şeyâtîn, 3) Cin, 4) İnsan.

İnsan sınıfı 125 kola ayrılır. Bunun bir kolu tevhid ehli, bakisi küfür ehlidir. Tevhid ehli dahi 73 parçaya ayrılıp bunun da birisi (Naciye kolu), bakîsi, bid'at ve dalâlet ehli olmuşlardır. Kâfir ile murad, celâl ehli olanlardır. Mü'min ile murad, cemal ehli olan kişilerdir. Kâfir eshâb-ı şimalden, mü'min eshâb-ı yemindendir. (Makalât-ı İsmail Hakkı'dan)

«Ey Küfe halkı, ey hayâsız kavm, başımdaki şerefli imame, belimdeki kıymetli kılınc, sırtımdaki saadetti hırka, ve altımdaki at, Ceddim Rasûlullah'ındır. Ben, vâris-i ilm-i Rasûlüm. Nuru dîdeyi Betülüm. Peygamberiniz Hazret-i Sultan-ül Enbiyâ'nın said olan torunuyum. O Peygamberin muhterem kerimesi Hayrün-nisa Cenâb-ı Fâtima-tüzzehranın oğluyum. Hazret-i İmam Ali-yül-mürteza benim babamdır. Öyle yüksek ve büyük bir baba ki, Sultan-ül Enbiyâ, hakkında: Eti etimden, kanı kanımdan, ruhu ruhumdan ve ben ilmin şehriyim, Ali de kapısıdır, diye tarifini yaptığı bir baba ve yine, ben kimin efendisi isem, Ali de onun efendisidir, diye hakkında böyle buyurduğu bir babanın evlâdıyım. Zülcenaheyn olan Cafer Tayyar benim amcamdır. Şehidlerin seyyidi Hz. Hamza babamın amcasıdır. Ve «Seyyidi şubban ehlil cenne» hadisi şerifiyle anılan İmam Hasen benim ağabeyimdir. Ey Müslümanım diyenler, **İseviler; Hazret-i İsa'nın bindiği katırın bastığı toprağa yüzlerini sürerler. Yahudiler; Hazret-i Mûsâ'nın izine hürmet ederler. Sizin ise kendi peygamberinizin evlâdına hiç hürmetiniz yok mu?** Hürmet yerine cefanız var. Şayet Hazret-i Rasûlullah'ın evlâdı olduğumda şüpheniz varsa, bu gün kâinatta O şan ve şeref sahibi peygamberin benden başka kızının evlâdı yoktur. Muhakkak İbni Rasûlullah olduğumu içinizde bilenler pek çoktur.

Ey Küfe ahalisi, ben size ne yaptım, malınızı almadım, kanınızı dökmedim, sizlere fena bir şey de söylemedim, neden ötürü benim kanımı helâl görüyorsunuz? Hangi sebep ve delile dayanarak beni öldürmek istiyorsunuz?»

Bu hitaba, karşı taraf cevap veremediler: Cenâb-ı İmam, Hak Tealâ hazretlerine hamd-ü senâ ile: **Hak, sizleri benim hüccetim üzerine susturdu.** Buyurdular.

Zira; Hakka karşı söylemekten âciz ve yoksun hepsi taş gibi donup kalmışlardı.

Her müslümanım diyen için, Hazret-i Rasûl-i Ekrem ve Nebiyyi muhterem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin mübarek âline ve eshabma ve ezvacına hürmet ve muhabbet ederek başta kendilerine olmak üzere tazim, ve tevkir ve tekrim lâzımdır. Âli Rasûle saygı ve sevgi, Rasûl-i Ekrem'e demektir, aynı zamanda. Keza, evlâdı Rasûle ezâ etmek, onlara cefa vermek de, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) e ezâ vermek olur.

Hakk Subhânehu ve tealâ hazretleri, cümlemizi, Rasûl-i Ekrem'in yolunda olanlardan ona ve ehli beytine muhabbet edenlerden, sünneti şerif esine uyan ve tâzimde kusur etmeyen îmanlı kullarından eylesin.

Yezid ordusunun baş komutanı Said oğlu Ömer lâini Cenâb-ı Hüseyin'e :

«Bu hikâyelerin hiç biri faide vermez. Ya Yezidin bîâtını (22) kabul et, yahud canını terket.»

Arkasından yayını eline alarak, emrindekilere: **«Ey Kûfeliler, bana bakınız ve beni izleyiniz.»**

22 Bîât: Yezid'in devlet başkanı olmasını kabul ile, ona itaat eylemek, sadık kalacağını bildirir muameledir.

Elindeki oku İmam Hüseyin efendimize attı.

O anda savaş da başladı.

Hazret-i Hüseyin efendimiz, mübarek sakalını tutarak:

«Ey âsi halk, beni İsrail kavmine Allah'ın gazabı, (Üzeyr) için Allah'ın oğludur, dedikleri vakit şiddet bulmuştu. Nasâra kavmine, Allahın kahrı, keza (Mesiha) Allah'ın oğlu dedikleri için nâzil olmuştu. Şimdi, sizlere de Allah'ın azabı, Resul-i Ekrem'ine âsi olduğunuz halde, (Yezid) e taparcasına, peygamber evlâdına hâinlik ve canına kasd ettiğiniz için inecektir.» buyurdular.

İşte:

«Hicri Hüseyin mucibi idâm âlem estin

Yâni: Hüseyin'in kanı, âlemin idamını muciptir, veya idamına sebebtir, dediği budur.

Serdar Ömer'in ok attığını gören Yezid askerleri Hz. İmam mazlum efendimizin üzerine her taraftan ok yağmuru başladı. *Bu ok yağmurunun altında, Cenâb-ı İmam da kendi emrindekilere: «savaşınız, savununuz, şehâdeti bekleyiniz.»* emrini verdiler.

Kerbelâ'da; İki oğlu, on dokuz akrabası, elli sahabesiyle, şehid olmaya rıza vermişlerdi. Bu elim ve fecî olay, hicretin altmış birinci yılının Muharrem ayının (onuncu Cuma) gününe rastlar.

İmam Hüseyin efendimizin tarafı: 32 süvari, 40 piyade idi. Karşılıklı savaşın başlamasıyla, bu toplamdan evvelâ (Zehir), sonra (Abdullâhı-kelbî)

sonra (Hemedâni-Berir) sonra (Ve- hep bin kelbî) sonra (Habib bin Mezâhir) birer, birer şehâdet şerbetini içtiler. Bunlar, sahabenin ileri gelen bahadırları idiler.

Sıra ehli beyt kişilerine ve onların bahadırlarına gelmişti. Bunlardan evvelâ savaş meydanına fırlayan,

İbni Aliyyel Mürteza (Abbas) sonra İbni İmam Hüseyin (Ali Ekber) sonra (Ali Asgar) diğer bir ismiyle, (Abdullah Ekber-i masum) hazeratı olmak üzere, böylece ehli beyt bahadırları da birer, birer şehâdet şerbetinden içtiler. *Nihayet:* bu Kerbelâ çölünde, Hz. İmam efendimizle, o sıralarda hasta döşeğinde bulunan oğlu (Ali Evsad) veya herkesin bildikleri ismiyle, (Zeynel Abidin) efendilerimiz kalmışlardı. Ehli beyt erkeklerinden başka kimse kalmamıştı. Hz. İmam kâinat efendimiz, Cenâb-ı Ali Ekber'in, şehâdetlerinden sonra, her zamankinden çok daha büyük bir teessüre girdiler. Zira: Ali Ekber Hazretleri, surette olsun, siyret ve ahlâkça olsun, çok güzel bir insandılar. Ehli beyt içerisinde seçilen bir kişiydiler. Hele sesiyle Resül-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) in seslerinin aynı idiler. Sesi ile ondan daha fazla benziyen yoktu. *Öyle ki: ne zaman Peygamber (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin sesini işitmek iştihakı hasıl olsa, ehli beyt kişileri, Cenâb-ı (Ali Ekber) efendimizi konuştururlar, onu söyler, dinlerlerdi.* Yine ne zaman Peygamber (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin mübarek yüzlerini, görmek arzusu ziyadeleşse onun gül yüzüne bakarlar, bakarlar, bakarlardı ve doyamazlardı.

Bu Ehli beyt goncası da şehid olunca, İmam Hüseyin

efendimiz, tarife sığmayacak bir heybet ve dehşetle Ehli beyti arasından fırladılar. Kendilerini bu halde gören Mutahharat-ı hânedanın feryadları, dayanılmaz bir manzara idi.²³ Geri döndüler, nasihat ve tesellide bulundular. İçlerinde küçük olanları büyüklerine, ve büyükleriyle birlikte hepsini de Erhamürrahimin Hz. Allaha teslim ve emanet ve tefviz ettiler. Ok yağmurları arasında memede bulunan sabi (Ali asgar) Hz.lerinin de şehâdetleriyle şehidlerin toplamı 71 e varmıştı. Hanedanı Rasûlullahtan tek erkek, hasta oldukları için meydana çıkmayan (İmam Zeynel Abidin) efendimiz bulunuyorlardı. Yirmi iki yaşlarındaydılar. Bir ara, muhterem babasının Kerbelâ sahrasında düşman ordusu karşısında yalnız başına döğüştüğünü yattıkları yerden görünce kalkmak istediler. Bedenen zayıftılar. Kendisine engel olmak isteyenleri, dinlemeyip, bir aralık silâhını dahi kuşanıp dışarı çıktılar. Hz. İmam savaş arası, oğlunun bu halini gördüler. Taraflar arasında Hz. İmam'ın tepelediği kişinin yerine meydana çıkacak bir başkasının beklendiği sırada, İmam Hüseyin efendimiz, hemen oğluna dönerek:

²³ Bâzı kelimelerin mânaları:

Mutahharat: Ehl-i Beyt kadınları.

Tefviz: Sipariş etmek.

Hânedan: Aileden olan bir kimsenin soyu – akrabası – takımı.

Erhamürrahimîn: Merhametlilerin merhametlisi, sonsuz merhamet sahibi.

«Ey Nuru aynım, henüz sana şehâdetin için izin yoktur. Zira, siyadet silsilesi senin yaşamana bağlıdır. Bir gün gelir sen de bu şehâdet şarabından içersin. Ömrünün sonunda sen de bizim gibi şehid olarak ravzayı Hüdâya göçersin. Ama şimdi senin nöbetin değildir.» buyururlar.

Esasen daha evvel, bu ciğer paresini ve şah incisini, yüksek huzurlarına alarak, İmametın emanetlerini: Bunlardan birisi asıl olanıdır. Bu da sıfatı sâfiye sahibi olana verilir. Bu sıfat, dâd-ı Hakk tır. Çalışmakla elde edilecek şey değildir. Allahın seçtiği kuluna bir tevcihi ve ihsanıdır. Kader sırrına dayanan bir keyfiyettir. Din bilginlerinin görüş ve fikir birliğiyle vardıkları sonuca bakılırsa, her yüzyılda bir, gelmiş geçmiş Resul ve nebilerden her birinin ilmen varisi olarak bir velî bulunmaktadır. Bu zata, tasavvuf alanında (Kutbül aktap) denir. Bu, Allahın (Celle Celâlühü) tayin ettiği, gevdiği ve seçtiği zat, aynı zamanda Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin de manevî vekilidir. İşte İmam Hüseyin efendimizin verdikleri emanetin büyüğü, bu vekâletın verilmesi ve teslimidir. Buna, büyük emanet anlamında yine tasavvuf dilinde (Emaneti kübra) denir. Ayrıca büyük cedlerinden kalan, diğer maddî olan, emanetleri de teslim etmişlerdi. Meselâ: Fatıme tüzzehra (aleyhisselâm) ya ait bir Kur'ân-ı Kerîm gibi. On iki imamdan başkasına zabtı mümkün olmayacak bâzı ilâhi sırları kâmilten (Zeynel Abidin) efendimize teslim ve onu da Cenâb-ı vacibül-vücuda teslim ve emanet buyurmuşlardı. İmam Zeynel Abidin hazretlerini geriye çevirdikten sonra bir iş kalıyor, o da: İmam mâsum

efendimizin, şehâdetleriyle, lâhuti cemale kavuşmasıydı. Ordugâhta bundan başka bir iş kalmamıştı maalesef.

Savaş meydanına tekrar er dileyip yürüdüler. Şehâdet şevki ile atlarını sürdüler. Ve şu âyet-i cemileyi söyleyerek: **(Ve kefâ billâhi şehîda.)** deyip, İlâhî bir selâbetle meydan okudular. Çadırlardaki feryadlar âsümana çıkıyordu. Karşı taraf ok yağmuruna başladı, hava da karardı. Şiddetli bir fırtına, yeri göğü karıştırdı. Toz duman içerisinde acayip bir heykel, korku verecek bir durumda göründü. **Korku verecek gibiydi çünkü: heykelin başı eşek başı, ayakları arslan pençesi gibi, bedeni insana benzer şekliyle tuhaf bir mahlûk belirip, Hz. İmam'ın ayaklarına yüz koyup, selâm verdi, Cenâb-ı İmam, selâmı almakla birlikte, kim olduğunu sordular.**

Cevap:

«Ya İbni Rasûlullah, ben bu bölgede yerleşmiş oturmakta ve kendi aramızda hüküm sürmekte olduğum cinlerin padişahıyım. Bana, (Zafer cinni) derler. İzin ver, bu zâlimlere, reva gördükleri zulmün karşılığa, kendilerine vereyim.» dedi.

(Hazret-i İmamüs-sekaleyn) (aleyhisselâm) efendimiz:

«Bu hamiyetine ziyadesiyle memnun oldum. Sizler, lâtif cisimlersiniz, gözlerden gizli olduğunuz halde onlara görünmeksizin savaşmanız, zulmü mucip olur. Bu da câiz olmaz. Ben kimseye zulm etmek istemem ve edilmesini de uygun görmem. Bunun için de müsaade etmem. Zafer cinn Hz. İmam'a cevap verdi:

«Ya İmam, Huneyn muharebesinde Ceddi âlinize, düşmanlarına karşı savunmada Melâikeyi kiram yardıma gelmişlerdi, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) de kabul etmişlerdi. Şimdi, benim size yardımımı niye kabul etmiyorsunuz, niçin yardımına yer vermiyorsunuz.» dedi.

İmam Hüseyin:

«Ya Zafer, Huneyn gazvesinde Hz. Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) e şehâdet vadesi gelmemişti. Herhalde Rasûl-i Ekrem'in kurtulması için, yardım gerekli ve lüzumluymuştu. Kabul etmeleri de onun için yerinde ve uygundu. Benimki öyle mi ya. Benim bugün m'abudumla mülakat edeceğim gündür. Bunu biliyorum. Bir saatlik hayatım için size zahmet vermek istemem.» buyurdular.

Zafer cinni, Hz. İmam'a t'azim ederek kederli olarak ayrıldı. Fırtına da dindi. Savaş, başladı. Hüseyin (aleyhisselâm) efendimiz, önüne çıkan birkaç kişiyi yere serdi. Savaşa ara verildi. Bundan faidelenerek Hz. Hüseyin efendimiz, aldığı yaralardan akan kanlarla ordugâha döndüler. Gözlerinin bebeği, çok sevdikleri, Zeynel Abidin efendimizi son bir defa daha sinelerinin kâbesine bastırıp, yüzünü sürerek:

«Ey gözümün ışığı oğlum; sabr etmek yolundan asla ayrılma. Sabır ve temkin, başlıca necattır.

Beliyye, enbiyâ ve evliyâ sıfatıdır. Onların evsafındandır. Eğer bu iptilâ, bu mevkide bize nasip olmasaydı, bizden sonra gelen mü'minlere, bir belâ isabet ettiğinde; O

belâyı, Allah'ın bir gazabı bilir, mahzun olurlardı. Hakka bitmez şükürler olsun ki; ne saadet Ki, belânın büyüğü, bizde meydana gelmekle, müttela olanların tesellisine sebep olacaktır. Bilhassa bize muhabbet edenler için de büyük bir burhan olduk. Ey ciğer köşem, ben senin selâmını; büyük olan Ceddime ve enbiyânın mukaddes olan ruhlarına, ve ehli beytin muazzez ruhlarına, şehidler ve bütün Cennet ehline bildireceğim. Sen de benim selâmımı; Mekkeyi mükerreme ve Medineyi münevvere gibi ve daha sair yerlerdeki yârana, dostlara, bilcümle bizi sevenlere bildirsin.» buyurmuşlardır. Binanaleyh:

(Allahümme salli ve sellim ve bârik alâ seyyidina Muhammedin ve Aliyyün ve Fâtimate vel Hasenü vel Hüseynü bi adedi kataratü bahri rahmetikel vâsia.)

Cenâb-ı İmamı Zeynel Abidin efendimiz, hasta haliyle hem dinler, hem ağarlardı. Arkadan Hz. Hüseyin efendimizin ordugâhtan böylesine ayrılışları, gerisinde o kadar kesif kederli, o kadar acıklı bir tablo bıraktılar ki; dünya yaratıldığından beri böyle kanlı, figânlı ve heyecanlı bir sahneye şahid olmamıştır. Hazreti İmam Hüseyin efendimiz, ehli beyitten kimini yerlere serilmiş, kimini gözlerinden kanlı yaşlar gelir, kimisini döğünür, kimisini bayılmış bir halde bırakarak bu manzaranın kendilerine de verdiği dehşet ve heyecanla şehâdet şevkinin birleşmesinden, bu tesirler altında meydana gelen bir ateş parçası, bir yıldırım gibi ordugâhtan ayrılırlar. Bu dehşet içerisinde kükremiş bir arslan gibi düşmanlarına:

«*Ene İbni Nebiyullah, Ene İbni Velîyullah*» diye Kerbelâ sahrasında öyle bir sayha vurdu ki; o sadâdan denebilir ki; kâinat titredi. Tekrar savaş başladı; İmam m'asum efendimiz kan kaybından atlarından yere düştüler. O haliyle dahi, fırsat bilip yanına koşanların çoğunu, savaş dışı ettiler. Öyle ki: atılan oklardan açılan yaralar, fazla kan kaybına sebep olmaktaydı. Gittikçe tâkatten düştüler. Yine de Sultânüş-şühedâ efendimiz, kendilerini savunmaktaydılar.

Ne de olsa, Yezidiler Hz. İmam'ın son dakikaları olduğunu anladılar. Bu defa oldukları gibi sürü halinde üzerine yürüdüler. Manevî heybetleri vardı, yaklaşmakta korku ve çekingenlik halindeydiler. Yaklaşmaları kolay olmuyordu. İmamı-kâinat efendimiz, bu en kritik durumda, çok sevdikleri atlarına zarar gelmesin düşüncesi ve artık binemeyeceklerini de anladıkları için, onu kendi başına serbest bıraktılar. Bu esnada, İmam hazretlerini atlarıyla meşgul bulup, bir mel'unun attığı ok, o hakikat güneşinin alnına saplandı. Aydın yüzlerini kan kaplayınca, mübarek ellerini yüzlerine sürüp: «İnşaallah bu halimle Ceddim, babam ve annemle ağa-beyimin saadetli huzurlarına varacağım.» buyurdular.

Ve hemen, şehidler sultanı, hakikat kiblesine dönerek şehâdeti bekler oldular. Yara almadık, kanlanmadık tek yeri kalmamıştı ²⁴. Şimr lâini, yaklaşamayan, savaşı

²⁴ Cenâb-ı Hüseyin'in mübarek vücutlarında, sonradan yapılan incelemede 33 mızrak ve ok, 34 de kılınc yarası olduğu görülmüştür.

uzatan yakından döğüşenlere hiddetlendi, şöyle bağırdı :

«Ey gayretsizler, sizdeki bu korkaklık nedir? Bunun üzerine, (Şerikin oğlu Derâ), o Hak sevgilisinin koluna kılınç vurup kesti. Süfyan bin Enes mel'unu da, mübarek omuzunu kesti. İşte bu iki büyük yaradan son cihanın şahı olan efendimiz, otururlarken bu defa yere yattılar. Saadetli yanına yaklaşanları, bir heyecan ve korku sardığından, bir türlü kesmeye kendilerinde cesaret bulamadılar. O sırada kendilerine yaklaşmak hareketi gösteren birisine Cenâb-ı Hüseyin efendimiz,

„yaklaşma, benim katilim sen değilsin.» *Buyurdular ye* **«Bu en kötü ve çirkin emre sen âlet olma. Zira, ateş azabının en şiddetlisine müstehak olursun.»** *dediler ve o kişiyi ikaz ettiler. İkaz edilen şahıs, ağlıyarak: «Ya ibni Rasûlullah, şu halinde iken, sen yine bize merhamet etmekteisin. İmamül Hak olduğuna, hiç şüphe kalmadı.» demiş ve geriye çekilmiştir. Sonra bu kişiyi, böyle söyledi diye, orasından burasından yaralarlar, ölümle tehdit edip oldukça hırpalarlar. O yaraları ile tekrar Hazret-i Hüseyin efendimizin yanına gelerek:*

«Ya İmam Hüseyin, senin uğruna ve senin için beni katl edecekler.»

Hz. İmam :

«Mücahidlerin ameli boşa gitmez.» Dediler.

Başka taraftan, Yezid mel'unun iltifatına ve ihsanına nail olmak hırsı ile kılınçlar çekildi. Hazret-i İmam-ı

ma'sumun üzerine toplandılar. Bu azîm cinayetin yarışmasını yaparlarken, içlerinden iki mel'un, bu mel'anete ebediyyen müstehak oldular. **Birisi, Şimr, birisi de Enes oğlu Sinan.** (Lânetullahi aleyhümâ). Alkanlar içinde yatan İmam Hüseyin'in mübarek göğsü üzerine çıkıp, muazzez ve mukaddes olan başını kesmeye çabalıyan zâlime, Hz. İmam, o anda saadetli gözlerini açarak: **«Ey bedbaht, sana kim derler?»** dedi.

Cevaben: **«Şimr ibni Zülcuşun.»**

Hz. İmam: **«Zırhını yüzünden çıkar, yüzünü göreyim.»**

Şimr, yüzündeki zırhı çıkarır. Mel'unun ağzından dişler, domuzun uzun olan dişleri gibi ağzından çıkmış alt dudağını da geçmiş olarak görünür. Onu öyle görünce, İmam Hüseyin Efendimiz: «Sadaka Rasûlullâh sallallâhü aleyhi ve sellem» buyurdular. Çünkü: kendilerine mânalarında, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz, Cenâb-ı Hüseyin'i katıl edecek olanın kıyafet ve şeklinden haber vermişlerdi

Hz. İmam:

— **Ey Şimr, katlim sana mukadderdir. Ama, bu vakit ne vakittir. Bu gün ne gündür. Bu ay ne aydır?**

Şimr:

— **Bu ay, Muharrem ayı. Bugün cuma günüdür. Bu vakit de, cuma namazı vakti ve hutbe zamanıdır.**

Hz. İmam:

— **Ey zâlim, bunun gibi hürmeti vâcib olan bir**

ayda, bâhusus cuma günü namaz vakti. Cümle hatipler minberlerde; Âli, Ceddim Resûlullahın cemil ve çelil vasıflarını beyan ettikleri bir vakittir. Sonra; (İnnallahe ' ye'mürü bil'adli vel ihsan..) (Allahü Teâlâ, her şey'in ortası olan adi ile emreder) âyet-i kerîmesini okurlar, her müslümanın az çok günahlarından tevbe ettikleri böyle mübarek bir günde ve saatte, sen nasıl bu çok kötü olan işi yapmaya çalışıyorsun. Ey zâlim göğsümün üzerinden kalk ve biraz mühlet ver. Ki, böyle kanlarla bezenmiş olduğum halde namaza durayım. Çünkü: Namazda iken şehid olmak, bana babamdan mirastır. Ben de aynen onun gibi, Hakka ibadet ederken şehid edileyim.»

Allahın ihsanı ile doğrulabildi. O hâliyle kıbleye döndüler. İma ile kılmak üzere namaza durdular. Bu namaz, bir nevi teveccühtü. Bildiğimiz namaz değildi,

O ciğer pâre-i Zehrayı, başlarını öne eğmiş secde hâli veya teslimiyet hâlinde iken, verdiği mühletten pişmanlık duyan Şimr mel'unu, o mübarek başı, gül belerinden bir kaya parçası hissiszliği ile ayırırverdi. (1 Ekim 680 M.) şehid edildiler.

Tesadüf; fakir de, burayı cuma günü yazdım. Hz. İmam-ı Hüseyin efendimizin şehâdetleriyle bütün dünyada ve melekler âleminde elem ve velvele hâsıl oldu, bütün melekler ve felekler ağlaştılar. Yerler, gökler indi. Bu hâli Şeyh Galib:

«Bulandı yevm-i Aşurada çarhın tab'-ı nâşâdı.

Zemin-ü asuman bu hüzn ile deryâ-yı Nil oldu.

Semâvât ehlinin göz yaşıdır, bârân zannetme.

Şehîd-i Kerbelânın ruh-u pâki çün sebîl oldu.»

Hız. İmamın şehid edildiği anda, bölgeyi bir bulut kaplamıştır. Bulunanların hepsi karanlık içinde kaldılar. Bir müddet sonra açıldı.

Bu fâciadan geride kalanları da, şehid etmek maksadıyla Yezid askerleri ordugâhın harîmine hücumla içtiler. Hânedân-ı Ehl-i Beytin, ellerine ne geçerse alıp karşı durmaları, ilerlemek isteyenleri, durdurdu.

Âsi tayfası, şehidlerini başlarını mızraklara takıp çadırlarda bulunan, başta hasta olan İmm-ı Zeynel Âbidîn efendimiz oldukları halde,, bütün mutahharat-ı ali Beyti (Ehl-i Beyt kadınlarını) türlü hakaretlerle çıplak develere bindirip, evvelâ Küfeye; bir müddet sonra da, aynı şekilde Şam'a götürdüler.

Belki kaçır diyerek, götürdükleri kişiler arasında, İmam Zeynel Âbidin efendimizin, utanmadan mübarek ayaklarını, elleriyle birlikte, pranga mahkûmları gibi bağlamışlardı. Bağlamaları da zincirle idi. Bu hâliyle zâlim ve lâin olan Yezidin karşısına çıkardılar.

Hazret-i İmam, «**Rasûlullâh sallallâhu aleyhi ve sellem beni böyle görselerdi, el ve ayaklarımı çözdürürlerdi.**» dedi.

Yezid: **Doğru söylersin deyip çözmelerini emretti**

Yezid: **Senin baban, benim hakkımı inkâr ve saltanatımı elimden gasbetmek istedi. Bu yüzden cezasını buldu.**

İmam Zeynel Âbidîn Hazretleri: — (Kur'an-ı zîmüştandan «Hadid sûresi» 22. nci âyet-i Sübhâniyeyi beyan buyurdular.) —: (Meâlen)

«Tâ ki Allahın indinde —(Levhde)— yazılmış olduğunu bilip, sizden (fevt olan) elinizden çıkan mali evlâd, sıhhat ve gayrı şeyler için kederlenmeyiniz, onlardan size verilenlere de ferahlanmayınız. Allahü Teâlâ, dünya ni'metleriyle kibirlenen ve fahredeni sevmez.»

Bu konuşma yapılırken, Yezidin sarayını nakkareler, boru sesleri ve davullar inletmeye başladı. Zafer şenlikleri yapılıyordu. Bir defa Yezidin oğlu:

— **Yâ İmam, bu benim babamın saltanatıdır. Hani saltanatınız?..**

Hazret-i İmam:

«Biraz sabret, şimdi zuhur eder.»

Muzika havası bitti. Minarelerden yükselen (Allahu ekber ve ezân-ı Muhammedi) seslerinin şehri doldurduğu duyuldu. O vakit Hazret-i İmam:

Ey ibni Muaviye, işte bu duyduklarınız da, bizim babamızın ve dedemizin saltanatıdır ki, kıyamete kadar devam eder, hiç değişmez. Sizinki ise çabuk zeval bulur.

Yezid, Cenâb-ı İmamın bu dirâyet ve kemal-i fesâhatine

hayran kaldı. Yezidin şairliği ve edebiyata vukufu vardı. Hazret-i İmamda gördüğü belâğat karşısında yumuşadı. Ve-

Yâ ibni Hüseyin, benden ne dileğin varsa söyle şimdi yerine getireyim.

İmam-ı Zeynel Âbidin efendimiz:

— **Senden hiç bir şey istemem. Ancak, babamın kaatilini isterim, onu bana teslim et ki; elimle intikam ilayım.**

Yezid (aleyhillâne); Rasûlullah evlâdına etmiş olduğu çeşitli eza ve zulümden, bütün îman ehli olanları nefretini, hususiyle İslâmın ileri gelenlerinin de lânetini üzerine çekmişti. Bu teklifi fırsat bildi. Kendi gaddarlığını ve zulmünü, halka karşı maskelemek için bu çok isabetli bir iş olacaktı. Bunun için de, Küfeden gelen ne kadar subay ve kumandan varsa hepsini huzuruna getirtti. Onlara:

— **İmam Hüseyin'i kim katletti?** diye sordu.

Subaylar bir ağızdan:

— **Tümen komutanımız Şimr katletti,** dediler.

Şimr: **Ey âlemin emîri, Hüseyin'in kaatili ben değilim.**

Yezid hiddetlenerek:

— **Ya kim?**

Şimr: — **Kim ki, savaşı ve savaş etmeyi emretmiş birbiri ardınca katline dair emirler göndermiş, üzere asker sevk**

etmişse, işte İmam Hüseyin'in kaatili dir.

Bu sözleri üzerine emredip (Şimr) in ellerini bağıladı.
Yezid aleyhillâne:

— **Yâ İmam, al işte babanın kaatilini verdim,** dedi, dileği yerine getirilen Cenâb-ı Şehzade İmam Zeynel Âbidin efendimiz, hemen orada, bir kılınç darbesiyle, Şimr'in başını kesip attılar. Yezid, kendi hakkında tebasının, özellikle orada hazır bulunanların, müsbet kanaatlarını ve iyi zanlarını üzerinde toplamak düşüncesiyle Hazret-i İmama:

— **Ey Şehzade ve şehidzâde, bundan başka isteğin var mı, ne isteğin varsa söyle, yaptırayım.**

Hazret-i İmam:

Bize müsaade et de, Ehl-i Beyt evlâd ve kadınlariyle beraber topluca Medine-i Münevvereye gidelim. Orada Ceddimiz sallâllahu teâlâ aleyhi ve sellem, makam-ı Risâletpenahîlerinin civarında kalalım. Bir de bugün cuma günüdür, izin ver de minbere çıkayım, bir hutbe okuyayım.

Yezid: — **Hutbenin sonunda âl-i Süfyanı medh etmek şartı ile..**

Hazret-i İmam da, peki dediler.

Yezidin ilân ettirmesiyle, bütün Şam halkı istenilen camiye toplandılar. Evvelâ, Şam halkından bir hatip çıkarak, âl-i Ebû Turâbı zem, âl-i Süfyanı medh etti. Sırayı sonra İmam Zeynel Âbidin Efendimize getirttiler

ki; Hazret-i İmam Hatibe:

«Ey yalancı in aşağı. Hâlikın rızasını terk edip, mahlûkun rızasını gözettin.»

Hatip, bu sözün kuvvet ve şiddetinden, belki biraz; daha söyleyecek gibiyken indi.

Cenâb-ı İmam Yezid'in yüzüne bakarak:

Müsaade et de minbere çıkıp hakikati beyan edeyim. Zira, bu kadar ahâli, benim hutbemi dinlemeleri için buraya toplandılar.

Yezid, tereddütlü ve düşünceli; evvelce Allahın indinde sorumlu olduğunu, bildiği gibi, şimdi de halkın da yanında töhmetli ve sorumlu düşeceğini anlamıştı. Sırada olduğu halde minbere çıkıp hutbe vermesine izin göstermedi. Bu sırada camide bulunan bilginler ve Şamın ileri gelen, sözleri geçer kişileri rica ettiler: **Bir Hicazlının fesâhet ve belâğatini duymak ve dinlemek isteriz,** dediler. Yezid halkın bu şekil ısrarlı istekleri karasında, istemeyerek müsaade etmeye mecbur bırakıldı.

Zeynel Âbidin Hazretlerinin îrad buyurdıkları bu tarihî olduğu kadar, ilmî ve çok tesirli olan hutbelerinden meâlen izliyeceğiz:

«Ey ahali; İyi biliniz ki, benim vârisi Nebi (Suphânellezi esrâ bi abdihi leylen minel mescidil haram ilel mescidil aksâ) Benim, mücaviri harimi haremsarayı (fekâne kabe kakseyn-i ev ednâ). Benim, anahtarı, (ene medinetül ilmi ve Aliyyün bâbüha.) Benim, maksad, «kûl lâeselüküm

aleyhi ecren illel müveddete filkurba.» Benim, her nesep ve sulbün hayırlısı. Benim, ismet baharının çiçeği. Benim, her türlü temizlik bahçesinin goncası. Benim, Habibi Hüdânın göz bebeği. Benim, Fâtımetüz-zehranın ciğer köşesi. Benim, Aliyyül Mürtezanın kalbinin meyvesi. Benim, îmam-ı Haseni müçtebânın gözünün nuru. Benim Kerbelâ sultanı sinesindeki emsalsiz inci. İmamet rütbesi, babamdan bana verilmiştir. Manevî hilâfet, Ceddinden bu yana şimdi bana mevrustur.»

Yezid, Kerbelâ şehidlerinin mukaddes başlarını, Şam'a getirilmişken tekrar Kerbelâ'ya göndertmiş, İmam Zeynel Abidin efendimizin nezaretleri altında, kendi bedenlerine koyarak defn ettirmiştir. Sonra da Şam'a dönen Cenâb-ı şahzade başta olmak üzere bütün Ehil beyti Rasûlullahın ve Âli Hüseyin hazeratının, Medineyi Münevvereye nezaret altında gitmelerinin sağlanmasını, **Numan oğlu (Beşir)** e, emr etti.

Hazret-i Hüseyin (aleyhisselâm) efendimizin mübarek başlarının ne olduğuna gelince: Bu çok muhterem olan baş üzerine, tarih sayfalarında, bir hayli rivayet yürütenler olmuştur. Meselâ: bâzılarına göre, Kahire yakınındaki (Han-ı halili) denilen yere defn edilmiştir. Bazılarına göre, yine Kahire'de (Cami-i Hüseyin'in içinde medfun olduğunu söylerler. Bir rivayete göre, Medineyi Münevvereye gönderilmiştir.

Rivayetten, onun bunun görüşlerinden öte bir esasa dayanmayan bunların hiç biri, İlmî delili kuvvetli olmadığı için beni tatmin etmemiştir. Şu var ki; 963 de Hac

farizasını yapmak maksadıyla ayağım Şam-ı şerife düştü. Hemen Emevî Cami-i şerifini ziyarete gittim. Bu cami, halife (Eel Velid bin Abdülmelik) tarafından hicretin 96 cı yılında yaptırılmış çok güzel dinî ve tarihî bir İslâm âbidesidir. Camiyi tarif etmeyeceğim. Bunu (Hac yolunda) isimli kitabımda yazmıştım. Bu Ümeyye camisinin karşısında, ortada avlu olmak suretiyle, tam karşısına gelen, caminin avlusuna açılan bir kapı gördüm. Kapının üzerindeki yazı şu: *«Şehidler sultanı İmam Hüseyin'in mübarek r'esi saadetleri burada gömülüdür.»* Bu yazı Arapçaydı. Okudum, içeri girdim. Önümüze koridor gibi on adımlık bir yer çıktı. İki tarafı da duvar olan bu koridor gibi yerin, kapıdan girince karşiki duvarında pencere gibi bir boşluk vardı, sordum. Bu pencereye benzeyen bir insan başı girebilecek genişlikte olan dolabımsı gibi olan yere evvelâ konulduğunu, bir müddet burada muhafaza edildikten sonra, mübarek başlarının arka taraftaki dört tarafı kapalı ufak ve dışarıya karşı tamamen emin ve gizli olan küçük, bahçemsi gibi yere defn edildiğini orada görevli ve yine nöbetçisi gibi bekleyen Arabın fasih bir Arapça ile anlatmasından öğrendim. Sonra ben de başımı o pencere gibi olan yere, ziyaret maksadı ile soktum. Tarifini yapamayacağım kadar, içli, derunî ve ruhanî , olarak aldığım kokunun tesiri altında bir müddet öylece durdum. İstemeyerek başımı çektim. Bu ufak duvar boşluğunun üzerindeki levhayı okudum:

«Şehidi Kerbelâ sıptı Muhammed Mustafa'dır bu.

Dü çeşmi Fâtıme, necli Aliyyül Mürtezâdır bu.

Teeddüple ziyaret eyle, bu buka'yı pâki,

Ki; zira mevzi-ı fesi Hüseyin-i Müctebadır bu.²⁵

Tarihi kayde bakılırsa, Ehli beyt, Medineyi Münnevvereye götürülürken, bu mübarek başın da beraberce gönderildiğidir. Medine'de aziz annelerinin kabri şerifleri yanı başına defn edildiğini yazar. Bize bilgi veren türbe bakıcısının anlattığına göre; baş, Şam'da ve ziyaret ettiğimiz yerededir. O diyor ki: şimdiye kadar gelen ziyaretçiler arasında velî mertebesinde bulunan ve büyük tanınan çok kimseler, R'esi Hüseyin (aleyhisselâm)ın burada olduğuna işaret görmüşler, başın burada olduğunu tastik etmişlerdir.

Sonuç:

Bu yerin Yezid tarafından gizlenmesi istendiği bir

²⁵ Bîlzı kelimelerin mânaları:

Revhaniyet: Hoş – gönül açıcı.

Sıbt: Torun.

Dü: İki.

Çeşni: Göz.

Neci: Kişizade – asil.

Teeddüb: Terbiye takınmak – edep – saygı. Buk'a: Yer parçası.

Re's: Baş – kafa.

Mevzi: Bulunulan yer.

Müçtebâ: Seçilmiş.

Hazire: Avlu – alan – meydan.

hakikattir. Buna rağmen, hakikati görebilen gözler de olabileceği muhakkaktır. Görene gizli yoktur. Ben ki; öyle hakikat ehli kişilerden olmadığım halde, orada manevî duygulanmam da bana türbedarın sözlerini kabul etmeme yer verdi. Bence de İmam Hüseyin efendimizin saadetli başı oradadır, yâni Şam’ da ziyaretlerini anlattığım yerdedir ²⁶. Başka yerinde de sembolik olarak makamları yapılabilir, derim

İmam Zeynel Abidin efendimiz anlatıyorlar. Kerbelâ faciasını erteleyen günlerde Şühedâ başlarının da birlikte Şam’a götürülmesinde seçilen muhafızlardan (Ebül Hünük) bu başlarla beraber olanıydı. Şehidler başlarını, her gece er olarak 50 kişi beklerdi.

Ebül Hünük anlatıyor:

Bir gece bu elli kişi muhafızla birlikte ben de bulundum. O gece başları beklemeye memur askerler, uyuya kaldılar. Ben uyanıktım. Gördüm ki; buğday benizli, beyazlar giyinmiş, heybetli birisi, muhterem babanızın, mübarek başının bulunduğu sandığa yaklaştı. İki gözünden yaşlar akıtarak, ser-i saadeti, sandukasından çıkardı, yüzünü yüzüne sürerek ağladı. Ben, bu zatı, herhangi birisi diye, pederinizin saadetli başını elinden alayım düşüncesiyle, yerimden öfkeyle kalkıp yanına

²⁶ Bu saadetli başın, Küfe halkının eliyle yukarda anlattığım (Demeşki-Şam) mescidine götürüldüğü, (Kıyas-ı Enbiya ve Tevârih-i Hulefâ) isimindeki eserin (cild 8), (sayfa 227) sinde de yazar.

giderken, kulağıma dehşet verici bir ses: **«Ey Ebül Hünük, edebini takın, bu zat (Âdem) safiyullahtır. Kurretülâyin Habibi Kibriyamn matemini tutmaya gelmiştir.»** dedi. O anda, buna bir mâna vermeye çalışırken, hayretler içerisinde olduğum o sırada, bir heybetli zat daha belirdi, buna da (Nuh) hazretleri olduğu söylendi. Arkası devam etti. Hz. İbrahim, İsmail, İshak olmak üzere birbiri peşi sıra cümle Enbiyâ aleyhissalâtü vesselâm gelerek hepsi de ser-i saadeti ziyaret edip ağladılar. Hepsinden sonra, Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) yanlarında Hz. Haydar ve Cenâb-ı İmam Hasen, Hz. Hamza ve şâir kibar eshâbı ile birlikte toplu olarak geldiler. Hepsi de, hazin ağlar oldukları halde sandığa karşı durdular. O anda, babanızın saadetli başı, bulunduğu sandığın içinden çıkarak, harekete geçmez mi.

Bu hal karşısında donakalmıştım. Sanki kendimde değildim. Tahminen 70 ayak boyu mesafeden, Sallallâh aleyhi ve sellem Efendimizi, karşılayıp, mübarek yüzünü kademi Rasûlullah'a sürerek, gönülleri yakıcı, hazin olduğu kadar acı bir sesle; **«Ya Ceddi, gördün mü, vefasız ümmetin bana ne cefalar ettiler.»** Dedi. Hz. Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) gözünün bebeği sevdiği torununu, şerefli yanaklarından öpüp, kendi lâtif yanaklarına sürerek ağladılar. Orada hazır bulunan bütün nebiler de birlikte ağladılar.

Sonra semadan bir kürsü indi, gayetle nuranî idi. Seyyidil kevneyn Efendimiz, bu kürsünün üzerine çıktılar. Şâir

enbiyây-ı ızâm ve kerem sahibi olan sahabeleri de bu kürsünün etrafında oturdular. Hepsi de ağlaşarak matem etmeye başladılar. Bu sırada, semadan çok heybetli ve dehşet verici bir melek indi. Bir elinde kınındım çıkmış bir kılınç, öteki elinde yanmakta olan ateşli bir sopa olduğu halde yatmakta olan sandık nöbetçilerine hamle etti. Ben kendimi tutamayarak korkudan feryadı bastım ve **aman Yâ Rasûllullah, ben bunlardan değilim, Ehli beyte muhibbim, saygılıyım, hanedan düşmanlarımdan değilim.** Dedim.

Hemen (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimiz, beni o lânetlenmiş kavm arasından ayırdı, fakat yüzüme bir tokat vurdu ki; terisinin derecesini ben bilirim.

İşte Yâ İmam, onun tesirinden yüzümün bir tarafı gördüğünüz gibi böyle siyah oldu. Bu halleri gördüğüm gecenin sabahını yapınca, o muhafız erlerinin hepsini, oldukları yerde kömür tozu gibi yığılı gördüm. Bu olayı, o zaman benim kendilerine anlattığım arkadaşlar, tümen komutanı bulunan (Şimr)e söylemişler Beni huzuruna çağırttı, benden işin hakikatini sordu. Ben de bu size anlattıklarımı aynen, gördüklerim diye anlattım kendisine. Yediğim tokadın izini gösterdim ona da. Sonra bu olay, askerin içine yayıldı. Herkes âkıbetlerini kötü kötü düşünmeğe başladılar. Çok elim olacak azabın en şiddetlisine müstehak olacaklarını, duyulan bu olaydan sonra anladılar.» diye (Ebul Hünük)ün kendilerine anlattıklarını beyan buyurmuşlardır.

Kalpleri sadık, muhabbet ve saygıları bulunan iman ehli,

tevellâ ve teberrâ sahibi olan din kardeşlerime mühim bulduğum bir olayı daha anlatmak isterim: Bu da (Ebu saidi Demşeki)den rivayet.

Şöyle ki; **Mutahharat-ı ehl-i beyti, ve şühedâ başlarını, Şam'a götürürlerken, bu zat da, götüren Yezid askerlerinin arasında bulunanlardan oluyor yine. Anlatıyor:**

Şam'a, iki gün mesafede bulunan bir çöl geçmekteydik. Bir haber yayıldı; (Kaska'm oğlu Müseyy), hanedanı Rasûle bağlılığı ve muhabbeti olanlardan milis bir kuvvetle üzerimize geliyor dendi. Yayılan haber, hepimizi şaşırttı. Kendimizi baskından korumak kaygusuna düştük. Canımızı, o sırada bir kiliseye attık. Kilisenin rahibi, iyice sorup soruşturduktan sonra, askerlerin, Hükümdar Yezidin ordusu olduğunu, Şam'a götürmekte oldukları başları, asıl sahiplerine iade etmemek istediklerini anlamış oldu. Asker, tümü ile kiliseye girmek, geceyi böylece emniyette, ve emin oldukları kadar da rahat geçirmek istiyorlardı. Papaz, cevap verdi:

«Kilisenin bütün askeri almaya yeri yoktur. Maksad, Şühedâ başlarıyla Ehli beyti, vermemek olduğuna göre, korumak için kiliseye ancak bunları alabiliriz.» dedi. Askerin başında bulunan (Şımr) de buna razı oldu. Başları, bir sandığa koyup, sağlamca mühürleyip kilise içerisindeki odalardan birine koydular. Koydukları odanın kapışma da ayrıca bir kilit takmayı ihmal etmediler. Cenâb-ı Zeynel Abidin efendimiz ve şâir

Mutahharatı Ehli beyt için de, kilisede ayrıca bir oda ayrıldı. O gece, Şimr ve askerleri kilisenin dışında, açıkta ordugâhta yakın bir emniyet tertibatı alarak, sabahı etmeye karar verdiler. Gecenin yarısında rahip uyanır. Gözü sandıkların bulunduğu odaya bakar. Odayı, dünya ışığına benzemeyen nuranî bir ışıkla aydınlanmış olarak görür. Aydınlığın, bütün kilisenin içine yayıldığını da seyr eder. Hayret içerisinde odasından çıkarak, sandıkların bulunduğu odaya doğru yürür, penceresinden içeriye bakar. İçeride, gökyüzündeki (ay) ın verdiği ışık kuvvetinde aydınlık görür. Bu ışığın, safa verici ve hiç görülmemiş bir aydınlık olduğunu seçmekte gecikmez. Rahip, bu aydınlığı seyre dalmışken, oda tavanının yarıldığını, nuranî bir tahtın indiğini, üzerinde yüzleri güneş gibi parlayan kadınlar olduklarını görür. Bunların arkasından yüzü daha da parlak olan- bir kadının yanında bâzı Muhadderat ile birlikte tekrar indiklerini görür. Rahibin hayreti bu defa dikkati de artar. Gözlerini kırpmadan izlemeye koyulur. Bu hal karşısında, kendini kiliseden gayri bir yerde olduğunu sanır. Tatlı bir rüya görür gibi seyre dalar. Kulağına bir ses şu ikazı yapar :

«Ey rahip, bu gelenlere devamlı ve çok dikkatli olarak bakma. Bunlar Hanedanı Risalet kadınları, ve baştan aşağıya birer ismet incisidirler. Bunlardan ilk ilk gelen, taht üzerinde gördüğün, Halilürrahmanın zevcesi (Sârâ), birisi İsmail (aleyhisselâm)ın annesi (Hâcer), birisi de zevceyi Habibi Çelil hazreti (Haticetül kübra) birisi İsa (aleyhisselâm)m annesi hazreti (Meryem), diğeri Cenâb-ı (Âsiye)dir. Bunlardan sonra gelen de: Seyyidetina binti

Rasûlullah, Seyyidetün nisa, zevceti emîril mü'minin Aliyyül Mürteza, ve Ümmül Hasen vel Hüseyin, Esseyyideyn, Şehideyn, Seyyidi şübban-ı ehli Cenne ve kurretü a'yüni ehli sünneti (Fâtimetüzzehra)] radiyallâhü anhadır.

Rahip, Cenâb-ı Fâtimetüzzehranın: **«Esselâmu aleyke Yâ Eyyühel mazlum. Esselâmu aleyke Yâ Eyyühel mağmum.»** dediğini ve ağladığını, diğer Mutahharatın da iştirak ettiklerini, matem ettiklerini, görür. Sonra çekilip giderler. Hemen gecenin karanlığı yine eski yerini alır. Ama bu defa, rahibi bir muhabbet ve aşk, bir titreme ve cezbe alır. Dayanamaz, odanın kilidini kırar, odada evvelce bulunan mumlardan birini eline geçirir ve yakar. Hazret-i İmam Hüseyin efendimizin şerefli ve mübarek başlarını sandığından çıkarıp eline alır. Hemen gül suyu getirerek, seri saadeti yıkar, sonra da, itina ile bir tabak üzerine koyar. Karşısına geçip, o cemalin nuruna bakıp, yüksek sesle:

«Ey âlemlerin serveri, Sen O kimsesin ki; senin bu dünyayı teşrif buyuracağını, Benî İsrâil nebileri haber vermişler, herhalde sana tabi olmanın farz olduğunu bildim, bihamdillâh.» Diyor ve O ser-i saadeti öpüyor, öpüyor; ağlıyor, ağlıyor, yüzüne gözlerine sürüyor. Rahip ağlarken, Hz. İmamın dudakları hafif bir sesle açılıp kapandı. Rahip kulak verir:

«Ey rahip, Ene mazlum. Ene el mağmum. Ene el maktul. Ene el garip. Ene ibnil Mustafa. Ene ibnil murteza.» dediklerini duyar.

Rahip, bu büyük burhanı görmekle kalmaz. Sabahı dar eder, hemen kendine tâbi olanları ve bütün aile yakınlarını kiliseye toplar, onlara, bu mucizeyi kıymetlendirerek anlatır. Hem ağlar, hem ağlatır.

O sabah, Rahip hazretleriyle birlikte 70 nasara, Hz. İmam Zeynel Abidin efendimizin kilisede misafir edildikleri odaya, huzurlarına gelerek, Yezidin askerlerine, kiliseden emin olarak bulundukları ordugâha baskın yapıp hepsini kılıçtan geçirmeyi teklif ederler. Cenâb-ı İmam efendimiz, müsaade etmediler. Sonra, yüksek huzurlarında, yetmiş de müslüman oldular. Hazret-i İmamın reddi: **«Halen onların zevallerine vakit, henüz gelmemiştir.»** şeklinde idi. Sabahın iyice açılmasıyla, Şimr lâini, Mutahharatı Ehli beyti, kaldıkları kiliseden alarak, sırf hakaret maksadı ile yine çıplak develere bindirtti. Şehidler de mübarek başlarını kiliseden çıkarıp, mızrakların uçlarına geçirtti. Böylece askerine tertip verip harekete geçtiler.

*

* *

KERBELÂ OLAYINDAN SONRA:

Bu çok acı olaydan iki yıl sonra (Yezid) öldü. Yerine oğlu İkinci (Muaviye), halife ve emir ilân edildi. Bu zat, ahlâk ve inanç yönünden, babasına asla benzemeyip, Hak ve hakikate yönelen tarafı vardı. Emîr ve halife ilân edilîşinin kırkinci günüydü, Şam'da Emevi camiinde hutbeye çıkarak halka şöyle seslendi :

«Evvelâ, Allahu-azimüşşana hamd ve senâda bulundu. Sonra da, Rasûlü kerimine ve Habibi edibine salâtü selâm getirdi ve hanedan ve âlini sayarken de, Aliyyel Mürtezanın, üstünlüklerini kıymetini belirtti.

Hazret-i Ali'nin işlerinde daima haklı olduğunu beyan sadedinde, zevcatı tahirattan (Ümmü Seleme) den ve bir de (Said bin Ebi vakas)dan bilinen: **(Ya Ali, Sen Hakk ilesin, ve Hakk da senin iledir.)** hadîs-i şerifini de zikr ederek, başkaca üstünlüklerini de beyandan sonra Kerbelâ şehidlerine reva görülen zulümleri, birer birer saymıştır. Sözü zâlimlere getirip lânet etmiştir.

Sonra da:

«— Ey nâs, biliniz ki; ben bu zulmün devamına tahammül edemem. Hilâfet makamı, (Ali) ye ve evlâ' dına ait bir makamdır. Ben bu hakkı almaktan Allaha sığınırım. Kendimi, bu makamdan hal'ettim.» demiş ve minberden inmişti.

Hemen o gece, anasıyle evli bulunan Mervanın eliyle, zehirlenerek şehid edildi. Kerbelâ olayından sonra

Yezide hak veren vicdan sahibi bir tek insan düşünülemez. Değil İslâm'da, başka din ve milletten olanlar da, bu elim olayı esefle karşılamışlar, hepsi de; çok çirkin, çok ayıp ve çok günah bulmuşlardır. Kerbelâ vak'ası, bütün kâinatın yaşantısına ait sırları içerisine alan bir olaydır. Alelâde bir dövüşme, yalnız menfaati gerektiren siyasi bir olay değildir. Hazret-i Hüseyin mazlum efendimizin hâtıraları,

sema melekleri arasında: ***Eba Abdullah elmaktul.***

Yer melekleri arasında: ***Eba Abdullah elmezbuh.***

Deryâ melekleri arasında: ***Hüseyin şehid-i mazlum,*** diye anılır, ve matemi tutulur. Bir kısım melâikeyi kiramın da mukaddes türbelerinde kabri şeriflerinin üzerinde gece gündüz temenleriyle meşgul oldukları, her cuma gecesi de yetmiş bin meleğin kabri şeriflerini ziyarete gelerek, sabahına kadar kendini anıp matemini tuttukları, (Ka'b) hazretlerinden (radiyallâhü anh) doğru rivayetle beyan edilmektedir. Ve yine, Hazret-i İmam Rıza efendimizden naklen; Kendileri buyuruyorlar ki: **«Ceddi pâkim Hz. İmam Hüseyin, şehid edildiği vakit, semalar ağladı, o zaman bin melek, o şehidi mazlumin intikamını almak için, eflâkten arz üzerine indiler, fakat müsaade alamadılar. Ve o melekler hâlâ Hazret-i İmamın mukaddes kabirleri üzerinde matem etmektedirler.»** der.

Kerbelâ olayından evvel şafak kızılığının olmadığını, ancak o elim vak'adan sonra olduğunu gördüklerini de söyleyenler bir hayli çoktur.

Bir gün, Rasûlü Zîşan (sallâllahü aleyhi ve âlihi ve sellem) Efendimiz, Haktan aldıkları Kerbelâ haberine müteessir olmuşlar, acaba o gariblerin intikamını o zâlimlerden kimler alacak... düşüncesinde bulunmuşlar. Cibrili emin vasıtasıyla şu cevabı aldıkları beyan buyuruluyor :

(Yâ Resûlullah, Yahya ibni Zekeriyya için 170.000 kâfir katl olundu. Kerbelâ şehidleri için, yetmiş kere yüz bin münafık ve zâlim katl olacaktır.)

Kerbelâ vak'asından sonra, bu da aynen Peygamber Efendimiz (sallallâhü aleyhi ve sellem)e beyan buyurulduğu gibi olmuştur. Tarihin kaydı da göstermiştir ki: (Muhtar sekafi). (Müseybi ibni kaka), (İbrahim ibni malik), (Ebu Müslim Meruzi) gibi birbirini izliyen zamanlarda zuhura gelmişler, yedekleşe bu intikamı çıkarmışlardır.

Yezidin hilâfeti kalır ve galebe yolu ile olmuştur. Sadece kuvvete dayanan hâkimiyet, yine kuvvet taralından yıkılır. Bu bir tabiat kanunudur. Daha doğrusu Allah'ın sünneti böyledir. Yezidin dünya saltanatı, masiva debdebesi ve buna olan hırsı, zulme inkilâp etmiş, bu çok elîm olan sonucu vermiştir. 90 yıl hükümet sürmek imkânını, kendi tarafı olan (Beni ümeyye)ye kazandırmış görülür.

Bu hânedandan gelen 14 halifeden sonra, Abbasî halifelerinin de (Ehli-beyte) zulüm ve ihanette, Emeviye mülûkûndan pek de geri kalmadıkları esefle görülmektedir. Meselâ: İmam Zeynel Abidin efendimiz başta olmak üzere bütün imamların zehirlettirilerek

şehâdetlerine bilhassa sebep olmuşlardır. Bu mevzuda bir sohbet sırasında, İmam Cafer-üs Sadık hazretleri Süfyanı Sevrî (kaddesellâhü sırrahu'l azîz) hazretlerine: **«Yalancılarda mürüvvet, kıskananlarda rahet, kötü huylularda siyadet, saltanat süren halifelerde dostluk ve kardeşlik olmaz»** sözleri çok kıymetli ve özettir.

Tarihin gelenek rivayetine bakılırsa:

Peygamber (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin mübarek nesillerinden Hazret-i (Muhammed Mehdi) efendimizin ortaya çıkmasıyla, Kerbelâ şehidlerinin katilleri olupta onlara aid geride kalan zürriyetlerinin de, yeryüzünden kaldırılacağı söylenir. İntikam şartı da, o vakit tamam olacaktır, deniliyor. Binaenaleyh; kitabın yazılmasına sebep olan, ve baş tarafta okuduğum beytin, ikinci mısradaki mâna meydana gelecek demek olur.. O mısra şuydu :

«Hun Hüseyin, mucibi idam âlem-est.»

Yâni: İmam Hüseyin'in dökülen kanı, âlemin idamına hüküm etmeyi mucib olacaktır. Bu da olmasaydı, İmam Mehdi de zuhur etmezdi diye, şair yukarıdaki beyti te'yid eder mânada:

«Eğer olmasaydı garezi intikam-ı hun Hüseyin,

Zuhuru (Mehdi)ye etmezdi intizar uyûn.»

Demiştir.

İMAM MEHDİ HAZRETLERİ:

Kitabımız, İmam Hüseyin'dir ama, Mehdi hazretlerinden de bir nebze konuşmayı, okuyanlarım için faydeli buluyorum: *(Muhammedi Mehdi) efendimiz, imam Mehdiye anılan ve isimlendirilen, Peygamber Efendimizden sonra gelen torunları içerisinde, İmam (Ali) den itibaren on ikinci imamdır. Zamanının sahibi, hücceti o burhanıdır.*

Lâkabı, (Mehdi) dir. Dünyayı teşrifleri: (Bağdad) şehri civarında (Sermen) namıyla anılan yerde, hicretin 255 ci yılı, Şaban ayının onbeşinci gecesi, seher vaktinde, bir güneş gibi doğmuştur. Asıl olan isimleri; (sallallâhü aleyhi ve sellem) Efendimizin isimlerinin aynı olup, gizlidir. Yani, esas künyeleri: (Muhammed ebul Kasım) dir. Bilindiği gibi, bu lâkap Efendimizindir. Babası, İmam Hasenülaskerî hazretleri, zevceleri (Necis) hanım, Mehdi hazretlerine hamile iken, gebeliği hiç belli olmazdı, soranlara: *«Necrisin gebeliği, Hz. İsa (aleyhisselâm)ın annesi (Meryem)in gebeliği gibidir.»* derlerdi. Hicretin 276 ıncı yılında muhterem babasının âhirete intikalini izliyen günlerde (İmam Muhammed Mehdi) hazretleri, (Sermen) veya (Sermenray) ilçesinde, saadethanelerinin zemin katı odasında, — (Arap dilinde serdâb denilen yerde) — kalmışlar, buradan bir daha dışarıya çıkmamışlardır.

Muctehid imamlara göre: Mehdi hazretlerinin, hâlen şu ana kadar dahi gizli kalmakta devam ettikleri fikri ve

kanaatleri vardır. Buna hayret edilirse de, bu, İsa (aleyhisselâm) ın (İdris) aleyhisselâtü vesselam ile birlikte gökte, ve (Hızır (aleyhisselâm) ile (İlyas) aleyhisselâtü vesselâmın da hâlen yeryüzünde canlı bulunduktan gibidir. Bu bir İlâhî sırdır, diyeceğiz bence. Allah-ü zülcelâl, neye kadir değil ki. Bununla beraber bizim için sır olan, bilinmeyen nice şeyler vardır ki, Allah (celle celâlühü) onları sevdiği kullarına mâlûm etmiştir.

Cenâb-ı İmam üzerine söylenmiş pek çok hadîs-i şerifler vardır. İslâm bilginlerinin eleştirmelerine göre geleceği söylenilen âhir zaman mehdisi, bu gaybubet eden, İmam Muhammed Mehdi Hz. olacaktır. Bu mevzuda söz salâhiyetine sahip olan bilginlerimizden, ***Şeyhül Ekber (Muhyiddini arabî) hazretleri:« Âhir zaman Mehdisi olacak o yüksek ruh, âli (Ali)den, mukaddes bir mazhardan zuhur edecek ve hazreti (İsa) aleyhisselâma da hâdi olacak. O zatın meydana çıkışında, (İsa) aleyhisselâm da, semadan yere inecektir.»*** buyurmuşlardır.

İmam Mehdi efendimiz için İmam Hüseyin (aleyhisselâm)ın ağzından dinliyelim:

«Bir gün Cedim Hz. Rasûlullahm saadetli huzurlarına girmiştim, beni kucaklarına alarak dediler ki: Yâ Hüseyin, Hak Suphâne ve tealâ hazretleri senin sulbünden 9 imam seçti, *dokuzuncusu onların kaimidir. (yâni; durdurucusudur, devamlı olanıdır mânasınadır.)* — şu var ki, hepsinin üstünlük ve mertebeleri Hak Sübhane indinde eşittir, cümlesi birdir.» diye nakl etmişlerdir.

Haklarında başka bir hadîs-i şerif:

Hazret-i Ali (kerremallahâ veche) söylüyor; «Resûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) : **Yâ Ali, senden sonra imamlar on ikiye kadardır. Birincisi sensin. Sonuncusu da şu kaimdir ki, Cenâb-ı Hak onun kudretli eliyle, kürreyi arzı, doğusundan batısına feth eder»** diye söylemişlerdir.

Bir başka hadîs-i şerif, (Ümmü Seleme) (radiyallâhü anha) valdemizden:

«Zuhur edecek Mehdi, benim Ehli beytimden ve kızım, Fâtîmetüzzehra neslinden olacaktır.» dediklerini, Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem)den işittim, demişlerdir.

Diğer bir hadîs-i şerif, (İbni Mesud) (radiyallâhü anh) hazretlerinden; *«Rasûlullah (sallallâhü aleyhi ve sellem) buyurdular ki: Dünyada bir gün kalsa, bundan mâada hiç bir gün kalmasa, Hak Tealâ ve takaddes hazretleri, benden ve benim Ehli beytimden bir erkek gönderinceye kadar o günü uzatır. Onun da ismi, ismime uygundur. Onun gelmesiyle kürreyi arz, hak ve adaletle dolar. Nitekim, zulüm ve ezâ ile de dolduğu gibi.»*

Aynı mevzuya tames eden bir hadîs-i şerifi de,. İmam Cafer-i sadıktan dinleyelim; (İmam Ali efendimizden naklen) «Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) buyurdular ki:

İmam Mehdi, benim evlâdımdandır. Onun ismi, benim ismim, künyesi benim künyemdir. İnsanların ahlâk ve

yaradılış cihetinden, bana en çok benzeyenidir. Halk, dinlerinden tamamıyla dalâlete vardıkları zaman gelinceye kadar, onun için gizlenmek vardır. Bu hâlet, ümmet arasında bir hayret uyandırıcıdır. Ne vakit ki, halk dinlerinin izinden çıkar, ayrılırlar, işte o zaman İmam Mehdi, şehab-ı sâkip gibi sür'atle meydana çıkar, o zaman yeryüzü, hak ve adaletle dolar, zulüm ve cevr ile **dolduğu gibi.»** Diye takrir buyurmuşlardır.

Bu mevzuda eshaptan (Ebu Saidi Hudri (radiyallâhü anh) hazretlerinin de rivayet ettikleri hadîs-i şerifi gözden geçirmiş olalım: «**Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem) buyurdular ki; İnsanlar arasında anlaşmamazlıklar artması, ve aralarında emniyetin sarsılması ve devamı halinde, İmam Mehdi'nin ümmetime gönderileceğini, size tebşir ederim. İmam Mehdi, kürreyi arzı, hak ve adaletle doldurur. O İmamdan dünyadakiler gibi, sema sakinleri de razı olurlar. Malı dahi insanlar arasında eşit olarak böler.»** diye buyurulduğunu söyler. Bu mevzu üzerinde dediğim gibi, daha bir çok hadîs-i şeriflerin rivayet edildiği görülmektedir. Bilhassa, Şeyhül Ekber Muhyiddini arabi hazretleri eserlerinde, İmam Mehdi efendimizin zuhuru şerifleri hakkında çok etraflı ve geniş bilgi vermektedirler. Mehdi hazretleri hakkındaki konuşmayı yeterli görerek yine esas konumuza geçelim.

İMAM HÜSEYN ŞÂHİ ŞÜHEDÂYI KERBELÂ ALEYHİ EKMELÜTTEHAYA EFENDİMİZİN AİLE CİHETİ:

Hayatları boyunca dört defa evlenmişlerdir. Zevcat mutahharatının isimleri:

1 — (Leylâ 2 — Ümmü ishak, 3-Rebâb, 4 — Şehribân'dur²⁷. Kendilerinden yadigâr temiz ve şerefli nesillerinin devamına tek evlâdı olarak (Şehri bânu) Hazretlerinden dünyayı teşrif buyuran (İmam Zeynel Abidin) efendimiz kalmıştır. Bu ve cümle Âli Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem) ve Âli-beyt, aynen Enbiyâ gibi m'âsum oldukları için, ve Cenâb-ı Sultân-ı Enbiyâ ile bir nur ve bir beden bulundukları nedeniyle, ve yine Allahın (Celle Celâlühü) emriyle isimleri, selâtü selâm ile söylenir, anılır ve o suretle bahs edilir.

İşte, İmam Hüseyin (aleyhisselâm) efendimiz ve cümle

²⁷ Emîrül-mü'minîn İkinci Halife Ömer (radiyallâhü anh) hazretleri, (Saad bin Ebî Vakkas) komutasında 20 bin kişilik bir ordu ile İran'ı fethetmek karar vermişti. O zaman İran'da hükümdar olan kisranın adı, (Yezd-i Cerd) idi. 100 bin kişilik kisra ordusunu yarı yarıya imha edip harbi kazanmıştı. Sonra kisranın sarayına girilmek suretiyle, oğlu ile bir kızı Ebî Vakkas tarafından esir edildi. Harp sonu, Hazret-i Ömer (radiyallâhü anh) bu kızı, Ümmü Seleme (radiyallâhü anh) a validemizin hizmetine gönderdiler. Üç ay sonra da, kız müslüman olunca, hazînedeki saklı cihazı ile birlikte, ismi (Şehribânû) olan bu kızı, İmam Hüseyin (aleyhisselâm) Efendimize zevce olarak vermiştir.

Ehli beyt hazeratına ve evlâdlarına, hem dil, hem fiil ile muhib ve saygılı olmak, her şeyden önce kendi menfaatimiz icabıdır. Onları sevmek, onlara muhib olmak demek: Onların izinde gitmek, sünneti şerif veşer-i şerif de onlara benzemek demektir. Yoksa, ben muhibbim deyip de namaz kılmamak, oruç tutmamak ve ona buna tâ'an etmek, muhib olmak demek değildir. Farâizi terk etmek, aslâ muhibliğe yaraşır ve onunla bağdaşır bir vasıf olamaz. Çünkü; şer-î şerife ve sünneti seniyyeye uzak kalan ve aykırı olan herşey, Ehli-beytten de uzaktır.

Örnek olarak diyebiliriz, şöyle ki: *Kerbelâ gibi bir yerde ve öyle bir zamanda, en müsaid olmayan bir durumda, ve hasta oldukları halde, Cenâb-ı İmam Zeynel Abidin efendimiz kendi çadırlarında (Liyeblüveküm eyyükküm ahsenü amelâ) âyeti celilesine uyararak, huzur ile her gece ve her gün bin rekât namaz kıarlardı. Secdenin çokluğundan saadetli alınları, el ayaklarıyla diz kapaklarının deve dizi gibi olduğu da sahihen söylenir. Cümle Hak bilginleri ve Evliyâullah hazeratının feyiz aldıkları pınar, ve gönüllerinin sığınıp himaye gördükleri yer, onların yolunda olmak suretiyle, Ehli-beyti Rasûlullahtır. Bunlara uymak, Hz. Rasûl-i Ekrem (sallallâhü aleyhi ve sellem)e uymak olur. salallâhü aleyhi vesellem Efendimiz: «Hangi insan, sünnetimden kaçınır yapmazsa, bu kimse bizden değildir.» buyurmuşlardır. Hattâ bir hadîs-i şeriflerinde: «Hak Tealâ, benim sünnetim üzere amel edilmesi sebebiyle kulunu cennete koyar.» buyururlar. Çoğumuz tarafından bilinen, tâbi-înin büyüklerinden, Ümmü Seleme (radiyallâhü anha.) annemizin saadetli evinde büyümüş ve onun feyizli duasını almış bulunan (Hasen-i*

Basri (rahmetullahi aleyh) : «**Sünneti şerife uygun az amel, sünnetin hilâfı olan çok amelden hayırlıdır.**» demişlerdir. Böylece anlatmak istediğim, hakikat kâbesi olan (Ehli-beyte) uyarak, Hak yakınlığına erişmek yoluna girmekliğimizdir. Muhib de ancak böyle olunur, söz ile değil, her şey İslâmlıkla amel ile. Binaenaleyh; kavlen, kalben ve fiilen muhib olabilmek mutluluğuna erişenlerin, dünyada ve âhirette helâk olmak tehlikesi yoktur. Kerbelâ vak'asından sonra, bu olaya sebep olan veya yardımı olanların her birisi ayrı ayrı, âhirette görecekları şiddetli azap tan önce, dünyada iken türlü, türlü azaplarla can vermişlerdir.

KERBELÂ VAK'ASINDAN SONRA İMAMET VE VELÂYET:

Mekke-i Mükerreme de bir gün, amcası (Muhammed Hanefî) (Zeynel Âbidin) efendimize: **«Ben İmamı Ali'nin şüphe götürmez öz oğluyum. İmametın benim kişiliğimde olması gerekmez mi? İmamete, ben daha yakın ve evlâyım sanırım;»** der.

Hazret-i İmam Zeynel Âbidin (aleyhisselâm) efendimiz,, kendisine kemal derecede saygı ile:

«Ey benim muhterem amcam, Cenâb-ı Allah Sübhâne ve Teâlâ Hazretleri kadir ve muktedirdir, dua et, hacerül'esvedi konuştuysun, senin imametine şehâdet ettirsin» buyurdular. Muhammed Hanefî Hazretleri, bu teklife, peki der, dâvasının ispatı sadedinde, hacerül'esvedin kendi imametine şehadetini Haktan niyaz eder. Karşılığında hiçbir cevap veya ses, yahut hareket görülmez. Bu defa amcası kendilerine:

«Yâ Zeynel, sen dua et, bakalım» derler.

Cenâb-ı İmam, Hazret-i Allah'a yönelip niyaz ellerini açarak, dua buyurduklarında:

«Ey hacerül'esved, seni bütün Enbiya ve asfiya hayatları boyunca emanet ve keramet şerefiyle, mutlu ve kıymetli eden O Allahü ziilcelâl vel cemâl hakkı için, babam Hz. İmam Hüseyin bin Ali'den sonra, imamet makamına, ben mi lâyıkm, yoksa amcam Muhammed Hanefî mi lâyıktır? Arapça dili ile ve açıkça, şimdi cevap vermeni isterim.»

O anda, Hak Teâlâ Hazretlerinin kudreti ve izniyle

hacer'ül-esved, nutka gelir ve açık arapça ile:

«Allahü zülcelâl hakkı için, Hüseyin ibni Ali'den sonra velâyet ve imamet nurunun Ali Zeynel Âbidin ibni Hüseyin hazretlerine intikal ettiği muhakkaktır, ve hâlen kâinatın imamı odur» diye şehâdet verir. Amcası Hanefî hazretleri, bu manzara ve mucize karşısında, kusurunu, görüşünün yanlış olduğunu teslim eder ve itiraf eder. Sonra da, hemen orada kendilerine, kemal üzere muhabbetten ve itâattan asla geri kalmayacağını beyan ederler,

Bu hadiseden anlaşılıyor ki: İmamet ve Velâyet makamı istemekle, cebirle, kahırla, kuvvetle alınacak bir makam değildir. Ancak İlâhî bir mevhibedir. Ona, varis olandan ziyade, elyak olanına ve mânen vârisi olana takdir ve tahsis edilen Sübhânî bir tevcihtir. Ravzâ-i Huda içerisinde olanlara verilen bir sultanlık ve bir halife-i Rasûl pâyesidir. Bunlara bakan, Rasûlü görür. Böyle kişiler, Rasûl-i Ekreme ayna olurlar. Bu aynayı herkesin cebine koymazlar. Bu mevzu üzerinde daha ziyade sözü ve izahı ehline bırakıp geçelim. Alacak olan, bu kısa konuşmadan da alır.

CENÂB-I ÂRÎF-İ KÂİNAT İMAM HÜSEYN EFENDİMİZİN SEÇKİN SÖZLERİNDEN BİRKAÇI :

Bir gün halka karşı:

«Ey nâs, bilmiş olunuz ki: İyilikler, şükürle kazanılır, ecir ve ödülü onunla açılır. İnsanlara iyilik eden birini görürseniz, gönüllere sevinç veren bir yüzü görmüş olursunuz. Kötülük eden birisini de görürseniz, çirkin bir yüz görmüş olursunuz. Cömerd, aziz; hasis olan zelildir. İnsanların eti civan merdi, kendinden bir şey istemeden veren, en asili de, intikama muktedirken afvedendir. İyilik edene Hakk Teâlâ Hazretleri iyilik verir. Hilim, zinet; vefa, rmirvet; sılâ, ni'mettir.

Fisku fücür sahibi kimselerle oturmak, şerdir. Ululanmak, aşağılık birşey. Acele etmek, akılsızlık olur. İnsanların işlerinin size düşmesi, ihtiyaçlarının sizin tarafınızdan giderilmesi, Allah'ın size verdiği ni'metlerindendir. Kendisini dolaşmayanı, dolaşan kimse, insanları en fazla dolaşan ve gören gözeten kimsedir. Padişahlardaki en kötü huy, düşmanlarından korkmak, zayıflara karşı katı olmak, ve vermede nakes davranmaktır. Ehil olmayana iyilik etmek, iyiliği zayi etmektir, diyen birisine: İyilik, yağmura benzer, iyiye de yağar, kötüye de, buyururlar. İhtiyaç sahibi senden istemekle mevkiinden olur, sen de istediğini yerine getir de yine mevkiine sahip olsun. Allaha, korktukları için ibadet edenlerin ibadetleri, kölelerin ibadetidir. Ondan bir şey umarak ibadet edenlerin ibadeti, tacirlerin

ibadetidir. Allaha şükrederek edilen ibadet, özgürlerin ibadetidir. İbadetin en üstünü de budur. Özür dilemek zorunda kalacağın işi, işlemekten sakın. Çünkü: İnanan suç da işlemez, özür de getirmez. Halbuki, iki yüzlü kişi, her gün suç işler, her gün özür getirir. Gücünün yetmediği şeye girişme. Ne kadar iyilik ettiysen o kadar karşılık bekle.

HAKLARINDA SÖYLENİMİŞ HADİS-İ ŞERİFLERDEN BİRKAÇI :

— Ehl-i Beytimin ziyade sevgilisi Cenâb-ı Hasen ve Hazret-i Hüseyindir.

— Cennet ehlinin gençleri, Hasen ve Hüseyin'dir.

— Yâ Rabbi, ben Hüseyin'i severim, sen de sev.

— Hasen benden, Hüseyin Ali'dendir.

— Yâ Rabbi, Hasen ile Hüseyini severim, sen de sev ve onlara buğzedene buğzet.

— Hasen ve Hüseyin, cennet ehli olan gençlerin seyyididirler.

— Kim ki, Hasen ve Hüseyini sever, tahkik beni sever.

— Fâtıme, benden bir parçadır, her kim onu incitirse beni incitmiş olur.

Allahümme salli alâ seyyidinâ Muhammedi'n ve Aliyyin ve Fâtımete vel Haseni vel Hüseyini ve alâ Enbiya-ı vel murselin ve Evliyâ-i mukarrebîn ve alâ Şüheda-ı Kərbela-i ecmeain vel hamdü lillâhi Rabbil âlemin illlâhi teâlâ el Fâtiha.

«Hakkı anlamak, merd işidir

Aklî değil, ferd işidir.»

KERBELÂ ŞEHİDLERİ İÇİN YAZILAN MERSİYELER

Yâ Rasûlâllah, bize gör ne etti âsi ümmetin
Yâ Rasûlâllah, görmeye anlar dahi rûz-i kıyamet şefkatin
Kerbelâda ger göreydin hâlimiz
Tâ kıyamet sâkin olmazdı bizimçün firkatin
Biz muhibb-i Hânedan-ı Mustafayız (Seyfiyâ)
Rûz-i Şeb nesl-i Rasûlullahı olsun midbatın.

Ey sipehr-i bîvefa, ne ettin o mâh-ı enveri
Evliyânın serveri âl-i abânını rehberi...
Hayıf o mazlume ki; nuru cemalinden anın
Rûşenâ idi çırağı hâne-i Peygamberi.
Kurretülayn-i Rasûlullahı saldın gurbete
Kerbelâ hâkinde nâlân eyledin ol dilberi.
Rûz-u mahşerde Hüseyin olsa, nola sahib livâ
Zümre-i şühedânın odur seraskeri.
Sen, murad-ı (Ehl-i Beyt) üzre dönerdin ey felek,
Olmadın sâbit-kadem beyhude dönme serseri.
Sür yüzün, her dem (Zekâî), âsitânı hâkine...
Hânedân-ı devlet (Al-i Abâ) dandır kerem.

Rivayette gelür, bir gün Rasûlullah oluptu şâd,
Ki: dizinde oturmuştu Hüseyin ile Hasen şehzâd,
Hüseyini; öptü boynundan, Haseni; ağzı dudağından
İkisin, bab-ı şefkatten bu resme eyledi îrad:
Erişti Cebrail derhal, elinde var idi üç şâl,
Biri kara, biri san, biri kızıl idi vekkad...
Dedi, Allah selâm eder, byurur kim reva mıdır,
Beni nice sever, çünkü bana karşı öper evlâd.
Benim aşkım anı ister ki; benden gayri sığmaya
Benem mahbub, gönül mülkü, benim ile olur âbâd.
Bu kara tonu pes geysün ki; bu yas tonudur dedi,
Sarı tonu, Hasen geysün kim, âğu içiser bîdâd.
Kızıl tonu, Hüseyin alsun, şeliid olur dedi zira
Dahi Hak, şöyle buyurdu, gerek kim olasın münkad.
Benim İzzün Celâlimçün, anı kim öptün ağzından
Ana, âğu verem içe, dudağından ede infad.
Hem anı kim boğazından öptün, Yâ Habibim, der
Kafasından boğazlarım, budur ikisine mîad.
Sonucu öyle oldu hem, ki kasedetti Yezid mel'un,
Birine zehr içirdiler, birini ettiler işhad.

Yezide, lânet olmazdı, zaman-ı evvel içinde
Veli, sonra gelen etti, ederiz, etme istib'âd.
Rasûlullahın, ol; zîra: İhanet eyledi ehlin,
Pes, oldu lânete lâyık, çü: Haktan eyledi ilhad.
Ki; zira: Bunların vasfın kanı dille edem takrir:
Kanı, bir levh-i sâfi kim, sıfatında olam nekkad.
Rasûlullah meğer bir gün, kemal-i mahz-ı şefkatten
Omuzuna aluptu ki, Hasen eder idi isnâd.
Dedi kim, severem bunu pe, Allahümme, sen de sev,
Kıyas et, öyle olıcak, ne denlü buldu ol irşad.
Buyurmuştu dahi bir kez, Hüseyin benden, Hüseyin'den
ben,
Bunu seven, sever hakkı, anınçün sevdiler evlâd.
Mübarek boynunu anın Rasûlullah çün öpmüştü,
Bıçak kesmedi ol yerden, kafadan ettiler ifrad.

Kurretül ayn-ı Habib-i Kibriyâsın yâ Hüseyin,
Nûr-u çeşm-i Mürtezâ, .Al-i Abâsın yâ Hüseyin.
Hem ciğer kûşe-i Fatıme Hayrünnisâ,
Ehl-i Beyt-i Mustafa ve Müctebâsın yâ Hüseyin.
Sana gül ile dokunan, ümid eder mi mağfiret,

Gonce-i gülşen saray-ı Mustafâsın yâ Hüseyin.
Ehl-i mahşer, dest-i Haydeiden içerken kevseri,
Sen susuzlukla şehid-i Kerbelâsın yâ Hüseyin.

Ey şehid-i Kerbelâya ağlayan,
Ağla, matemdir, muharremdir bugün.
Nâr-ı aşkıyla ciğerin dağlayan,
Ağla, matemdir, muharremdir bugün.

Her seher sanma, şafaklar şebnemin
Anda kan ağlar melekler her demin.
Âlemi tuttu Hüseyinin matemini,
Ağla matemdir, muharremdir bugün.

(Ey Sezâi), bilmiş ol, Şâh-ı Hüseyin,
Herkesi sevmektir anı farz-ı ayın,
Şeksiz ehlûllaha oldu nur-u ayın,
Ağla matemdir, muharremdir bugün. 28

²⁸ **Bâzı kelimelerin mânaları:**

Mersiye: Vefat eden birisi için, iyiliklerine, güzelliklerim*- dair
hüzün verici şiir okumak.

Vekkad: Parlak – ateşli – anlayışta çok ileri.

Âbâd: Onarma – onarılmış – asude olma – mutlu.

Ton: Renk.

Âgu: Zehir.

Bîdad: Sitem – cevr – eziyet.

Münkad: Baş eğip, ram olma – itâat etmek.

İnfâd: Tükenmek – bitmek – bitirilmek – bitme.

Mîad: Vâde – zaman – müddet.

İşhad: Şâhid getirmek – şâhidlik etmek.

İstib'ad: Uzak edilmek – yakıştırmamak.

İlhâd: Hak olan şeyden ayrılmak – bâtıl olan bir mezhebe girmek.

Nekkad: Bir şey'in iyisini kötüsünü seçmek.

Evtad: Bir çeşid manevî rütbe sahibi olan – mânevi alanda boş olan.

İfrad: Tek olarak ayrılan veya ayıran – tek başına konuşan veya konuşma.

Mahbub: Sevimli – sevgili – sevilir.

Şâd: Kivançlı – sevinçli – sevinen.

Şâl: Hind veya İranda dokunan çok makbul kumaş, yünden örülme şeyler.

Takrir – Beyan – ifade – daha ziyade ağızla olan deyiş. Levh:

Tahta gibi düz – yüzü düz olan şey – levha. Kurretül-ayn:

Gözün aydınlığına sebep olan şey – göz nuru.

Muharrem: Kötülükleri haram kılınmış – saygıya lâayık olan – Arabi ayların ilki – hicri yılbaşı.

Eşhürül-haram: Cümle kötülüklerin haram edildiği aylar (Zilkaâde – Zilhicce – Muharrem – Receb aylarıdır.)

MERSİYE-İ İMAM HÜSEYN ALEYHİSSELÂM

Muharremdir, kamer mahzun, güneş me'yus kan ağlar
Felek serkeşte mebhût, hayrete dalmış cihan ağlar.
Cefâ-yı Şâh-ı mazlûme tahammül etmeyip dağlar
Ezelden gözlerinden âblar olmuş revan ağlar,
Ne düşmensin, behey ibn-ir-recm, ey sâkî-i iblis
Senin yaptıklarına düşmen-i insan olan ağlar.
Medine halkına kıldı vedâ ol kân-ı ilmül gayb
Tutup âfâkı bir efgan, yanar pir ü civan ağlar.
Nice günler edip kat'-ı merâhil âkıbet bir gün
İrüp kerbü belâda cümlesi Hakka divan ağlar.
Bilinmişdi ki ol yerler serencâm-ı şehâdetdir
Bilinmişdi ki ol yerden geçilmez hâıedân ağlar.
İmâm-ül-Etkiyâ toplandırıp etbâ vü ahebâm
Okur bir hutbe bir bir fitneyi eyler beyân ağlar.
Kuruldu hayme-i ahdar o gün Kerbü belâ içre
Bugün Kerbü belâda kaldı hâlâ âşıkan ağlar.
Yazıp bir nâme reis-ül-usât'a söyledi ey kavm
Bu fitne sarsar İslâmî, yıkar dîni, îman ağlar.
Hezâran şetm ile Sa'd oğlu hem gönderdi bir nâme
Anı dil söylemez kâfir dahi olsa zebân ağlar.
Hiicûm etti o mel'unlar kitâbullahı irnhâya,
Sanarsın bir kıyâmet koptu toz ağlar duman ağlar.
Kesildi her taraftan su, sabiler gül gibi soldu,
Su ağlar, servi ağlar, bahçe ağlar, bâğıbân ağlar.
Bozuldu gülşen-i bâğ-ı risâlet hâr ile dolu
Gül ağlar, bülbül ağlar, lâle ağlar, erguvan ağlar.

Hezârân zulmîle yetmiş iki sâdık olup kurban
 Halâyık titreyüp bu kıssadan kevn ü mekân ağlar.
 Kesildi başları bin çevrile bir âşık-ı zârın
 Kesen mel'unlara lânet edip seyf ü sinan ağlar.
 Ali-Ekberle Kasım can verip cânânını buldu,
 Ali-Asgar sabi okla vuruldu Ümmühân ağlar.
 Vefaya dâvet etmek, sonra bin dürlü cefâ etmek,
 Size ey kâvm sek dersem, behâim bîgüman ağlar.
 Yirmi bin kişi birden ok attı şâh-ı mazlûme
 Bizi atman diyüp zâlimlere tir ü kemân ağlar.
 Ok atmak kurretül ayne değil mi aslını imha
 Sebebsiz mi bugün hâlâ hakikî miislûman ağlar.
 Ciğergâh-ı Habîb-i Kibriyâya ok atan mel'un
 Cehennemde bugün şeytanla kurmuş âşiyân ağlar.
 Cihânın sâhibinden bir içini su kıskanılmış, âb
 Fırat ağlar, Murad ağlar, zemin ii âsüman ağlar.
 İmâmül müttakînin Şîmr-i mel'un kesti çün bâşın
 Cehennem kaynayıp Arş sayha etti Tevleşân ağlar
 Ayak bastı o mel'un kalb-gâlı-ı sırr-ı Kur'âna
 Aliyyü Fâtıma Peygamber-i âhir zaman ağlar.
 Harem-gâh-ı Habîb-i Kibriyâye doldu nâ mahrem
 Bizi hep öldürün derler, sabilerle zenân ağlar.
 Çadırdan nâle vü feryâd yükseldi semâvâte
 Melekler sordular noldu, dediler teşnegân ağlar.
 Döküldü hûn-i mazlûman yere, yer mâteme girdi
 Melekler inleyüp titrer felekde kehkeşân ağlar.
 Nisâ-yi ehl-i beyt üryan ü giryan kaldı çöllerde
 Çöl ağlar, dağlar ağlar, vâdi-yi berr ü yeban ağlar.
 O şâhm derdi etmiş cümle insan oğlunu giryan

Bilenler bilmeyenler hep bu derd ile inan ağlar.
Gelip birkaç deve çulsuz yularsız Şimr-i mel'un der
Bugün Şâma sefer lâzım bu emri her duyan ağlar.
Deve üryân, ciğer püryân. yürürler aç susuz sibyan
Deve ağlar, ceres ağlar, yol ağlar, kârbân ağlar.
Meşakkatle develer kat'ı menzilden kalıp bîtab
Düşüp yollarda ma'sûmân eder âh ü figan ağlar.
O yollarda, o çöllerde, o ıssız gurbet ellerde
Sükeyne Zeyneb'in ahvâline hûr-i cinân ağlar.
Dikildi nîzeye Sultân-ı kevneynin ser-i pâki,
Çıkıp bir nûr olur arş sayesinde sâyebân ağlar.
Nihayet bir sabahdı Şama dahil oldular âh Şam,
O tâli'siz misafirler konuldu hâne, hân ağlar.
Bu hâie ağlayan gözler, görür elbette dîdân
Bunun gafilleri ağlar, muhakkak câvidân ağlar.
Belâ-yı Ehl-i beyti yazmağa imkân mı var asla
Söz ağlar, söyleyen ağlar, kalem ağlar, yazan ağlar.
Hüseyin ağlar gözü yaşı olur âlemlere rahmet
Yezîd ağlar gözü yaşı olur lâ'net feşân ağlar.
Yezîd bir nâm-ı dünyaya değışti şâh-ı ukbâyı
Nidem ol nâm-ı mel'ûnu kim nâm ağlar, nişân ağlar.
Evet hazmetmemişti âl-i Süfyan dîn-i İslâmî
Resulün âline yaptıklarına kâfirân ağlar.
Alî nurunu itfadan garazdı dîni mahvetmek,
İmâm-ül-Müctebâya verdiler zehri yılan ağlar.
Geçip mihrâb-ı dîne düşmen-i îman imam oldu
Bozuldu vahdet-i İslâm namaz ağlar, ezân ağlar.
Atıp zindâna Zeynel-Âbidîn'i etdiler mahbûs
Cefâ bitmez, güneş girmez, sebâ yetmez vezân ağlar.

Ezelden ağlarım, akdi dü çeşmim kanlı yaşımla
Ne hâbım var, ne râhat var, yanan cismimde cân ağlar.
İki göz oldu a'mâ ağlarım ey kurretül ayneyn
Kemâlî sûz-i derdinle nihân ağlar, ayân ağlar.
Osman Kemâlî Efendi

Faydalanılan Eserler

- Faziletname-i Şâh-ı Velâyet
- Gülzâr-ı Haseneyn
- Eimme-i Hudâ
- Hz. Muhammed (sallallâhü aleyhi ve sellem)in Hayatı
- Kemalnâme-i Âl-i Abâ
- Hâzâ Risâle-i Mısırî
- Kısas-ül-Enbiyâ